

สภาพการหนังสือของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาในภาคเหนือ

นายวิระพล ทองแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2526

ISBN 974 - 562 - 477 - 2

015211

LITERACY OF PRATHOM SUKSA GRADUATES IN THE NORTHERN REGION

Mr. Weerapol Thongjearm

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

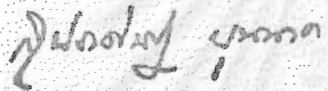
Graduate School

Chulalongkorn University

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สภาพการรื้อหนังสือของผู้ทบทวนประถมศึกษาในภาคเหนือ
โดย นายวีระพล ทองเจิม
ภาควิชา ประถมศึกษา
อาจารย์ปรึกษา อาจารย์ ดร. แรมสมร อยู่สถาพร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์อำไพ สุจริตกุล)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. แรมสมร อยู่สถาพร)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนนวม)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	สภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาในภาคเหนือ
ชื่อนิติ	นายวีระพล ทองเจิม
อาจารย์ปรึกษา	อาจารย์ ดร. แรมสมร อยู่สถาพร
ภาควิชา	ประถมศึกษา
ปีการศึกษา	2525

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาในภาคเหนือ
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการรู้หนังสือตามช่วงเวลาหลังเรียนจบ, อาชีพ และสภาพเศรษฐกิจต่างกันของผู้จบชั้นประถมศึกษา

สมมุติฐานในการวิจัย

สภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาตามช่วงเวลาหลังเรียนจบ, อาชีพ และสภาพเศรษฐกิจต่างกัน จะแตกต่างกัน

วิธีการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่กลุ่มตัวอย่างประชากรที่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือ 7 ออกรุ่นแล้วเป็นระยะเวลา 1 - 8 ปี รวม 270 คนจากโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย, เชียงใหม่และลำปาง สุ่มตัวอย่างประชากรโดยวิธีการเลือกแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Sampling) ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบสำหรับวัดความรู้ภาษาไทย จำนวน 40 ข้อและแบบทดสอบวัดความรู้ด้านคณิตศาสตร์ขั้นมูลฐานจำนวน 20 ข้อ ค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งสอง คือ 0.81

และ 0.83 ตามลำดับ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ , ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน Z test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อใช้ในการวัดและ
ประเมินสภาพการรู้หนังสือ คือการที่ผู้ทดสอบสามารถทำแบบสอบที่กำหนดให้ได้คะแนนรวมคิด
เป็นร้อยละ 50 ขึ้นไป

ผลการวิจัย

1. ผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 1 - 8 ปี ที่มีสภาพการรู้
หนังสืออยู่ในเกณฑ์กำหนด มีจำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 84.07
2. ผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 5 - 8 ปี ที่มีสภาพการรู้
หนังสืออยู่ในเกณฑ์กำหนด มีจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 90.37 มีจำนวนมากกว่า
ผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 1 - 4 ปี
3. ผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วในกลุ่มที่มีอาชีพ ค้าขายและอาชีพอื่น ๆ ที่มี
สภาพการรู้หนังสืออยู่ในเกณฑ์กำหนด มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 88.89 มีจำนวน
มากกว่ากลุ่มที่มีอาชีพ เกษตร, รับจ้างและไม่ได้ประกอบอาชีพ
4. ผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วในกลุ่มที่มีรายได้ 4,001 - 8,000 บาท
ที่มีสภาพการรู้หนังสืออยู่ในเกณฑ์กำหนด มีจำนวน 46 คนคิดเป็นร้อยละ 93.88 มีจำนวน
มากกว่ากลุ่มที่มีรายได้อื่น ๆ
5. ค่าเฉลี่ยของคะแนนในวิชาคณิตศาสตร์, ภาษาไทยและทั้งสองวิชารวมกัน
ของผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 5 - 8 ปี สูงกว่ากลุ่มที่จบชั้นประถมศึกษา
ออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 1 - 4 ปี ทุกระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05
6. ค่าเฉลี่ยของคะแนนในวิชาคณิตศาสตร์, ภาษาไทยและทั้งสองวิชารวมกัน
ของผู้จบชั้นประถมศึกษาในกลุ่มที่มีอาชีพ เกษตร, รับจ้าง, ค้าขาย, อื่น ๆ และไม่ได้ประกอบ
อาชีพ ไม่แตกต่างกันทุกระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

7. ค่าเฉลี่ยของคะแนนในวิชาคณิตศาสตร์, ภาษาไทยและรวมกันทั้งสองวิชาของผู้
 จบชั้นประถมศึกษาในกลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่า 2,000 บาท , 2,001 - 4,000 บาท
 4,001 - 8,000 บาท, 8,001 บาทขึ้นไป และกลุ่มที่มีรายได้น้อย แตกต่างกันระดับ
 ความมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.05

Thesis Title Literacy of Prathom Suksa Graduates
 in The Northern Region
Name Mr. Weerapol Thongjearm
Thesis Advisor Ramsamorn Yoosathaporn, Ph.D.
Department Elementary Education
Academic Year 1982

ABSTRACT

Purposes

1. To study literacy of Prathom Suksa graduates in the northern region.
2. To compare literacy of Prathom Suksa graduates according to graduation time, occupations and different incomes

Hypothesis

Literacy of Prathom Suksa graduates according to graduation time, occupations and different incomes were different.

Procedures

The subject of this study were 270 Prathom Suksa graduates after 1 - 8 years in Chiangrai, Chiangmai and Lampang elementary schools. These subjects were chosen by using the multi stage random sampling technique. The instruments were the Thai literacy test composing of 40 items and the basic mathematics test composing of 20 items. The reliability coefficient of the Thai literacy and basic mathematics test were 0.81 and 0.83 respectively

The obtained data were analysed by means of percentage, mean, standard deviation, Z test and one way analysis of variance. The criterion for measuring and evaluating the literacy was 50 percent.

Results

1. The number of Prathom Suksa graduates after 1 - 8 years whose literacy was at the stipulated level was 227 or 84.07 percent.

2. The number of Prathom Suksa graduates after 5 - 8 years whose literacy was at the stipulated level was 122 or 90.37 percent which more than the number of Prathom Suksa graduates after 1 - 4 years.

3. The number of Prathom Suksa graduates in commerce occupations and others whose literacy was at the stated criteria was 48 or 48.89 percent which mire than the number of Prathom Suksa graduates in agricultural, employment and non occupation groups.

4. The number of Prathom Suksa graduates whose incomes was between 4,001 - 8,000 baht whose literacy was at the stated criteria was 46 or 93.88 percent, which more than the number of the others groups.

5. The means of Mathematics, Thai and both subjects of the Prathom Suksa graduates after 5 - 8 years was higher than Prathom Suksa graduates after 1 - 4 years at the level of .05 .

6. The means of Mathematics , Thai and both subjects of the Prathom Suksa graduates according to occupations was not significantly different at the .05 level.

7. The means of Mathematics , Thai and both subjects of the Prathom Suksa graduates whose incomes was more than 8,001 baht was higher than others incomes at the .05 significant level.

กิติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาในภาคเหนือ" สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของศาสตราจารย์อ่ำไพ สุจริตกุล ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนนวม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาขอพรองต่าง ๆ และอุปสรรคตั้งแต่ต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ช่วยตรวจแก้ไขเพิ่มเติมแบบทดสอบและแบบสอบถาม ท่านหัวหน้าภาควิชาประถมศึกษาอ่ำเภอ, ศึกษานิเทศก์อ่ำเภอ, อาจารย์ใหญ่, ครูใหญ่ คณะครูและตัวอย่างประชากรทุกคนตลอดจนผู้มีส่วนร่วมในการทำวิจัยทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วยดีตลอดมา

วาระพล ทองเจิม

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย..... ๖

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... ๗

กิตติกรรมประกาศ..... ๘

รายการตารางประกอบ..... ๙

๑
บทที่

๑ บทนำ..... 1

 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1

 วัตถุประสงค์ในการวิจัย..... 6

 สมมุติฐานในการวิจัย..... 6

 ขอบเขตของการวิจัย..... 7

 ขอตกลงเบื้องต้น..... 7

 ข้อจำกัดของการวิจัย..... 7

 คำจำกัดความ..... 8

 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย..... 8

2 บรรณานุกรม..... 9

3 การดำเนินการวิจัย..... 27

 กลุ่มตัวอย่างประชากร..... 27

 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 33

 การทดลองเครื่องมือ..... 35

 การหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ..... 35

 การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 36

 การเสนอข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล..... 36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล.....	39
	การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพด้านต่าง ๆ	41
	ข้อมูลพื้นฐานด้านสถานภาพทั่วไป.....	41
	ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังทางการศึกษา.....	44
	ข้อมูลที่เป็นองค์ประกอบของสภาพการรู้หนังสือ.....	47
	การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษา แยกตามระยะเวลาที่จบ,อาชีพและรายได้.....	53
5	สรุปผลการวิจัย.....	71
	อภิปรายผลการวิจัย.....	73
	ขอเสนอแนะ.....	80
	บรรณานุกรม.....	83
	ภาคผนวก.....	89
	ประวัติผู้เขียน.....	112

สงวนลิขสิทธิ์
ศูนย์วิจัยและพัฒนา
การศึกษามหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวน จังหวัด อำเภอ โรงเรียนและกลุ่มตัวอย่างประชากร ในภาคเหนือ	30
2 จำนวนตัวอย่างประชากรแยกตามอาชีพและรายได้	41
3 จำนวนตัวอย่างประชากรแยกตามสถานภาพทั่วไป	42
4 จำนวนตัวอย่างประชากรแยกตามภูมิหลังทางการศึกษา	44
5 จำนวนตัวอย่างประชากรแยกตามองค์ประกอบต่าง ๆ	47
6 แสดงจำนวนผู้ทรมสภาพการรุกรานสื่อตามเกณฑ์กำหนดแยกตามระยะเวลาที่จบ อาชีพ, และรายได้	53
7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนของผู้ทรมสภาพการรุกรานสื่อตามเกณฑ์ ระหว่างผู้ทรม 1-4 ปี กับ 5-8 ปี	55
8 สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ ระหว่างกลุ่มทรมอาชีพแตกต่างกัน	56
9 สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทรมอาชีพแตกต่างกัน	57
10 สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยสภาพการรุกรานสื่อ ระหว่างกลุ่มทรมอาชีพแตกต่างกัน	58
11 สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ ระหว่างกลุ่มทรมรายได้แตกต่างกัน	59

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
12	คำเฉลยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในวิชาคณิตศาสตร์ ของกลุ่มพิมพ์รายใด 5 กลุ่ม 60
13	อัตราส่วน เอฟ เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ ระหว่างกลุ่มพิมพ์รายใดแตกต่างกัน61
14	สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มพิมพ์รายใดแตกต่างกัน63
15	คำเฉลยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในวิชาภาษาไทย ของกลุ่มพิมพ์รายใด 5 กลุ่ม64
16	อัตราส่วน เอฟ เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มพิมพ์รายใดแตกต่างกัน65
17	สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยของคะแนนผู้พิมพ์สภาพการรู้หนังสือ ระหว่างกลุ่มพิมพ์รายใด แตกต่างกัน.....67
18	คำเฉลยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในสภาพการรู้หนังสืออยู่ในเกณฑ์ ที่กำหนด ระหว่างกลุ่มพิมพ์รายใด 5 กลุ่ม68
19	อัตราส่วน เอฟ เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนน ของผู้พิมพ์สภาพการรู้หนังสือตามเกณฑ์ ระหว่างกลุ่มพิมพ์รายใดแตกต่างกัน.....69

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศไทยทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ประเทศจะมีความเจริญก้าวหน้า ประชาชนจะมีความเป็นอยู่ดี การปกครองระบอบประชาธิปไตย จะมีความมั่นคงก็เพราะการศึกษา ดังนั้น รัฐจึงมีความมุ่งหวังให้การศึกษาได้มีบทบาทในการผลิตคนใหม่คุณภาพไปพัฒนาประเทศ ไม่ว่าชาติใดหรือสังคมใดก็ตามถ้าจะวัดความเจริญและสามารถพัฒนาประเทศชาติได้อย่างเข้มแข็งมั่นคงหนึ่งหมยมิใช่ด้วยกันเสมอคือ การศึกษานั่นเอง

การประถมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาเบื้องต้นที่เด็กจะได้รับจากโรงเรียนเป็นการศึกษาที่สำคัญยิ่งเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชนส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นการศึกษาในระดับนี้จึงถือได้ว่าเป็นรากฐานอันสำคัญซึ่งเด็กจะได้รับความรู้ทางด้านเนื้อหาวิชาขนานและทักษะที่สำคัญต่าง ๆ เช่น ทักษะในการอ่าน ทักษะในการเขียน ทักษะในการรู้จักคิดและยังเป็นการฝึกฝนให้รู้จักที่จะอยู่รวมกันกับผู้อื่นได้ เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนและสังคม

การรู้หนังสือเป็นทักษะที่สำคัญซึ่งเด็กจบการศึกษาจากโรงเรียนไปแล้วจะใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ความก้าวหน้าและวิทยาการใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ในสังคมไทยเรามักจะเผยแพร่ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยี ตลอดจนข่าวสารต่าง ๆ ที่แสดงถึงความเคลื่อนไหวของสังคมออกมาในรูปของวารสารและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ดังนั้นผู้ที่รู้หนังสือจึงเป็นผู้มีโอกาสดีในการรับรู้ถึงความเป็นไปของสังคม สามารถที่จะปรับตัวให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งในด้านการดำรงชีพและอาชีพ

ดวงเดือน พิศาลบุตร (2514 : 2) โลกสาส์นถึงคุณค่าของการรู้หนังสือไว้ว่า "การรู้หนังสือเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยพัฒนาบุคคลและชุมชน มีส่วนช่วยให้คนประสบความสำเร็จในสิ่งต่าง ๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม เราใช้หนังสือเป็นเครื่องมือสื่อสารติดต่อซึ่งกันและกัน " หนังสือคือวง

กับความคิดเห็นของ สุนทร ลุนทวิชัย (2517 : 17) ที่กล่าวว่า " การรู้หนังสือเป็นสิ่งหนึ่งที่จะส่งเสริมให้คนเรามีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น เพราะหนังสือเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ให้มีความก้าวหน้าและวิทยาการที่เป็นประโยชน์ต่ออารยธรรมชีวิต "

ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2503 (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี 2503) ได้กล่าวถึงการประถมศึกษาว่า " เป็นการศึกษาที่มุ่งหมายจะสร้างเสริมพัฒนาการของเด็กด้วยการอบรมสั่งสอนขั้นมูลฐานอันเป็นทางนำไปสู่การเรียนรู้และการปฏิบัติ " หลังจากที่มีการประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2503 มาเป็นเวลานานถึง 17 ปี รัฐก็ได้มองเห็นปัญหาจากการใช้หลักสูตรว่าจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน จึงได้มีการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 และในแผนนี้ได้ให้ความสำคัญของการศึกษาในระดับประถมศึกษาว่า " เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผูเรียนมีความรู้ ความสามารถขั้นพื้นฐานและให้สามารถสภาพออกเขียนได คิดคำนวณได้ มีความสามารถประกอบอาชีพตามควรแก่วัยและความสามารถได้และสามารถดำรงตนเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข "

การจัดการประถมศึกษาของรัฐจำเป็นต้องระดมสรรพกำลังทรัพยากรทั้งหลายมาดำเนินการให้บรรลุถึงเจตนารมณ์ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเงินงบประมาณของการประถมศึกษา ในปี พ.ศ. 2524 ใช้งบ 54.3% ของงบประมาณการศึกษาทั้งหมดและในปีงบประมาณ 2526 การประถมศึกษาใช้งบประมาณดำเนินการจัดการศึกษาทั้งหมดถึง 63% ซึ่งนับว่าเป็นการลงทุนที่สูงที่สุดเพื่อในการประถมศึกษาได้มีผลผลิตที่มคุณภาพ คือ ประชากรและสามารถจัดการศึกษาของประถมศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศควบคู่กันไป แต่เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาของรัฐก็แต่ปริมาณ เช่นในปี พ.ศ. 2522 มีเด็กเรียนประถมศึกษา ร้อยละ 96.7 ของประชากรในวัยเรียน (โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา 2525 - 2534 : 14) แต่มีปัญหาด้านคุณภาพดังต่อไปนี้

1. นักเรียนจบชั้นประถมปีที่ 4 แล้วอ่านหนังสือไม่ออก ทว่าเลขไม่ได
2. มีความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพน้อย
3. ประชาชนที่จบการศึกษาออกไปแล้วล้ม เนื่องจากไม่ได้อ่านและเขียน ดั้งนั้นประชาชนที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาออกไปแล้วไม่ได้นำเอาไปใช้ในชีวิตประจำวัน จึงเกิดการล้มชน

ในเรื่องคุณภาพของการประถมศึกษาชั้น โฉมนี้การศึกษาได้กล่าวไว้หลายถวว่า "ในสี่วรรษ
 ทศานมาการประถมศึกษาประสบความสำเร็จในเรื่องการขยายตัวเชิงปริมาณจนทำให้ทุกหลานไทยได้
 เรียนหนังสือและอ่านออกเขียนได้ทวหนา อย่างไรก็ตามผลงานวิจัยพบว่า ผู้ที่เรียนนอกเขียนได้ กลาย
 เป็นผูไม่รูหนังสือเลยในพทพวงแห่งกมอยู่มาก... ยิ่งกว่านั้นผู้ใดข้อว่าจบชั้นประถมศึกษานอก
 เขียนได้แล้ว โดยเนื้อเทเมื่อทดสอบความรู้ ความเข้าใจทวาระคความรูความสามารถยังไม่บรรลุ
 ถึงมาตรฐานและคุณภาพที่นาพอใจนัก (เอกวิทย์ ๗ กลาง 2525 : 32)

อำไพ สุจริตกุล (2515 : 42) กล่าววว่า " คุณภาพของการศึกษาของไทยจะดหรือไมก็ได้
 จากเด็วี่รุ่นวามีคุณสมบัติเพียงไร ผลผลิตจากการที่เด็กจบหลักสูตรยังมีคุณภาพไม่ดียังจะสังเกตได้
 จากหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาลและเอกชนไม่สูยอมรับผู้จบการศึกษาภาคบังคับที่เข้าทำงาน แมแต่ใน
 ตำแหน่งนาพวณต่างกตาม ทั้งนี้เพราะสภาพการเรียนรู้หนังสือของเด็กยังไม่ดีพอ ขาดความรับผิดชอบ
 ไม่มาจารถฐานทค ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากไม่ได้รับการปลูกฝังในด้านการใช้ความคิด การรู้จักหาเหตุผล
 ตลอดจนการตัดสินใจที่ถูกต้องโดยอาศัยพื้นฐานความรู้ตามสมควร " ปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพของการ
 ประถมศึกษาที่เป็นปัญหาเรื้อรังและแก้ไม่ตกตลอดมาคือ ปัญหาเด็กเรียนสอบตกซ้ำชั้นและออกกลางคัน
 เป็นจำนวนมาและเด็กที่เรียนจบชั้นประถมปีที่ 4 แล้วมางสานยังอ่านและเขียนภาษาไทยไม่ได้.

สมาน แสงมลิ (2525 : 5) ได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมวว่า " ขณะนี้มีเสียงกล่าวกันว่า
 เด็กทจบจากโรงเรียนไปแล้วอ่านเขียนหนังสือไม่ได้หรือมีคะแนนที่ไม่สามารถจะนำความรู้ที่เรียนจาก
 โรงเรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้ "

การประถมศึกษาเป็นการศึกษาที่จำเป็นต่อการพัฒนามนุษย์เป็นรายบุคคล จำเป็นต่อการ
 พัฒนาชุมชน จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้น นักการศึกษาจึงได้ให้ความสนใจต่อคุณภาพของการ
 ศึกษาในระดับนี้เป็นพิเศษ การประถมศึกษาเป็นการศึกษามพื้นฐานที่รัฐและสังคมต้องการให้ทุกคน
 ได้รับ ถ้าประชาชนจำนวนหนึ่งไมว่าจะเป็นจำนวนน้อยก็ตามแต่ใหม่กตามยังอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้
 ประชาชนส่วนนี้จะมีแนวโน้มที่จะเป็นอุปสรรคในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ โดยอาศัย
 ความคิดของตนดังกล่าวรัฐบาลของประเทศต่าง ๆ จึงมีการรณรงค์เพอขจัดปัญหาการอ่านหนังสือ
 ไม่ออก เขียนไม่ได้ให้หมดสิ้นไปและคามนี้โดยมีครูหนังสือหลงเหลืออยู่ รัฐบาลได้จัดการศึกษา
 ผู้ใหญ่ขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหานี้ ข้อสำคัญที่สุดคือ ระบบการศึกษาต้องเตรียมป้องกันไม่ให้คนไม่รูหนังสือ
 เพิ่มขึ้น (กอ สวัสดิพิภาคย์ 2525 : 7)

สิ่งหนึ่งซึ่งเขามาเกี่ยวข้องกับคุณภาพความรู้ในด้านการอ่านออกเขียนได้ของเด็กที่เรียน
จนชั้นประถมศึกษาไปแล้ว คือระยะเวลา เพราะระยะเวลาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญและมีอิทธิพล
ต่อความจำและการลืมของมนุษย์ เวลาจะทำให้หน้าที่คล้ายกับมาตรการของความจำและการลืมของ
มนุษย์ คือเวลาซึ่งผ่านไปนานความจำก็เลือนน้อยลงหรือจำนวนที่ลืมไปก็เพิ่มมากขึ้น นักจิตวิทยา
การศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงธรรมชาติของความจำของมนุษย์ไว้ดังนี้

ประสาร ทิพย์ธารา (2521 : 105) มีความคิดเห็นตรงกับ สลีย์ ธีรดากร(2524:157)
ว่า "การจำหมายถึงความสามารถของสมองที่จะเก็บสะสมประสบการณ์ต่าง ๆ ไว้ได้ในสิ่งที่เรียนรู้
มาแล้วและสามารถระลึกได้ สามารถถ่ายทอดออกมาได้ถูกต้องหรือสามารถทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ
ได้โดยประหยัดเวลาและพลังงาน" ส่วนการลืม " เป็นพฤติกรรมทางจิตใจที่อาจเกิดขึ้นได้ด้วยการ
จงใจหรือไม่ตั้งใจ ส่วนประกอบสำคัญทำให้เกิดการลืมคือ การขาดการฝึกฝน สิ่งใดที่เรียนไปแล้ว
ผู้เรียนมิได้มีการฝึกฝนทบทวนอยู่เสมอย่อมทำให้เกิดการลืมได้ง่ายเพราะโดยปกติบุคคลย่อมต้อง
เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา สิ่งที่เรียนมาใหม่มักเป็นสิ่งจำได้ดีกว่า ถ้าไม่มีการฝึกฝนสิ่งที่เรียน
ไปเลยย่อมเกิดการลืมได้เมื่อระยะเวลาผ่านไปนาน" (ประคินันท์ อุปรมย์ 2518 : 31)

ชม ภูมิภาค (2516 : 31) กล่าวถึงการลืมน่าว่า "การลืมนคือการสูญเสียชั่วคราวหรือ
ถาวรซึ่งความสามารถในการระลึกได้หรือการจำได้ในสิ่งที่เคยเรียนมาก่อน เช่นใดถึงความจำจะ
ลดลงตามส่วนของเวลา"

ทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวกับการลืมและการจำของมนุษย์ที่สำคัญได้แก่ทฤษฎีของคลอสไมเยอร์
(Klausmeier 1971 : 588) ซึ่งมีชื่อว่าทฤษฎีการสลายตัว (Decay Theory)
ทฤษฎีนี้กล่าวว่า "การลืมเกิดขึ้นเพราะการละเลยในการทบทวนหรือไม่นำสิ่งที่จำไว้ออกมาใช้
เป็นประจำ การละเลยจะทำให้ความจำค่อย ๆ สลายตัวเองไปในที่สุด"

ทฤษฎีของการลืมนที่เชื่อกันอย่างกว้างขวางก็คือ The Theory of Disuse
กล่าวว่า "คนเราลืมเพราะไม่ได้ใช้หรือไม่ใครระลึกถึงเสีย" (จำเนียร ช่วงโชติและคณะ 2515:237)
และทฤษฎีแห่งการก้าวกาย (The Interference Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า "คนเราลืม
เพราะการเรียนรู้สิ่งใหม่ไปขัดขวางการระลึกถึงสิ่งเก่าหรือสิ่งที่เคยจำได้ (จำเนียร ช่วงโชติ
และคณะ 2515 : 237)

กล่าวโดยสรุปนักจิตวิทยาการศึกษาที่มีความเห็นตรงกันว่า องค์ประกอบสำคัญทำให้เกิดการ ลืมใดก็ตาม ระยะเวลา ซึ่งเป็นตัวแปรทำให้ลืมผลต่อการจำและการลืมมาก การขาดการฝึกฝนเมื่อเรียน แล้วทิ้งไปเรายังจะลืมถึงขั้นแทบจะลืมซ้ำ ๆ มักจะเรียนได้เร็วและง่ายกว่าการเรียนในครั้งแรก การเรียนที่ทบทวนบ่อย ๆ มีโอกาสฝึกฝนจะทำให้ปริมาณของความจำคงที่และทำให้สิ่งต่าง ๆ ที่เรียน ไปแล้วสัมพันธ์กับแผนผังเชิงขั้นตอน นอกจากนั้นทัศนคติและความสนใจก็เป็นผลต่อการลืมมาก ถ้าผู้ เรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งที่เรียนหรือประสบการณ์ที่ได้รับไปหรือไม่สนใจสิ่งใดสิ่งใดเท่าที่ควรจะทำให้ ลืมได้ไว (กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ 2524 : 203) ยิ่งระยะเวลาผ่านไปนานเท่าไร สิ่ง ที่ เรียนไปแล้วไม่มีการทบทวน ไม่มีการนำออกมาใช้จะทำให้ลืมได้จนในที่สุดกลายเป็นผู้ที่ไม่รู้หนังสือ และ เป็นปัญหาต่อตนเองในเรื่องคุณภาพของประชากรให้รัฐต้องรับภาระในการจัดการศึกษาออกโรงเรียน ในอีก จากทฤษฎีที่เกี่ยวกับการลืมและการจำของมนุษย์จะเห็นได้ว่า ลักษณะของคนไทยนั้นเมื่อจบการ ศึกษาออกไปแล้วไม่ได้นำเอาประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือเอาไปสัมพันธ์กับ ประสบการณ์ใหม่ จึงทำให้เกิดการลืมขึ้นได้.

จากการสำรวจของกรมสามัญศึกษาในปี พ.ศ. 2521 พบว่าหนึ่งในสามของนักเรียนใน ชนบทเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปแล้วเป็นเวลา 3 ถึง 4 ปี จะกลายเป็นผู้ไม่รู้หนังสืออีก ทั้งนี้ เนื่องมาจากการไม่ได้อ่านหนังสือ แสดงว่ารัฐต้องสูญเสียเงินลงทุนเป็นจำนวนมากเพื่อสอนให้คนรู้ หนังสือแล้วกลับกลายเป็นผู้ไม่รู้หนังสือเป็นจำนวนมาก (กองการศึกษาผู้ใหญ่ 2521)

อนุตนา นพคุณ (2523 : 143) ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องว่า " นอกจากปัญหาการไม่ รู้หนังสือของประชาชนแล้ว ปัญหาที่เกี่ยวของและเป็นผลสืบเนื่องต่อมากคือปัญหาการลืมหนังสือ เนื่อง จากประชาชนชาวไทยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 อาศัยอยู่ตามชนบท โอกาสที่จะได้ศึกษาต่อจากการ ศึกษาภาคบังคับมีน้อย เด็กที่เรียนจบจากโรงเรียนแล้วหากไม่มีโอกาสได้อ่านหนังสือบ้างในที่สุดก็จะ ลืมหนังสือและกลายเป็นคนที่ไม่รู้หนังสืออีก

จากสถิติของกรมการศึกษานอกโรงเรียน เกี่ยวกับประชากรผู้ไม่รู้หนังสือจากการคาดคะเน จำแนกตามจังหวัดต่าง ๆ ปี พ.ศ. 2523 พบว่า มีจำนวนประชากรที่อายุตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปและเป็น ผู้ที่ไม่รู้หนังสือถึงร้อยละ 16.6 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเหนือซึ่งมีพื้นที่เป้าหมายของห้อง ที่ ยากจน มีสถิติผู้ไม่รู้หนังสือถึง 21.12% สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของประเทศ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2523 : 14) ประชากรส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยเหนือแต่ต้องเรียนหนังสือในโรงเรียนด้วยภาษาไทยกลาง

จึงทำให้เกิดปัญหาด้านการสื่อสารและการเรียนการสอนอื่น นอกจากนี้สภาพการคมนาคมที่ไม่สะดวกต่อการเดินทางไปโรงเรียนก็นับว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญต่อการศึกษาร่วมด้วย กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการต้องจัดศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนที่ประกอบด้วยโครงการต่าง ๆ ขึ้นเพื่อป้องกันการล้นหนังสือให้กับประชาชน เช่น โครงการส่งเสริมการอ่านของประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการอ่านและป้องกันการล้นหนังสือและจัดทอานหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน เป็นต้น

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการรหนังสือของผู้ทจบชั้นประถมศึกษาในภาคเหนือตลอดจนองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีผลต่อสภาพการรหนังสือ ทั้งนี้เพื่อจะได้นำผลการวิจัยเสนอใหม่ทมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการประถมศึกษาได้นำมาเป็นข้อมูลในการพิจารณาแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ตรงจุดและเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารการศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการให้บริการด้านการศึกษาใหม่ประสิทธิภาพตลอดจนเป็นแนวทางในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้กับประชาชนทจบชั้นประถมศึกษาไปแล้วเพื่อช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนรูให้สูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการรหนังสือของผู้ทจบชั้นประถมศึกษาในภาคเหนือ
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการรหนังสือตามช่วงเวลาหลังเรียนจบ,อาชีพและสภาพเศรษฐกิจต่างกันของผู้ทจบชั้นประถมศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

สภาพการรหนังสือของผู้ทจบชั้นประถมศึกษาทมช่วงเวลาหลังเรียนจบ,อาชีพ และสภาพเศรษฐกิจต่างกัน จะแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ในการทำวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร จะเลือกจากโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ส.ป.ช.) ในเขตการศึกษา 8
2. การศึกษาสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไป ผู้วิจัยจะศึกษาเฉพาะองค์ประกอบที่เกี่ยของต่อไปนี้ ช่วงเวลาหลังเรียนจบ, อาชีพและสภาพเศรษฐกิจต่างกัน

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ผู้วิจัยถือว่ากลุ่มตัวอย่างประชากรซึ่งประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 ผู้จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา 6 ออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 1-4 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2521-2524 และกลุ่มที่ 2 ผู้จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา 7 ออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 5-8 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2517-2520 นี้ เป็นผู้ที่มีความรู้จบชั้นประโยคประถมศึกษาเท่ากันตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2503
2. สภาพการรู้หนังสือ หมายถึง ความรู้ความสามารถในการทำแบบสอบถามที่กำหนดให้ ได้คะแนนรวมคิดเป็นร้อยละ 50 ขึ้นไป ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลประเมินผลชั้นประถมศึกษาตอนปลายและจากเกณฑ์วัดสภาพการรู้หนังสือ (กรมสามัญศึกษา 2512)
3. ผู้วิจัยถือว่า แบบทดสอบที่ใช้ในการวัดสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษา มีความเที่ยงและความตรงตามเนื้อหา เพราะได้ผ่านการทดลองและวิเคราะห์หาวิธีการทางสถิติมาแล้ว

ข้อจำกัดของการวิจัย

ผู้จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาออกไปแล้ว ผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมการเรียนรู้เพิ่มเติมของผู้จบได้ เช่น การอ่านหนังสือพิมพ์ การฟังวิทยุ การดูโทรทัศน์ ฯลฯ

คำจำกัดความ

1. การรუნงสื่อ หมายถึงการที่ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานทางการอ่าน การเขียนและการคิดคำนวณเพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิต
2. สภการรუნงสื่อ หมายถึงความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณเป็นและสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ช่วงเวลาของผู้จบชั้นประถมศึกษา หมายถึงระยะเวลาหลังจากที่กลุ่มตัวอย่าง ประชากรจบชั้นประถมศึกษาจนถึงเวลาที่ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประโยชน์ที่ไตรงจากการวิจัย

1. ไตรงมาถึงสภการรუნงสื่อของผู้จบชั้นประถมศึกษาพร้อมทั้งองค์ประกอบ ท่อทรพผลต่อสภการรუნงสื่อของผู้จบชั้นประถมศึกษา นน ๆ
2. เป็นแนวทางให้ทีมส่วนเลขวของไตรงจัดการประถมศึกษาได้นำไปเป็นข้อมูล ประกอบการพิจารณาท่อแก้ไขปรับปรุงการบริหารการศึกษา การจัดการเรียนการสอน ตลอดจน การจัดการบริการด้านอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เป็นแนวทางและข้อมูลให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการศึกษานอกโรงเรียน กองการศึกษาผู้ใหญ่ ไตรงพิจารณาจัดการศึกษาเพิ่มเติมให้กับผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้ว.

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วรรณคดีเกี้ยวของ

การศึกษาวรรณคดีและงานวิจัยที่เกี้ยวของกับสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษา
ศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาในหัวข้อที่สำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

คุณภาพของประชาชนกับการพัฒนาประเทศ

การพัฒนาประชาชนให้เป็นคนที่มีคุณภาพสามารถปรับคนใหม่เข้าอยู่ในสังคมได้ และ
ทราบถึงวิธีการที่จะปรับปรุงสังคม จะมีส่วนช่วยทำให้ประเทศชาติเจริญและอยู่รอดได้โดยปลอดภัย
การที่ประเทศมีประชาชนที่คอยคุณภาพจะเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ไมว่าจะเป็น
ด้านการเมือง สังคมและวัฒนธรรม จากรายงานสรุปเรื่องการศึกษาออกโรงเรียนของสมาคม
สตรีอุดมศึกษา (2525 : 78) พบว่า ปัญหาของประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบทมีอยู่
5 ประการ คือ

1. ปัญหาทางด้านจิตใจ มีความเห็นแก่ตัว เสื่อมโทรมทางด้านจิตใจ ขาดความ
เอื้อเฟื้อ ฯลฯ
2. ปัญหาความเฉื่อยชา ขาดความกระตือรือร้นในฐานะเป็นพลเมืองดี
3. ปัญหาความยากจนของประชาชน มีประมาณ 11.5 ล้านคนใน 37 จังหวัด
4. ปัญหาประชาชนไม่รู้หนังสือ อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ประมาณ 11.3 ล้านคน
5. ปัญหาการเจ็บไข้อย่างไร มีสุขภาพอนามัยไม่ค่อยดี

จากปัญหาที่สำคัญดังกล่าวข้างต้น ปัญหาประชาชนไม่รู้หนังสือนับเป็นปัญหาที่สำคัญ
ปัญหาหนึ่งที่รัฐควรจะต้องรีบ เร่งหาทางแก้ไขโดยการให้การศึกษาแก่ประชาชนเพื่อให้รู้แหล่ง
ที่จะศึกษาหาความรู้ ในบริการฝึกอบรมในวิชากรต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถอ่านออก
เขียนได้และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ตลอดจนกระตุ้นให้ประชาชน
ใฝ่หาความรู้เป็นเนืองนิจ สามารถคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น.

วิลเลียม อัลเลน เนลสัน (William Allan Neilson 1955 : 1578)

ได้ให้ความหมายของคำว่า Literacy ว่าเป็นสภาพการอ่านออกและเขียนได้ เช่นกันส่วนองค์การยูเนสโก (UNESCO) ได้ให้ความหมายของคำว่า Literacy ไว้ในปี พ.ศ. 2480 ว่า หมายถึงสภาพที่สามารถจะอ่านและเขียนข้อความง่าย ๆ สั้น ๆ ในชีวิตประจำวันของเขาได้

ในตอนแรกความหมายของการรู้หนังสือยังเป็นที่เข้าใจไม่ตรงกันนัก คนจำนวนมากได้พยายามวัดระดับการรู้หนังสือ ว่าคนเราจะต้องมีการรู้หนังสืออยู่ในระดับใดจึงจะยอมรับว่าเป็นผู้รู้หนังสือ บางคนก็ยากันอาจถูกพิจารณาว่าเป็นผู้รู้หนังสือด้านหนึ่งและไม่รู้หนังสืออีกด้านหนึ่งได้หรือไม่ จากปัญหาเหล่านี้จึงได้มีผู้ให้คำจำกัดความของการรู้หนังสือ (Literacy) ใดต่าง ๆ กันไป เมื่อมีการเก็บรวบรวมสถิติสำมะโนประชากรทั่วโลกในปี พ.ศ. 2493 พบว่ามีปัญหาในการรวบรวมข้อมูลมาก ทั้งเพราะความหมายของคำว่า การรู้หนังสือในแต่ละประเทศไม่เหมือนกัน จึงไม่อาจนำมาสรุปรวมกันได้ ดังนั้นในปี พ.ศ. 2494 องค์การยูเนสโกจึงได้ประชุมผู้เชี่ยวชาญจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกเพื่อให้อภิปรายกันว่า ผู้รู้หนังสือ (Literate) ขึ้นที่ประชุมได้ตกลงร่วมกันว่า ผู้รู้หนังสือจะหมายถึงผู้มีความเข้าใจในการอ่านและสามารถเขียนข้อความง่าย ๆ สั้น ๆ ในชีวิตประจำวันได้ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2517 : 5)

ต่อมาหลายประเทศมีความเห็นว่า การอ่านออกและเขียนได้ยังไม่พอเพียง ควรรวมการคิดเลขเป็นค่าหรือที่เรียกว่าพื้นฐาน 3R's (Reading, Writing and Arithmetic) การอ่านออกเขียนได้และคิดเลขเป็นนั้น เป็นเพียงส่วนเดียวของการรู้หนังสือเท่านั้น การรู้หนังสือทั้งหมดนั้นควรจะหมายถึงความสามารถที่จะนำเอาทักษะทั้งสามที่กล่าวมาแล้วมาใช้ในการชีวิตประจำวันได้ ตัวอย่าง เช่น ชายไทยเป็นบิดาและมารดาที่ดี เป็นสมาชิกที่ดีในสังคมที่ตนอาศัยอยู่ ดังนั้นในปี พ.ศ. 2505 องค์การยูเนสโกได้จัดประชุมผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกรรู้หนังสือและให้ใช้คำว่า Functional Literacy หมายถึงการรู้หนังสือแทนคำว่า Literacy และได้จำกัดความของคำว่า ผู้รู้หนังสือ (Functional Literate) หมายถึงผู้มีความรู้และทักษะอันจำเป็นที่จะช่วยให้เขามีส่วนร่วมของกับกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งวิชาการเหล่านี้จะต้องมีผลเกี่ยวข้องกับเขาและความสามารถในการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น จะช่วยให้เขาได้ใช้ทักษะเหล่านั้นพัฒนาตนเองและสังคม (วีเรนดา ไตรพที Virenda Tripathi 1970 : 5)

เจ ซี มาเทอร์ (J.C Mathur 1972 : 7) โลกกล่าวว่ " การรู้หนังสือและใช้
 ประโยชน์ใด เป็นการให้ทักษะที่จำเป็นแก่ผู้เรียนทำให้เขาเหล่านั้นประกอบอาชีพใดอย่างมีประสิทธิภาพ
 และใช้ประโยชน์ใดสอดคล้องกับสภาพสังคมที่เขาอาศัยอยู่ " ซึ่งตรงกับแนวคิดของ เกรย์
 (Gray. 1956 : 24) ที่กล่าวไว้เช่นกันว่า " ผู้รู้หนังสือจะสามารถใช้ประโยชน์ใดนั้น ต้อง
 มีความรู้และทักษะการอ่านเขียนที่จะทำให้ผู้นั้นสามารถรวมกิจกรรมที่ต้องอาศัยทักษะเหล่านั้น
 ในกลุ่มหรือสังคมของผู้นั้นใดอย่างมีประสิทธิภาพ

จากรายงานการประชุมครั้งสุดท้ายของเจ้าหน้าที่ในการเตรียมการอ่านและวัสดุ การ
 อ่านในเอเชีย โลกกล่าวว่ Literacy มี 2 พวก คือ

1. เป็นสภาพการรู้หนังสือเบื้องต้น โดยมีทักษะด้านการอ่าน การเขียนและการคิดเลข
 รวมทั้งความรู้พื้นฐานในด้านสังคม วัฒนธรรมและกฎหมาย (Traditional Literacy)
2. เป็นสภาพการรู้หนังสือนอกเหนือไปจากการอ่าน การเขียนและการคิดเลขเป็น
 แล้ ยังรวมไปถึงความฉลาดและทักษะในการใช้ความคิด การวางแผนงาน ความรู้ด้านเทคนิค
 การเศรษฐกิจ และการพัฒนามาตรฐานการดำรงชีวิต (UNESCO 1969 : 3 - 4)

(Functional Literacy)

สำหรับประเทศไทย การรู้หนังสืออันใช้ประโยชน์ใดนั้น แทนความรู้ที่มุ่งใหญ่เรียนแล้ว
 ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เป็นการช่วยปรับปรุงความเป็นอยู่ในครอบครัวและชุมชน
 ให้ดีขึ้น ในขณะที่เด็กรุ่นก่อนจะใหญ่เรียนอ่านออกเขียนได้ถวาย.

ความสำคัญของการรู้หนังสือ

การรู้หนังสือเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญมากในสังคมปัจจุบัน แม้ว่าสารสื่อสาร
 จะเจริญขึ้นมากทั้งทางสถานีวิทยุ โทรทัศน์ สามารถทำให้เราได้ทราบข่าวคราวต่าง ๆ ได้โดย
 ไม่ต้องอ่านหนังสือพิมพ์ จดหมาย หรือใช้วิธีการเล่าตล ๆ กันเหมือนในสมัยก่อน แต่อย่างไร
 ก็ตามหนังสือก็ยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญมากในการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ กงพณการ
 สะดวกและสิ้นเปลืองน้อย เช่น จดหมาย หนังสือ หนังสือพิมพ์ ใบปลิว หรือแม่แต่สลากกา
 และรายการสินค้า ฯลฯ นอกจากการรู้หนังสือจะมีความสำคัญและมีประโยชน์มากมาย

ในชีวิตประจำวันแล้ว การรู้หนังสือยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ความก้าวหน้าและ
วิทยาการใหม่ ๆ ซึ่งมีแผ่แพร่ในรูปของเอกสารและสิ่งพิมพ์ ทำให้ผู้รู้หนังสือมีโอกาสที่จะได้
รับความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ มากกว่าผู้ที่ไม่รู้หนังสือ (วีระชัย มีชอบธรรม 2520 : 157)

มาร์จอรี ดาย (Marjorie Dye 1964 : 1) กล่าวว่า " การรู้หนังสือถือว่าเป็น
เป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการแสวงหาความรู้และการนำมาซึ่งอาหาร เครื่องนุ่งห่ม
ที่อยู่อาศัย อันเป็นปัจจัยในการดำรงชีวิต

การรู้หนังสือนับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้ชีวิตของพวกเราประสบความสำเร็จยิ่ง
ขึ้นในทางเศรษฐกิจและสังคมตลอดจนความเป็นอยู่ เพราะการรู้หนังสือทำให้เกิดความรู้ ความ
ชำนาญเบื้องต้น อันเป็นทางนำไปสู่ความรู้รอบ ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่การดำรงชีวิตของเรา
โดยเฉพาะในโลกสมัยใหม่ที่ความรู้จากความรู้จากความรู้จากความรู้จากความรู้จากความรู้จากความรู้จาก
สิ่งพิมพ์ หากพิจารณาในทางตรงกันข้ามคือ การไม่รู้หนังสือแล้วจะพบว่า สภาพประชากรมีโรค
ภัยไข้เจ็บ อัตราการเกิดที่สูง ในขณะที่ผลผลิตต่ำ มักจะเกิดขึ้นในหมู่ประชากรที่ไม่รู้หนังสือเป็น
ส่วนใหญ่ ดังนั้นการขจัดการไม่รู้หนังสือ จึงเป็นสิ่งที่ควรกระทำให้สำเร็จก่อนการพัฒนาใด ๆ
ดังที่ อาร์เธอร์ กิลเลต (Arthur Gillette 1972 : 19) ได้กล่าวไว้ว่า " หากจะ
เปรียบเทียบการพัฒนาเป็นเรื่อง การไม่รู้หนังสือเป็นเสมือนแล้ว เรื่องจะแทนไปได้อย่างไร หากสมอยังคง
ทอดทิ้ง "

ในแผนการศึกษาแห่งชาติ (2520 : 1 - 4) ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาเป็น
กระบวนการต่อเนื่องกันตลอดชีวิต เพื่อเสริมสร้างคุณภาพของพลเมืองให้สามารถดำรงชีวิตและ
ทำประโยชน์แก่สังคม โดยเน้นการศึกษาเพื่อสร้างเสริมความอยู่รอดปลอดภัย ความมั่นคง
และความเท่าเทียมกันในสังคมไทยเป็นประการสำคัญ การที่รัฐได้มองเห็นความสำคัญของการ
ศึกษาและมีความมุ่งหวังที่จะให้ประชาชนมีการศึกษายืนพื้นฐานโดยเฉพะอย่างยิ่งระดับประถม
ศึกษา ที่มุ่งให้รู้เริ่มมีความรู้ ความสามารถขั้นพื้นฐานและให้สามารถลงสภาพงานนอกเขียนได้
ถึกถาวรทนได้ มีความสามารถประกอบอาชีพ ตามควรแก่วัยและความสามารถได้และสามารถ
ดำรงตนเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยที่สมเด็จพระมหากษัตริย์เป็นประมุข จึงได้พยายามจัด
การศึกษาระดับประถมศึกษาใหม่ประสิทธิภาพมากที่สุด ให้การสนับสนุนในด้านเงินงบประมาณ
และทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับการพัฒนาตามเศรษฐกิจและ
สังคมของประเทศต่อไป

ในปัจจุบันการจัดการประถมศึกษาของไทยยังประสบกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ มากมาย เช่น ปัญหาเด็กสอบตกซ้ำชั้น เด็กออกกลางคัน ไม่มีโอกาสได้ศึกษาต่อสูงกว่าชั้นประถมศึกษา 4 ขาดความเสมอภาคและโอกาสทางการศึกษา เพราะประชาชนประมาณ ร้อยละ 80 อาศัยอยู่ในชนบท ขาดความเจริญและความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต พวกที่จบออกไปแล้วไม่ค่อยมีคุณภาพและเมื่อออกจากโรงเรียนไปนาน ๆ ไม่มีโอกาสได้ใช้หนังสือทั้งการอ่านและการเขียนในชีวิตประจำวัน ในไม่ช้าจะกลับเข้าสู่สภาพของการลืมหนังสือ พวกที่ไม่ได้เรียนต่อหรือเรียนไม่จบก็กลายเป็นผู้ที่ไม่รู้อะไรในเวลาที่ต่อมา

สาเหตุที่เด็กจบชั้นประถมศึกษาแล้วอ่าน เขียนหนังสือไม่ได้

สาเหตุที่เด็กจบชั้นประถมศึกษาบางคน อ่านหนังสือไม่ออก หรือจบการศึกษาระดับหนึ่งแต่มีความสามารถในการอ่านอยู่ระดับหนึ่ง เช่น จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แต่มีความสามารถในการอ่านเพียงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หรือ 4 โหมหนัด อับดุลควาเดร์ (2520 : 74 - 77) กล่าวว่ามีสาเหตุสำคัญอย่างน้อย 5 ประการ คือ

1. สาเหตุทางภูมิศาสตร์ เช่น อยู่ในท้องถิ่นทางไกลการคมนาคมไม่สะดวกจะหาครูไปสอนไกลยาก หรือมีกลุ่มคนอยู่ไม่กี่ครอบครัวไม่สามารถจัดตั้งโรงเรียนได้ เด็กบางคนมาเรียนบางไม่มาเรียนขาง อุปกรณ์การสอนไม่พร้อม หนังสือเรียนหายาก เมื่อเด็กออกจากโรงเรียนไปแล้วไม่มีหนังสืออ่าน นาน ๆ ไปกลุ่มหนังสือ

2. สาเหตุทางจิตวิทยา ได้แก่ เด็กมีฐานะตามหลักจิตวิทยา ความสามารถและสติปัญญาของเด็กไม่เท่ากันเมื่อเด็กเข้ามาเรียนในการศึกษาภาคบังคับกับเรียนรวมกันหมด เด็กปัญญาอ่อนก็ตามไม่ทัน นอกจากนั้นยังมีปัญหาพ่อแม่แตกแยก เด็กขาดความอบอุ่น เด็กศึกษาเสียดัด

3. สาเหตุทางร่างกาย ได้แก่ เด็กที่เจ็บป่วยนาน ๆ เด็กไม่สมบูรณ์ ขาดเรียนบ่อย ๆ เด็กเรียนไม่สม่ำเสมอ ก็เป็นสาเหตุให้เรียนไม่คอยดี อ่านไม่คอยออก

4. สาเหตุทางเศรษฐกิจ พ่อแม่ยากจน เด็กต้องช่วยพ่อแม่ทำงานไม่ได้ไปโรงเรียนไม่มีเงินซื้อหนังสือ ซื้อเสื้อผ้า ขาดอาหาร เด็กจึงเรียนไม่คอยดี อ่านไม่คอยได้

5. สาเหตุทางวิธีการ เด็กในชั้นบทคัดพลาภายใน เวลาครูสอนแก้ไขวิธีการเดียวกันหมดทำให้เด็กเหล่านั้นเรียนไม่ทัน หลงไม่คอยได้ อ่านไม่เข้าใจ เขียนไม่คอยได้

สุพจน์ ประเสริฐสุศรี (2518 : 156) กล่าววา " สาเหตุที่ผู้ไม่ร่หน่งส่อยังมอยู่เป็นจำนวนมากนั้น เนื่องมาจาก

1. อัตราการเพิ่มของประชากรที่สูงมากเกินไป คือสูงเกิน 3% ต่อปี ทำให้มีคนเพิ่มมากขึ้นส่วนใหญ่เป็นเด็กทั้งหมดและเป็นภาระที่หนักมากจนรัฐบาลไม่สามารถจะมีกำลังพอที่จะจัดการศึกษาผู้ใหญ่ให้คนป่ระชาชนที่ไมร่หน่งส่อยได้
2. อัตราการข่าขึ้นในระดับประถมศึกษาสูงมากและอัตราการออกกลางคันก็สูงเป็นจำนวนมาก ทกกลบกลายมาเพิ่มจำนวนผู้ไม่ร่หน่งส่อยานไม่ออกเขียนไม่ไค้สูงชัน
3. มีอัตราการล้มสูง ไมร่หน่งส่อยจะอ่านในชีวิตประจำวัน เด็กจะได้รับการฝึกการอ่านและการเขียนเฉพาะในโรงเรียนเท่านั้น

จากการสัมภาษณ์ เรื่องการศึกษาเพื่อมวลชน ที่จังหวัดสงขลา (กรมวิชาการ 2517 : 184-185) ได้กล่าวถึงปัญหาการศึกษาในปัจจุบันที่ผู้เรียนเกิดการล้มหนังสือหลังเรียนจบไว้ดังนี้

ระบบการศึกษาในประเทศไทยไม่ประสิทธิภาพเพียงพอ เมื่อผู้เรียนส่วนใหญ่จบจากการศึกษาตามข่งขัย มักจะล้มสิ่งที่เรียนมาแล้ว หงนควยเหตุหลักดังต่อไปนี้

1. ไม่มีโอกาสอ่านหรือเขียนหลังออกจากโรงเรียนไปแล้ว
2. ไม่มีอุปกรณ์หรือเครื่องมือในการเรียน เช่นหนังสือที่จะอ่านหยทวนความรู้
3. การเรียนไม่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ไม่มีความสัมพันธ์กับอาชีพและภูมิหลังของนักเรียน จึงทำให้ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญหรือประโยชน์ที่ใดจากการเรียน
4. ครูผู้สอนเร่งรัดให้นักเรียนจบโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพ
5. ไม่มีการติดตามผลการสอน
6. จำนวนครูไม่พอเพียงกับจำนวนนักเรียน
7. ผู้บริหารการศึกษาซึ่งทำงานไม่ได้ผลเท่าที่ควร จึงไม่สามารถจะจัดอุปสรรคได้ทันต่อเหตุการณ์
8. วัตถุประสงค์ของการเรียนสูงเกินไปจึงไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
9. ระบบการสอนผิด ครูเป็นผู้ให้ความรู้เดียว ไม่มีปฏิภกริษาที่คตบจากผู้เรียน ไม่มี การสร้างและหาวิชาจูงใจอย่างเพียงพอ
10. หลักสูตรมีขอบปรอง เนื้อหาและวิธีสอนไม่ดึงดูดผู้เรียน ไม่สนองความต้องการอย่างแท้จริง ไม่รอใจใส่ในชนกลุ่มน้อย เช่น ชาวเขา ป่ระชาชนสี่จังหวัดภาคใต้ ฯลฯ

จากการศึกษาของ แกดกิล (Gadgil อ้างถึงใน Ahmed 1973 : 43) แห่งสถาบันวิจัยทางสังคมและเศรษฐกิจประเทศอินเดีย พบว่า ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาตอนต้นมาเป็นเวลานาน มีอยู่เป็นจำนวนน้อยมากที่สามารถอ่านออก เขียนได้เช่นเดิมหรือจากการสำรวจสภาพการอ่านหนังสือของไทยในปัจจุบันพบว่า การอ่านส่วนใหญ่มีอยู่แต่ในโรงเรียน เด็กอ่านแต่ในหนังสือตำราเท่านั้น เพราะฉะนั้นเด็กจบชั้นประถมปีที่ 4 ถ้าไม่ใคร่เรียนต่อสองปีให้หลังล้มหมด อ่านไม่ออก ทั้งนี้เพราะหลังจากออกจากโรงเรียนแล้วเด็กไม่ได้อ่านหนังสืออีกเลยไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ นิตยสารหรืออื่นๆ แม้ในโรงเรียนเองยังไม่มีการส่งเสริมให้นักเรียนสนใจและรักการอ่านอย่างแท้จริง (สันติค อินทริกานนท์และคณะ 2522 : 39) ในเรื่องคุณภาพของเด็กที่จบชั้นประถมศึกษาชั้น นักการศึกษาหลายคน เช่น สยามาน แสงมณี (2525 : 32) กอ สวัสดิ์พิทักษ์ชัย (2525 : 7) และ เอกวิทย์ ฅ กลาง (2525 : 32) มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วไม่มีการทดสอบความรู้ความเข้าใจ พบว่าระดับความรู้ ความสามารถยังไม่บรรลุถึงขั้นมาตรฐานและคุณภาพที่น่าพอใจหรือมีคะแนนไม่สามารถจะนำความรู้ที่เรียนจากโรงเรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตในสังคมได้ จึงเป็นภาระของรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการศึกษานอกโรงเรียน กองการศึกษาผู้ใหญ่ ตลอดจนผู้ที่สนใจในเรื่องนี้ควรทำการวิจัยและสร้างเครื่องมือแบบทดสอบเพื่อวัดระดับการรู้หนังสือ , ความคงอยู่ของการรู้หนังสือของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาและจบจากการศึกษาผู้ใหญ่ ทั้งนี้เพื่อจะได้จัดโครงการช่วยเหลือผู้ล้มหนังสือหรือไม่รู้หนังสือได้อย่างเหมาะสม

โครงการของการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อการพัฒนาคุณภาพของประชาชนที่ล้มหรือไม่รู้หนังสือ

1. โครงการเพื่อป้องกันการล้มหนังสือ

ในเรื่องกิจกรรมเพื่อป้องกันการล้มหนังสือ การจัดกิจกรรมนั้นควรจะต้องควบคู่ไปกับการศึกษาประเภทการให้ขอมูล ข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ เป็นการศึกษาที่จะเพิ่มพูนความรู้และลักษณะที่เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต ทั้งนี้เพราะถึงแม้ว่าบุคคลจะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วก็ตาม โอกาสที่จะล้มมีอยู่มากถ้าหากเขาไม่ได้รับโอกาสที่จะใช้ นอกจากนั้นแล้วตามแนวความคิดเรื่องการศึกษาตลอดชีวิตบุคคลต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่อย่างไม่สิ้นสุด ดังนั้นการศึกษานอกโรงเรียนนอกจากจะจัดโครงการหรือกิจกรรมเพื่อป้องกันการล้มหนังสือแล้วยังต้องจัดกิจกรรมเพื่อย้ำและส่งเสริมความรู้ความคิดเดิมนอกเหนือไปจากความรู้ใหม่ด้วย

จุดประสงค์ของโครงการเพื่อป้องกันการค้าหนังสือผิดกฎหมาย

- 1. เพื่อให้ประชาชนมีแหล่งศึกษาหาความรู้และทราบข่าวสารเหตุการณ์ที่เป็นปัจจุบัน
- 2. เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่าน
- 3. เพื่อส่งเสริมการอ่านและป้องกันการค้าหนังสือ

โครงการเพื่อป้องกันการค้าหนังสือผิดกฎหมายกับประชาชน คือ

1.1 ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน (Village Newspaper Reading Center) ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน หมายถึงที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านที่จัดขึ้นเป็นเอกเทศ ตั้งอยู่ในชุมชนภายในเขตของหมู่บ้านหม้ายเขื่อนบ่อแก้วใจเนาว์ เป็นที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านนั้น ๆ และดำเนินการโดยคณะกรรมการซึ่งได้รับการอนุมัติแต่งตั้งตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน พ.ศ. 2515 (กองการศึกษามหาวิทยาลัย 2516 : 295) เป็นสถานบริการข่าวสาร บริการการอ่านของประชาชนในหมู่บ้าน เป็นสมบัติของหมู่บ้านและจัดบริการโดยคณะกรรมการที่เป็นชาวบ้านเพื่อชาวบ้าน (สุภัท ตรีแสน 2521 : 50)

ความเป็นมาของที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน เนื่องจากประชาชนไม่ต่ำกว่า 80% อาศัยอยู่ในชนบท โอกาสที่จะศึกษามีน้อยเมื่อจบชั้นประถมศึกษาตอนต้น ๆ และไม่ยอมมีโอกาสได้อ่านหนังสือ ในที่สุดก็จะล้มและกลายเป็นคนไม่รู้หนังสือไปในที่สุด จากการศึกษาพบว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประมาณ 33% มีสภาพเป็นไม่รู้หนังสือในเวลาต่อมา แสดงว่าการลงทุนทางการประถมศึกษา สูญเปล่าถึง 33% ของงบประมาณการประถมศึกษาหรือราว 1,000 ล้านบาทต่อปี

กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา จึงได้วางโครงการจัดหาหนังสือและเอกสารสำหรับประชาชนในชนบท โดยการจัดตั้งที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ คือ

- 1. เพื่อให้ประชาชนได้มีศูนย์รวมข่าวสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
- 2. เพื่อช่วยป้องกันการค้าหนังสือ
- 3. เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับประชาชน
- 4. เพื่อให้ทราบข่าวสารและเหตุการณ์ที่เป็นปัจจุบัน

ทอานหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านชาวบานจะต้องเป็นฝ่ายจัดหาและช่วยกันสร้างสถานที่
ตลอดจนต้องช่วยกันดูแลรักษาด้วย โดยปกติจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อรับผิดชอบในการ
ตรวจรับหนังสือที่รัฐบาลเป็นฝ่ายจัดหาและจัดส่งไปให้ ซึ่งโดยแก หนังสือพิมพ์รายวัน ประมาณ
แห่งละ 1 ฉบับ (แต่ก่อนชื่อหนังสือพิมพ์ไดวันละ 3 ฉบับ เป็นหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น 1 ฉบับ
และเป็นหนังสือพิมพ์ตามคณะกรรมการระดับหมู่บ้านคัดเลือก 2 ฉบับ) และยังได้รับแจก
เอกสารอื่น ๆ จากกองการศึกษาผู้ใหญ่ ได้รับวารสาร สารผู้ใหญ่ เดือนละ 2 ครั้ง หรือจาก
หน่วยงานอื่นและผู้มีจิตศรัทธาบริจาคให้ ถ้าทอานหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านแห่งใดมีตู้เก็บหนังสือ
กองการศึกษาผู้ใหญ่จัดส่งหนังสือประเภทต่าง ๆ จากศูนย์รับบริจาคหนังสือของกระทรวงศึกษาธิการ
ไปพิมพ์ให้อยู่เสมอ

1.2 หอสมุดประชาชน

หอสมุดประชาชนเป็นหนึ่งในหลาย ๆ โครงการ

ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา หอสมุดประชาชน หมายถึงหอสมุด
ที่เป็นของประชาชน ได้รับการสนับสนุนจากประชาชน โดยรัฐบาลใช้จ่ายเงินภาษีต่าง ๆ ในการ
จัดตั้งและดำเนินงานหอสมุดประเภทนี้ให้บริการแก่ประชาชนในท้องถิ่นโดยจัดในลักษณะที่ให้บริการ
ก็ต่อทุกกรณีสิทธิมาใช้บริการจากหอสมุดเท่าเทียมกัน วัตถุประสงค์ของการจัดหอสมุดประชาชน
มีดังต่อไปนี้ คือ

1. ให้การศึกษาแก่ระบบโรงเรียนแก่คนทุกเพศ ทุกวัยและทุกระดับการศึกษา
2. ส่งเสริมประชาชนให้สนใจรักการอ่านและการศึกษาตนกว่า
3. บริการทางข่าวสารและความรู้ต่าง ๆ สันทัดเหตุการณ์ ตามความเคลื่อนไหว

ของประเทศและของโลก

4. ส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชนและของประเทศ
5. ส่งเสริมและแนะนำให้ประชาชนเข้าใจและปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามระบอบ

การปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

6. ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

หอสมุดประชาชนแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. หอสมุดประชาชนประจำจังหวัด
2. หอสมุดประชาชนประจำอำเภอ
3. หอสมุดเคลื่อนที่ มีอยู่ 2 ลักษณะด้วยกัน คือเป็นหน่วยรถยนต์และหน่วยเรือยนต์

ถ้าจะแบ่งโครงสร้างของการศึกษาผู้ใหญ่ตามลักษณะวิชาและเป้าหมายของการจัดก็จะ

- แบ่งได้ 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ
 1. การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ
 2. การศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ

การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ เป็นการจัดเพื่อประชาชนที่ไม่มีโอกาสเรียนในระบบโรงเรียนตามปกติหรือผู้ที่รักความก้าวหน้าในวิชาความรู้ก็สามารถจะเรียนชั้นสืบเนื่องได้ (ตั้งแต่ระดับที่ 3 ขึ้นไป) โดยผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพหารายได้ช่วยตัวเองในเวลากลางวัน แล้วยังเวลาว่างในเวลาเย็นหรือกลางคืนไปศึกษาเพิ่มเติมในโรงเรียนผู้ใหญ่ประเภทนี้ได้

การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

1. การศึกษาผู้ใหญ่ ระดับที่ 1 และระดับที่ 2 ระดับที่ 1 เทียบเท่ากับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และระดับที่ 2 เทียบเท่ากับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ใช้เวลาเรียนระดับละ 6 เดือน หลักสูตรสอนผู้ไม่รู้หนังสือให้มีความรู้อ่านออกเขียนได้
2. การศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 3 ตั้งแต่ระดับที่ 3 ขึ้นไปเราถือว่าเป็นการศึกษามหาวิทยาลัยชั้นสืบเนื่อง ระดับที่ 3 นี้เทียบเท่ากับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7
3. การศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 เทียบเท่ากับชั้น ม.ศ. 3
4. การศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 5 เทียบเท่ากับชั้น ม.ศ. 5

การศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ จัดขึ้นเพื่อให้การฝึกฝน อบรม เตรียมบุคคลเพื่อให้ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพตามที่เลือกและปรารถนาหรือในบางโอกาสจัดขึ้นเพื่อยกฐานะ พนความรู้ ความชำนาญของผู้ที่หมดหน้าที่การงานอยู่แล้วเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นยังมุ่งมุ่งหมายอันเพิ่มเติมอีก คือ เพื่อช่วยขจัดผู้ประชาชนที่ไม่รู้หนังสือให้สนใจศึกษาวีชาหนังสือยิ่งขึ้น เพราะในการฝึกหัดวิชาช่างผู้รู้หนังสือจะมีความก้าวหน้าในวิชาช่างได้อย่างกว้างขวางจึงเป็นการส่งเสริมการศึกษาผู้ใหญ่ทางการเรียนรู้นี้ด้วย

2.2 การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ได้มีผู้ให้ความหมายของการศึกษาผู้ใหญ่

แบบเบ็ดเสร็จไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

ก. เป็นการวัดประเมินการจัดการศึกษาใด ๆ ก็ตามถือว่าเป็นองค์ประกอบ

ของการพัฒนาตัวบุคคล เศรษฐกิจและสังคมต่าง ๆ ในประเทศ

ข. เป็นการศึกษาเล่าเรียนทุกด้าน เช่น การอ่าน การเขียน การคิดเลข การฝึกหัดหรือฝึกฝนและทำความรู้จักกับสิ่งแวดล้อม

ค. เป็นการศึกษาที่เน้นการอ่านออกเขียนได้และใหญ่ใหญ่ (นักเรียน) สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนหนังสือไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงอาชีพและความเป็นอยู่ของคนในชุมชน

ง. เป็นการสอนให้รู้หนังสือใช้งานหรือใช้ประโยชน์ได้ในด้านเศรษฐกิจและสังคม

การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ เป็นการจัดการศึกษาที่ช่วยให้ผู้ใหญ่เรียนให้สามารถอ่านออกเขียนได้และคิดเลขเป็นหรือโคกรบทั้งโคกรากและใหญ่เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันเพื่อปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน ส่งเสริมให้คนคิดเป็นแก้ปัญหาเป็น สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและรู้จักปรับปรุงตัวให้กลมกลืนกับสิ่งแวดล้อม

ความมุ่งหมายของการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียน

1. ให้อ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
2. ส่งเสริมให้คนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น อันจะช่วยให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่าง

มีความสุข

3. ใ้การศึกษาเพื่อเป็นการตระเตรียมประชาชนในแบบที่ให้ตนสามารถสาธิตต่าง ๆ

ทำงานด้านบริการได้สะดวกและมีประสิทธิภาพดี

งานการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จที่กำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้ได้แก่

1. การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ประเภทชั้นเรียน
2. การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ประเภทอาสาสมัครเกินสอน
3. การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ประเภทนักศึกษาครูสอน
4. การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ประเภทฝึกสอน
5. การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ สำหรับชาวเขา

การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จใช้เวลาเรียนทั้งหมด 200 ชั่วโมง ผู้เข้าเรียนจะต้องมีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ไม่เคยเรียนหนังสือ หรือเคยเรียนแต่ไม่จบ ป.4 เมื่อผู้เรียนเรียนครบ

ตามหลักสูตร 200 ชั่วโมงและครูผู้สอนพิจารณาแล้วเห็นว่าผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีไว้
ผู้เรียนจะได้รับประกาศนียบัตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ซึ่งมีวุฒิเทียบประถมปีที่ 4

โครงการเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาผู้ใหญ่ กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้จัด
ขึ้นเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาค่าหนังสือและการไม่รู้หนังสือของประชาชนภายในประเทศ เป็นการยก
ระดับความเป็นอยู่ ฐานะทางเศรษฐกิจ ความเสมอภาคทางด้านการศึกษา สามารถหาทันความ
เปลี่ยนแปลงของสังคม ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ตลอดจนสามารถ
วิเคราะห์และแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่งานเพื่อทำหน้าที่พลเมืองดี อันจะเป็นการช่วยสร้างความมั่นคง
ปลอดภัย ความสงบสุขและความเจริญวิวัฒนาการแก่ประเทศชาติสืบไป.

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยในต่างประเทศ

ในปี พ.ศ. 2513 องค์การยูเนสโกได้ขอรองโทมัสมอนส์ (Simmons 1972 : 80-83)
แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ทำการวิจัยศึกษาระดับการรู้หนังสือของหมู่ชนหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ใน
ประเทศอินเดีย โดยใช้แบบทดสอบวัดสัมฤทธิ์ผลในการอ่านและการคิดเลข ทดสอบกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 60 คน ปรากฏว่าผู้จบการศึกษาผู้ใหญ่ จำนวนร้อยละ 60 มีระดับการรู้หนังสืออยู่ใน
ระยะเริ่มแรก คือสามารถอ่านเข้าใจประโยคและคำศัพท์ง่าย ๆ ในหนังสือแบบเรียน ร้อยละ 30
อยู่ในระดับปานกลางสามารถอ่านและเข้าใจคำศัพท์ทั่วไปและวลีง่าย ๆ ได้ ส่วนอีกร้อยละ 10
อยู่ในระดับใช้งานได้ คือสามารถอ่านหนังสือพิมพ์ได้อย่างเข้าใจ

อาห์เหม็ด (Ahmed 1973 : 43-54) ได้ทำการวิจัยผู้เข้าร่วมโครงการทดลอง
การศึกษาแบบเบ็ดเสร็จในประเทศแซมเบีย จากกลุ่มตัวอย่าง 314 คน เครื่องมือที่ใช้เป็น
แบบทดสอบ 4 ชุด คือแบบสอบถามเข้าใจในการอ่านข่าวสาร แบบสอบถามเข้าใจในการ
ใช้เครื่องมือ แบบสอบถามความสามารถในการเขียนและแบบสอบวิชาเลขคณิต พบว่า ค่าเฉลี่ยของ
คะแนนการรู้หนังสือเพิ่มขึ้นตามระดับการศึกษาที่จบ คือผู้จบชั้นประถมศึกษา 4 มีค่าเฉลี่ยของ
คะแนนการรู้หนังสือสูงกว่าผู้จบชั้นประถมศึกษา 3, 2 และ 1 ตามลำดับ ผู้ชายอยู่ในช่วง
15-19 ปีมีความคงอยู่ของการรู้หนังสือสูงกว่ากลุ่มที่มีอายุมากกว่า 46 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญ
ที่ระดับ .05 เพศชายมีความคงอยู่ของการรู้หนังสือไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากเพศหญิง

งานวิจัยในประเทศไทย

ในปี พ.ศ. 2505 กองการวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2505 : 28-29)

ได้ทำการทดสอบความรูทางภาษาไทยของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้แบบทดสอบที่แบ่งเป็น 4 แบบ คือ การสะกดตัวจากการฟัง การเลือกคำที่สะกดผิด คำที่มีความหมายเหมือนกัน คำที่มีความหมายตรงกันข้าม ปรากฏผลว่า ความรูทางภาษาไทย คำนอื่น ๆ พอใช้ได้แต่ในการเขียนสะกดตัวยังคงอยู่มากและพัฒนาการทางภาษาของเด็กหญิง สูงกว่าเด็กชาย

ในปี พ.ศ. 2512 ฝ่ายวิชาการกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2512 : 38-41)

ได้วิจัยศึกษาสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อประเมินผลการจัดการศึกษาเขาวชน ว่าได้ผลบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้แบบทดสอบวิชา เลขคณิตและภาษาไทย ทำการทดสอบกลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 2147 คนโดยสุ่มโดยสุ่ม คือ ผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความรู้ความสามารถ ในการทำเลข อ่านและเขียน ขนาดพอที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ร้อยละ 67 และผู้ หมดความรู้ยังไม่ถึงขั้นที่จะยอมรับว่า ทำเลขเป็น อ่านหนังสือออกและเขียนหนังสือได้ มีร้อยละ 33

สมทรง อัครกุล (2517) ได้ทำการวิจัยศึกษาระดับการรู้หนังสือของผู้สำเร็จการ ศึกษาจากโครงการแก้ไขการไม่รู้หนังสือแบบเบ็ดเสร็จและเปรียบเทียบกับระดับการรู้หนังสือ ของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานวิชา เลขคณิตและภาษาไทย ของกองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา ผลการวิจัยปรากฏว่า ระดับการรู้หนังสือของผู้สำเร็จ การศึกษาจากโครงการแก้ไขการไม่รู้หนังสือแบบเบ็ดเสร็จมีขอบเขตของคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถ้าพิจารณาแยกเป็นรายวิชา ปรากฏว่ามีความรู้วิชาภาษาไทย ใกล้เคียงกับนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แต่ความรู้วิชา เลขคณิตต่ำกว่า

มยุรี ศรีชัย (2517) ได้ทำการวิจัยศึกษาระดับการรู้หนังสือของผู้จบการศึกษา ผู้ใหญ่ระดับสองและเปรียบเทียบกับนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน วิชา เลขคณิตและภาษาไทย ระดับประถมศึกษาตอนต้นของกองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ สรุปได้ว่า ขอบเขตของระดับการรู้หนังสือของผู้จบการศึกษาผู้ใหญ่ระดับสอง มีระดับการรู้ต่ำกว่านักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถ้าพิจารณาแยกเป็นรายวิชา ผู้จบการศึกษา ผู้ใหญ่ระดับสองมีความรู้ในวิชาภาษาไทยต่ำกว่านักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และมีความรู้ในวิชา เลขคณิตต่ำกว่านักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บุรี กุลพิจิตร (2507) ได้ศึกษาสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาเลขคณิตของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 607 คน จากโรงเรียนประจำภาคและเทศบาลรวม 12 โรงเรียน ในภาคการศึกษา 1 โดยใช้แบบทดสอบจำนวน 57 ข้อแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนแรกเป็นแบบทดสอบเกี่ยวกับควาถึกรวบรวมข้อดี 27 ข้อ และเป็นโจทย์ปัญหา 30 ข้อ จากคะแนนการทดสอบ แบบทดสอบตอนแรกได้คะแนนเฉลี่ย 15.05 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.36 ส่วนแบบทดสอบตอนหลังได้คะแนนเฉลี่ย 9.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.95 สรุปได้ว่าในการทำแบบทดสอบเกี่ยวกับควาถึกรวบรวมนักเรียนทำคะแนนได้ปานกลาง ส่วนการทำแบบทดสอบเกี่ยวกับโจทย์ปัญหานั้นนักเรียนทำคะแนนได้น้อยมาก

กุหลาบ หวังศิริสกุล (2517) ได้ทำการวิจัยศึกษาความคงอยู่ของการรื้อหนังสือของผู้อ่านการศึกษาจากโครงการแก้ไขการไม่รื้อหนังสือแบบเบ็ดเสร็จไปแล้วเป็นเวลา 3 ปี เปรียบเทียบกับความคงอยู่ของการรื้อหนังสือของผู้อ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบทดสอบวิชาเลขคณิตและภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างตนเอง ผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้อ่านการศึกษาจากโครงการแก้ไขการไม่รื้อหนังสือแบบเบ็ดเสร็จมีความคงอยู่ของการรื้อหนังสือต่ำกว่าผู้อ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และผู้อ่านการศึกษาจากโครงการแก้ไขการไม่รื้อหนังสือแบบเบ็ดเสร็จและผู้อ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่อยู่ในถิ่นที่พหุอาณัติหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน มีความคงอยู่ของการรื้อหนังสือสูงกว่าผู้อ่านที่อยู่ในถิ่นที่ไม่พหุอาณัติหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน

ถกล นรินทร์ศิริโรจน์ (2521) ได้ทำการวิจัยศึกษาระดับการรื้อหนังสือของประชากรในอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี โดยใช้เครื่องมือวัดระดับการรื้อหนังสือวิชาเลขคณิตและภาษาไทยของ กุหลาบ หวังศิริสกุล ผลการวิจัยพบว่า

1. ประชากรในอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี มีการรื้อหนังสือด้านภาษาไทย เลขคณิต อยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ
2. ประชากรมีระดับการรื้อหนังสือปัจจุบันเข้า เลขสูงกว่าระดับการรื้อหนังสือปกติและระดับความรูปคดีวิชาเลขคณิตตามลำดับ แต่ระดับความรู้วิชาภาษาไทย ไม่แตกต่างจากระดับความรูปคดี
3. ประชากรที่มีภูมิลำเนาไกลแก่ เพศ ระยะเวลาที่ออกจากระบบโรงเรียนและอาชีพที่ต่างกัน มีระดับการรื้อหนังสือ ระดับความรู้วิชาภาษาไทย เลขคณิต ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชากรที่อาศัยอยู่ในระดับการรื้อหนังสือ ระดับความรู้วิชาเลขสูงต่ำกว่าประชากรที่อยู่ในถิ่นที่เก่าเดิม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและกรมส่งเสริมการศึกษา (2520) ได้รวมมือ
กันประเมินผลการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จในด้านการอ่าน การเขียน การคิดเลขและสภาพทั่วไป
โดยสุ่มตัวอย่างนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
แลภาคใต้ 8 เขตการศึกษา 68 ห้องเรียนในกลุ่มตัวอย่างรวม 1033 คน เครื่องมือที่ใช้
คือแบบทดสอบภาษาไทยด้านการอ่าน การเขียนคำและประโยค ความเข้าใจในการอ่านและ
แบบสอบเลขคณิต ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. นักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จในภาคภูมิศาสตร์ต่าง ๆ มีความสามารถอ่านออกเขียน
ได้และคิดเลขเป็นแตกต่างกัน ถอนักศึกษาในภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความสามารถ
ในการอ่านออกเขียนได้และคิดเลขเป็นดีกว่านักศึกษาในภาคเหนือส่วนนักศึกษาในภาคกลาง
ภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความสามารถไม่แตกต่างกัน
2. นักศึกษาชายมีความสามารถอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น มากกว่านักศึกษาหญิง
3. นักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน มีความสามารถอ่านออกเขียนได้ แตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติและเมื่อทดสอบเป็นรายกลุ่ม ด้วยวิธีการของเซฟเฟ ผลปรากฏว่า ไม่สามารถ
ระบุได้ว่ากลุ่มอายุใด ได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากัน ส่วนความสามารถในการคิดเลขนั้นไม่แตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่ไม่เคยเรียนหนังสือมาก่อนเลย สอบได้คะแนนการอ่านและการคิดเลข
น้อยกว่านักศึกษที่เคยเรียนมาบาง นักศึกษาที่เคยเรียนจบชั้นประถมศึกษา 3 ได้คะแนนที่สูงสุด 2 วิชา
5. นักศึกษาทั้งหมดหลักสูตรการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จต่างรุ่นกัน สอบได้คะแนนใน
การอ่านออกเขียนได้และคิดเลขเป็นไม่แตกต่างกัน
6. นักศึกษาที่อยู่ในหมู่บ้าน ซึ่งมีท่อนหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน สอบได้คะแนนสูง
กว่ากลุ่มที่ไม่มีท่อนหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน แต่นักศึกษาทั้งสองกลุ่มได้คะแนนการคิดเลข
ไม่แตกต่างกัน

ในหลาย ๆ ประเทศมีขยายระดับชาติของหนังสือสำคัญคือ การเน้นในการรณรงค์การไม่
รุนแรงถึงเป็นอันดับแรก การจัดโปรแกรมการรณรงค์จะไม่จำกัดแค่การหนังสือเท่านั้น แต่จะ
ขยายให้หนังสือใด ๆ ใจในโลกรอบตัวเขา ตลอดจนการให้ใครมาซึ่งความรู้ ทักษะและเจตคติ
ของการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมรอบตัว รวมทั้งทักษะในการอ่านและเขียนซึ่งมี
ความจำเป็นต่อมนุษย์ทั้งทางสังคมและวิชาชีพ ในแผนพัฒนาฯ ระยะ 5 ปี ฉบับที่ 5 ได้ให้

ความสำคัญต่อกลุ่มบุคคลที่ไม่รู้หนังสือและกึ่งรู้หนังสือในวัย 15 - 25 ปีและรวมทั้งผู้ใหญ่ที่ไม่รู้หนังสือ ซึ่งคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากแผนพัฒนาดังกล่าวด้วย

นอกจากนี้ผลงานวิจัยเกี่ยวกับผู้จบการศึกษาไปแล้ว เช่น งานวิจัยเกี่ยวกับระดับการรู้หนังสือ , การวิจัยเกี่ยวกับการคงอยู่ของการรู้หนังสือผลของการช่วยเหลือตามโครงการต่าง ๆ และจากงานของผู้อื่นเอง จะมีส่วนช่วยผู้บริหารการศึกษาในการที่จะทำให้เกิดความมั่นใจร่วมกันจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาใหม่ประสิทธิภาพมากที่สุดเพื่อจะได้ช่วยลดช่องว่างระหว่างคนรู้หนังสือกับคนไม่รู้หนังสือ ระหว่างคนแก่สาวกับคนสูงอายุ ระหว่างสภาพเมืองกับสภาพชนบท ใหลคนอยลง และทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ กำลังงบประมาณและกำลังความคิดในการปรับปรุงและการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนให้ไปเป็นค่าเสริมการศึกษาในระบบโรงเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น.

สถาบันวิจัยประชากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรโดยใช้วิธีการเลือกแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Sampling) ดังนี้

1. การเลือกจังหวัด โดยศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับภูมิหลัง สภาพภูมิศาสตร์ การคมนาคม เศรษฐกิจของประชาชน อาชีพ ภาษาที่ใช้พูด การศึกษาของประชาชนในจังหวัดต่างๆ ของภาคเหนือ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

1.1 สภาพภูมิศาสตร์ของภาคเหนือ จะเป็นที่ราบสูงระหว่างภูเขา มีภูเขาล้อมรอบ

1.2 การคมนาคมในท้องถิ่นและการติดต่อกับท้องถิ่นนอกมีการคมนาคมสะดวก ติดต่อกันได้ตลอดปี อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยทั้งจังหวัด 50% ขึ้นไป

1.3 เศรษฐกิจ ประชากรมีรายได้เฉลี่ยตลอดปี ประมาณ 4,000 บาทขึ้นไป

1.4 อาชีพ ส่วนใหญ่จะเป็นเกษตรกรประมาณ 60%

1.5 ภาษาที่ใช้พูด ใช้ภาษาไทยเหนือ ตั้งแต่ 70% ขึ้นไป

1.6 มีประชากรผู้ไม่รู้หนังสือสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของภาคเหนือ 21.12%

จากเกณฑ์ดังกล่าวใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้จังหวัดที่ถือว่าเป็นตัวแทนของภาคเหนือ 3 จังหวัด คือ เชียงราย, เชียงใหม่และลำปาง

2. การเลือกอำเภอ ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการเลือกอำเภอเมืองไว้ 1 อำเภอและอำเภออื่นอีก 2 อำเภอ เป็นอำเภอที่ประชากร ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตร ไร่ยาง ค้าขาย ดังรายชื่ออำเภอที่แสดงไว้ในตารางที่ 1.

3. การเลือกโรงเรียน ใช้วิธีการสุ่มแบบแยกประเภท (Stratified Random Sampling) แบ่งโรงเรียนในอำเภอแต่ละอำเภอที่สุ่มได้ออกเป็น 3 ขนาด ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2524 คือ

3.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียน 401 คนขึ้นไป

3.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 201-400 คน

3.3 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน 200 คนลงมา

นอกจากนี้โรงเรียนที่จะสุ่มตัวอย่างจะต้องเปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือ 7 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2517 เป็นต้นมา สุ่มได้โรงเรียนขนาดละ 1 โรงเรียน รวมอำเภอละ 3 โรงเรียน

4. การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างประชากรออกเป็น 2 พวก โดยแบ่งตามระยะเวลาที่จบการศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่างประชากร ดังนี้

พวกที่ 1 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 1-4 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2521-2524

พวกที่ 2 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 5-8 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2517-2520

กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองพวกนี้ ผู้วิจัยวัดความความรู้อายุชั้นประโยคประถมศึกษา เทียบกันตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503

ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

4.1 รวบรวมรายชื่อประชากรที่จบชั้นประโยคประถมศึกษาออกแล้วทั้ง 2 พวก โดยสำรวจรายชื่อจากทะเบียนโรงเรียนหรือแบบ ค.2 ก. แลวนำไปดาวจสอบกับทะเบียนบ้านที่สำนักงานทะเบียนท้องถิ่น คัดเลือกเอาเฉพาะผู้ที่ไม่ได้ศึกษาต่อในระดับมัธยมและประกอบอาชีพอยู่ในหมู่บ้าน ตำบลนั้น ไม่ได้ย้ายถิ่นที่อยู่ มีตัวตนอยู่

4.2 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแยกประเภท (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างประชากรออกเป็น 5 ประเภท ตามอาชีพ ดังนี้

- ประเภท 1 อาชีพเกษตรกรรม
 ประเภท 2 อาชีพรับจ้าง
 ประเภท 3 อาชีพค้าขาย
 ประเภท 4 อาชีพอื่น ๆ
 ประเภท 5 ไม่ได้ประกอบอาชีพ

ทำการสุ่มตัวอย่างประชากรพวกที่ 1 ซึ่งจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ออกไปแล้ว เป็นระยะเวลา 1-4 ปี แยกตามประเภทอาชีพให้ได้อาชีพละ 1 คน รวม 5 คนและสุ่มตัวอย่างประชากรพวกที่ 2 ซึ่งจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 5-8 ปี แยกตามประเภทอาชีพให้ได้อาชีพละ 1 คน รวม 5 คนโคกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จบ การศึกษาออกไปแล้วทั้ง 2 พวก โรงเรียนละ 10 คน ได้ตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 270 คน กลุ่มตัวอย่างประชากรเหล่านี้ถือว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จะนำมาศึกษาสภาพ การรบกวนและเปรียบเทียบสภาพการรบกวนตามช่วงเวลาหลังเรียนจบ, อาชีพและสภาพ เศรษฐกิจต่างกัน

สถาบันวิจัยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนจังหวัด อำเภอ โรงเรียน และกลุ่มตัวอย่างประชากร
ในภาคเหนือ

จังหวัด และ อำเภอ	จำนวน โรงเรียน	ชื่อโรงเรียน	จำนวนตัวอย่างประชากร ที่จบการศึกษาออกไป แล้ว 2 พวก		รวม ประชากร ทั้งหมด 2 พวก
			พวกที่ 1 1-4 ปี	พวกที่ 2 5-8 ปี	
1. เชียงราย					
อ.เมือง	3	1. บ้านดู่ 2. บ้านสันตมเป่า 3. บ้านโป่งพระบาท	5 5 5	5 5 5	10 10 10
อ.แม่สาย	3	1. บ้านแม่สาย 2. บ้านป่ายาง 3. บ้านเวียงพาน	5 5 5	5 5 5	10 10 10
อ.เชียงแสน	3	1. ชุมชนบ้านป่าสักน้อย 2. บ้านดอยจัน 3. บ้านหัวเวียง	5 5 5	5 5 5	10 10 10
รวม	9		45	45	90

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จังหวัด และ อำเภอ	จำนวน โรงเรียน	ชื่อโรงเรียน	จำนวนตัวอย่างประชากร ที่จบการศึกษาออกไป แล้ว 2 พวก		รวม ประชากร ที่จบ แล้ว 2 พวก
			พวกที่ 1 1-4 ปี	พวกที่ 2 5-8 ปี	
2. เชียงใหม่	อ.เมือง	1. วิทยาช่างเคียน	5	5	10
		2. วิทยาสังหาคำ	5	5	10
		3. บ้านห้วยทราย	5	5	10
	อ.สันป่าตอง	1. ชุมชนบ้านทุ่งเสียว	5	5	10
		2. ทุ่งท่าต	5	5	10
		3. วิทยาช่างกระต๊าม	5	5	10
	อ.คอยสะเกิด	1. บ้านเชิงคอย	5	5	10
		2. บ้านป่าไผ่แดง	5	5	10
		3. บ้านโป่งกุ่ม	5	5	10
รวม	9		45	45	90

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จังหวัด และ อำเภอ	จำนวน โรงเรียน	ชื่อโรงเรียน	จำนวนตัวอย่างประชากร ที่จบการศึกษาออกไป ชั้น แฉวง 2 พวก		รวม ประชากร ที่จบ ชั้น แฉวง 2 พวก
			พวกที่ 1 1-4 ปี	พวกที่ 2 5-8 ปี	
3. ลำปาง					
อ.เมือง	3	1. บ้านกาศเกษ 2. บ้านท่าโทก 3. คนฮ้าง	5 5 5	5 5 5	10 10 10
อ.วังเหนือ	3	1. วังเหนือ 2. บ้านแม่สือ 3. บ้านแห่ทุ่ง	5 5 5	5 5 5	10 10 10
อ.เถิน	3	1. บ้านพานาง 2. บ้านห้วยแก้ว 3. เถิน-ท่าผา	5 5 5	5 5 5	10 10 10
รวม	9		45	45	90

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบทดสอบเพื่อวัดการรู้หนังสือของกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยผู้วิจัยสร้างตนเอง แบบทดสอบนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์โดยทั่วไปและในด้านอาชีพ สภาพเศรษฐกิจตามรายได้เฉลี่ยตลอดปีและช่วงเวลาที่ยื่นจบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับการอ่านและการเขียน แบบทดสอบทักษะคณิตศาสตร์ขั้นมูลฐานในระดับประถมศึกษาตอนปลาย ลักษณะของแบบทดสอบทั้งสองจะเป็นแบบปรนัย มีตัวเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แบบทดสอบวิชาภาษาไทย มีจำนวนทั้งหมด 60 ข้อ ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน

1.1 การหาคำตอบจากการอ่านเนื้อเรื่อง ในการวัดความเข้าใจของผู้ตอบ ทดสอบเนื้อเรื่องทอานนน ผู้วิจัยตั้งคำถามไว้มากมายแบบต่างๆซึ่งคำถามแต่ละแบบข้อมมีความยากง่ายต่าง ๆ กัน โดยพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวคำถามและคำตอบเป็นเกณฑ์ แบ่งออกเป็น

3 ประเภทตามหลักของ เพียร์สันและจอห์นสัน (Pearson and Johnson) ได้แบ่งประเภทของคำถามไว้ในภาษาไทย (Taxonomy of Question) ดังนี้

1.1.1 เป็นคำถามซึ่งผู้ตอบสามารถหาคำตอบได้โดยตรงจากเนื้อเรื่องทอานนซึ่งมีตัวชี้แนะที่เด่นชัด แนนอน ชัดแจ้ง (Textually Explicit)

1.1.2 เป็นคำถามซึ่งผู้ตอบสามารถหาคำตอบได้จากเนื้อเรื่องแต่ไม่มีตัวชี้แนะที่เด่นชัด ในการตอบคำถามผู้ตอบจะต้องอ่านพิจารณาข้อความหลาย ๆ ข้อความในเนื้อเรื่องนั้นประกอบกัน (Textually Implicit)

1.1.3 เป็นคำถามซึ่งผู้ตอบไม่สามารถหาคำตอบได้จากเนื้อเรื่องโดยตรง ผู้ตอบจะต้องใช้ความคิดและประสบการณ์เดิมของตนเองเข้าไปช่วยในการหาคำตอบ (Scriptually Implicit)

รวมเนื้อเรื่องจำนวน 4 เรื่อง แต่ละเรื่องจะมีคำถามแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวนเรื่องละ 5 ข้อ รวมทั้งหมด 20 ข้อ

1.2 การอ่านเทียบเสียง เป็นการทดสอบในการอ่านออกเสียงคำต่าง ๆ เพื่อวัดความถูกต้องโดยการเทียบเสียงกับคำอ่านที่ระดับเสียงเหมือนกันและแตกต่างกัน แบบทดสอบจะเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 คำเลือก มีจำนวนทั้งหมด 10 ข้อ

2. แบบทดสอบความสามารถในการเขียน ความสามารถในการเขียนจะศึกษาถึงระดับข้อสาร ซึ่งเป็นระดับที่ผู้เขียนสามารถใช้เป็นเครื่องมือสื่อความหมาย ความถนัดของตนเองกับผู้อื่นได้ การเขียนในระดับนี้เน้นความสามารถในการเขียนที่จะทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ เนื้อความเป็นสิ่งสำคัญยิ่งกว่าการเซมงวดในเรื่องกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ ผู้วิจัยแบ่งประเภทของคำถามสำหรับการวิจัยครั้งนี้ โดยใช้หลักการของเพียร์สันและจอห์นสัน (Pearson and Johnson) ที่แบ่งไว้ในประเภทของคำถาม (Taxonomy of Question) ดังนี้ คือ

2.1 การเขียนคำ ได้แก่ความสามารถในการเขียนคำหรือสะกดคำให้ถูกต้อง จำนวน 5 ข้อ

2.2 การเขียนประโยค ได้แก่ความสามารถในการนำคำต่าง ๆ มาผูกเป็นประโยคที่สื่อความหมายและถูกต้องกับลักษณะของภาษาเขียน จำนวน 10 ข้อ

2.3 การเขียนเรื่องราว ได้แก่ความสามารถในการเรียบเรียงประโยคหรือข้อความต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยสามารถลำดับเนื้อความก่อนหลังได้อย่างเหมาะสมเป็นเรื่องราว จำนวน 15 ข้อ

แบบทดสอบคณิตศาสตร์ขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบวัดการนำเอาคณิตศาสตร์ขั้นพื้นฐานไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยศึกษาเนื้อหาตามหลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2503 รูปแบบของแบบทดสอบจะเป็นลักษณะของโจทย์ปัญหาแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 คำเลือก มีจำนวนทั้งหมด 40 ข้อ

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบทดสอบที่สร้างขึ้นโดยการนำไปให้ครูทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ตรวจสอบ แก้ไขและให้คำแนะนำในด้านการใช้ภาษา การใช้คำถาม คำเลือก คำวาง ตลอดจนพิจารณาครอบคลุมในเนื้อหาและสามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วนำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นฉบับสมบูรณ์ตามคำแนะนำที่ได้จากครูทรงคุณวุฒิ

การทดลองเครื่องมือและการหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นชั้นเรียนสุดท้ายในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2503 และถือว่าเรียนจบชั้นประถมศึกษาตามหลักสูตรแล้ว เนื่องจากผู้วิจัยทำการทดลองเครื่องมือในเดือนกุมภาพันธ์ เป็นระยะเวลาที่เด็กกำลังหวนบทเรียนเพื่อเตรียมตัวสอบไล่ปลายปี จำนวนทั้งสิ้น 200 คน จากโรงเรียนต่าง ๆ ดังนี้

1. โรงเรียนบ้านริมใต้ อ.แม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 50 คน
2. โรงเรียนชุมชนบ้านหนองเลา อ.นาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 25 คน
3. โรงเรียนบ้านหนองแสง อ.นาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 25 คน
4. โรงเรียนวัดโคกทอง อ.ผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 50 คน
5. โรงเรียนวัดคิสีหังสาราม เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน

แล้นำผลมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ความยากง่าย โดยเลือกเอาข้อสอบหัตถการระดับความยากง่าย ตั้งแต่ .20-.30 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป โดยข้อสอบภาษาไทย 40 ข้อจากเดิม 60 ข้อ และคณิตศาสตร์ 20 ข้อจากเดิม 40 ข้อ แล้นำแบบทดสอบทั้งสองฉบับมาหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร คูเคอร์ ริชาร์ดสัน 21 (Kuder Richardson 21) (ประคอง กรรณสูต 2524 : 55)

$$K - R 21 : r_{xx} = \frac{n}{n - 1} \left[1 - \frac{\bar{X} (n - \bar{X})}{n S_X^2} \right]$$

r_{xx} สัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง

n จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ

\bar{X} มีชัณมิ เลขคณิตของคะแนนของผู้ถูกทดสอบทั้งหมด

S_X^2 ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ถูกทดสอบทั้งหมด

การวิเคราะห์ไคสกีประสิทธิ์แห่งความเที่ยง วิชาภาษาไทย 0.81 วิชาคณิตศาสตร์ 0.83 จึงถือได้ว่าแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงเพียงพอที่จะใช้เป็นเครื่องมือวัดสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาในภาคเหนือได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำหน้าที่ติดต่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ผู้บริหารโรงเรียนและนำแบบทดสอบออกทดสอบเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จบการศึกษาออกไปแล้วด้วยตนเอง เพื่อคอยชี้แจงวิธีการตอบแบบสอบถาม การทำแบบทดสอบและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ได้รับข้อมูลตรงกับจุดมุ่งหมายทางไว้

การเสนอข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้อิงหมกมาตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์หาค่าทางสถิติตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำข้อมูลจากแบบทดสอบตอนที่ 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภูมิหลังและสถานภาพทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษา องค์ประกอบของสภาพการรู้หนังสือของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาออกไปแล้วมาจำแนกเป็นหมวดหมู่ หากการอยละและนำมาเสนอเป็นรูปตารางและความเรียง

2. นำข้อมูลจากแบบทดสอบตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบทดสอบวิชาภาษาไทย ความสามารถในการอ่าน การเขียนและแบบทดสอบวิชาคณิตศาสตร์ทักษะขั้นมูลฐาน มาวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

2.1. หาสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษา โดยการหาการอยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตรดังต่อไปนี้

สูตร การหาค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

\bar{X} = มีชื่อย่อ เลขคณิต

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนคะแนนทั้งหมด

สูตร การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum X^2}{N} - \left(\frac{\sum X}{N}\right)^2}$$

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนน

N = จำนวนคะแนนทั้งหมด

2.2 เปรียบเทียบสภาพการรบกวนหนึ่งสัปดาห์ตามช่วงเวลาหลังเรียนจบ, อาชีพและสภาพเศรษฐกิจต่างกัน ของผู้จบชั้นประถมศึกษา โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างมัชฌิมเลขคณิต ด้วยการใช้การทดสอบค่า Z test สูตรที่ใช้ คือ

สูตร ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน $\sigma(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)$ ของความแตกต่างระหว่างตัวอย่างที่ไม่มีความสัมพันธ์กัน คือ (ประทอง กรรมสูตร 2522: 88)

$$\sigma(\bar{X}_1 - \bar{X}_2) = \sqrt{\frac{\sigma_1^2}{N_1} + \frac{\sigma_2^2}{N_2}}$$

σ_1^2 = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลชุดที่ 1

σ_2^2 = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลชุดที่ 2

N_1 = จำนวนตัวอย่างประชากร ชุดที่ 1

N_2 = จำนวนตัวอย่างประชากร ชุดที่ 2

สูตร การทดสอบค่า Z test (ประทอง กรรมสูตร 2522: 89)

$$Z = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sigma(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)}$$

\bar{X}_1 = ค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิตของข้อมูลชุดที่ 1

\bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิตของข้อมูลชุดที่ 2

$\sigma(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)$ = ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของความแตกต่างระหว่างมัชฌิมเลขคณิต

และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ถ้าผลการวิเคราะห์พบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จะทำการทดสอบทีละคู่ โดยวิธีการของ เซฟเฟ โดยใช้สูตรดังต่อไปนี้

$$\text{สูตร } F = \frac{(M_1 - M_2)^2}{MS_w \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right) (k - 1)} \quad (\text{ประกอบ กรรณสูตร } 2524 : 238)$$

M_1 M_2 หมายถึง มีดิม เลขคดีของสองกลุ่มที่ต้องการทดสอบความแตกต่าง

MS_w หมายถึง ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

$(k - 1)$ หมายถึง ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

n_1 n_2 หมายถึง จำนวนตัวอย่างประชากรของ 2 กลุ่มนำมาทดสอบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง สภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาในภาคเหนือ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาในภาคเหนือ
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการรู้หนังสือ ตามช่วงเวลาหลังเรียนจบ, อาชีพและสภาพเศรษฐกิจต่างกันของผู้จบชั้นประถมศึกษา

สมมุติฐานในการวิจัย

สภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาตามช่วงเวลาหลังเรียนจบ, อาชีพและสภาพเศรษฐกิจต่างกัน จะแตกต่างกัน

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

- 1.1 ข้อมูลพื้นฐานด้านสถานภาพทั่วไป
- 1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังทางการศึกษา
- 1.3 ข้อมูลที่เป็นองค์ประกอบของสภาพการรู้หนังสือ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษา

2.1 การวิเคราะห์การร้อยละของจำนวนผู้ทรมสภาพการรู้หนังสือตามเกณฑ์
ที่กำหนดไว้ ของผู้จบชั้นประถมศึกษาทั้งหมด

2.2 การเปรียบเทียบสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษา
ตามช่วงเวลาหลังเรียนจบ, อาชีพและสภาพเศรษฐกิจต่างกัน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างประชากร

1.1 ข้อมูลพื้นฐานสถานภาพทั่วไป

ตารางที่ 2 จำนวนตัวอย่างประชากรแยกตามอาชีพและรายได้

ตัวอย่างประชากร	จบไปแล้ว 1-4 ปี	จบไปแล้ว 5-8 ปี	รวม 1-8 ปี	ร้อยละ
<u>แยกตามอาชีพ</u>				
เกษตรกร	27	27	54	20.00
รับจ้าง	27	27	54	20.00
ค้าขาย	27	27	54	20.00
อื่น ๆ	27	27	54	20.00
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	27	27	54	20.00
<u>แยกตามรายได้</u> รวม	135	135	270	
ต่ำกว่า 2,000 บาท	52	48	100	37.04
2,001-4,000 บาท	24	38	62	22.96
4,001-8,000 บาท	22	27	49	18.15
8,001 บาทขึ้นไป	12	17	29	10.74
ไม่มีรายได้	18	12	30	11.11
รวม	128	142	270	

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วทุกกลุ่มอาชีพมีจำนวนเท่ากัน คือ 54 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ส่วนกลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาทมีจำนวนมากที่สุด คือ 100 คน คิดเป็นร้อยละ 37.04 และกลุ่มที่มีรายได้ 8,001 บาทขึ้นไป มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 10.74

ตารางที่ 3 จำนวนตัวอย่างประชากรแยกตามสถานภาพทั่วไป

สถานภาพทั่วไป	กลุ่มตัวอย่างประชากร					
	จบไปแล้ว 1-4 ปี		จบไปแล้ว 5-8 ปี		รวมผู้จบ 1-8 ปี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>เพศ</u>						
ชาย	56	50.91	54	49.09	110	40.74
หญิง	79	49.38	81	50.62	160	59.26
<u>การใช้ภาษาในการสื่อสาร</u>						
ภาษาไทยเหนือ	115	85.19	108	80.00	223	82.59
ภาษาไทยกลาง	20	14.81	27	20.00	47	17.41
<u>สถานภาพการสมรส</u>						
โสด	133	98.52	118	87.41	251	92.96
แต่งงานแล้ว	2	1.48	17	12.59	19	7.04
<u>การนับถือศาสนา</u>						
ศาสนาพุทธ	135	100.00	133	98.52	268	99.26
ศาสนาอิสลาม	-	-	1	0.74	1	0.37
ศาสนาคริสต์	-	-	-	-	-	-
ศาสนาฮินดู	-	-	1	0.74	1	0.37

จากตารางที่ 3 สถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมดที่จบชั้นประถมศึกษา
ออกไปแล้วพอจะสรุปได้ดังนี้

เพศ กลุ่มตัวอย่างประชากร ทั้งหมด 270 คน เป็นเพศชาย ร้อยละ 40.74
เป็นเพศหญิง ร้อยละ 59.26

สถานภาพการสมรส กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งเป็นโสด มีร้อยละ 92.96 ส่วนผู้ที่แต่งงานแล้ว มีร้อยละ 7.04 ส่วนมากจะเป็นผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 5 - 8 ปี และมีอายุอยู่ระหว่าง 18 - 22 ปี

การใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสาร กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ภาษาถิ่น คือ ภาษาไทยเหนือ ในการติดต่อสื่อสารมากที่สุด มีร้อยละ 82.59 ส่วนประชากรที่ใช้ภาษาไทยกลางมากกว่าภาษาถิ่น มีร้อยละ 17.41

การนับถือศาสนา กลุ่มตัวอย่างประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ มีร้อยละ 99.26 นับถือศาสนาอื่น ๆ คือ ศาสนาอิสลามและศาสนาฮินดู มีจำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 0.74

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังทางการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างประชากร

ตารางที่ 4 จำนวนตัวอย่างประชากรแยกตามภูมิหลังทางการศึกษา

ภูมิหลังทางการศึกษา	กลุ่มตัวอย่างประชากร					
	จบไปแล้ว 1-4 ปี		จบไปแล้ว 5-8 ปี		รวมผู้จบ 1-8 ปี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผลการเรียนที่ใดเมื่อเรียน						
<u>จบ</u>						
50.00 - 60.99%	35	25.93	40	29.63	75	27.78
61.00 - 70.99%	59	43.70	71	52.59	130	48.15
71.00 - 80.99%	33	24.44	23	17.04	56	20.74
81.00%ขึ้นไป	8	5.93	1	0.74	9	3.33
ลักษณะการขาดเรียน						
ขาดเรียนมาก	4	2.96	2	1.48	6	2.22
ขาดเรียนพอประมาณ	32	23.70	29	21.48	61	22.59
ขาดเรียนน้อยที่สุด	72	53.33	75	55.56	147	54.44
ไม่ขาดเลย	27	20.00	29	21.48	56	20.74
การเดินทางไปโรงเรียน						
ลำบากมาก	-	-	-	-	-	-
ลำบาก	6	4.44	1	0.74	7	2.59
ปานกลาง	36	26.67	33	24.44	69	25.56
สะดวก	51	37.78	68	50.37	119	44.07
สะดวกมาก	42	31.11	33	24.44	75	27.78

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ภูมิหลังทางการศึกษา	กลุ่มตัวอย่างประชากร					
	จบไปแล้ว 1-4 ปี		จบไปแล้ว 5-8 ปี		รวมผู้ที่จบ 1-8 ปี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อุปการะการเรียน						
ไม่มีเลย	1	0.74	4	2.96	5	1.85
มีเล็กน้อย	23	17.04	27	20.00	50	18.52
มีพอเพียง	111	82.22	104	77.04	215	79.63
การสอบตกซ้ำชั้น						
ไม่เคยสอบตก	81	60.00	85	62.96	166	61.48
เคยสอบตก	54	40.00	50	37.04	104	38.52
ซ้ำชั้นประถมศึกษา 1	26	48.15	26	52.00	52	50.00
ซ้ำชั้นประถมศึกษา 2	9	16.67	13	26.00	22	21.15
ซ้ำชั้นประถมศึกษา 3	13	24.07	7	14.00	20	19.23
ซ้ำชั้นประถมศึกษา 4	2	3.70	1	2.00	3	2.88
ซ้ำชั้นประถมศึกษา 5	3	5.56	2	4.00	5	4.81
ซ้ำชั้นประถมศึกษา 6	-	-	3	6.00	3	2.88

จากตารางที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังทางการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้ว สามารถสรุปได้ดังนี้

ผลการเรียนที่โตเมื่อเรียนจบ กลุ่มตัวอย่างประชากรมีผลการเรียนที่โตเมื่อเรียนจบอยู่ในช่วง 61.00 - 70.99% คิดเป็นร้อยละ 48.15 ส่วนมากจะมีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนกลุ่มที่โตเปอร์เซ็นต์ตั้งแต่ 81.00% ขึ้นไปมีเพียงร้อยละ 3.33

ลักษณะการขาดเรียน กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ทำการขาดเรียนน้อยที่สุด มีร้อยละ 54.44 กลุ่มที่ขาดเรียนมาก มีร้อยละ 2.22

การเดินทางไปโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่จะอยู่ในลักษณะที่ สะดวกต่อการเดินทาง มีร้อยละ 44.07 และการเดินทางสะดวกมาก มีร้อยละ 27.78 ส่วนกลุ่มที่เดินทางลำบาก มีร้อยละ 2.59

อุปกรณ์การเรียน กลุ่มตัวอย่างประชากรในขณะที่เรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษา จะมีอุปกรณ์การเรียน เช่น สมุด ดินสอ ปากกา หนังสือ พอเพียง มีร้อยละ 79.63 ส่วน ประชากรที่ขาดแคลนอุปกรณ์ มีร้อยละ 1.85

การสอบตกซ้ำชั้น กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เคยสอบตกซ้ำชั้น มีร้อยละ 38.52 และส่วนมากจะซ้ำชั้นประมปีที 1 ซึ่งเป็นจำนวนครึ่งหนึ่งของประชากรที่เคยสอบตกซ้ำชั้น

ทั้งหมด

1.3 ข้อมูลที่เป็นองค์ประกอบของ สภาพการรัฐหนังสือของกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร

ตารางที่ 5 จำนวนตัวอย่างประชากรแยกตามองค์ประกอบต่าง ๆ

องค์ประกอบต่าง ๆ	กลุ่มตัวอย่างประชากร					
	จบไปแล้ว 1-4 ปี		จบไปแล้ว 5-8 ปี		รวมศัพทจบ 1-8 ปี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>การศึกษาของบิดา</u>						
ไม่ได้เรียน	9	6.67	5	3.70	13	4.31
ไม่จบ ป.4	30	22.22	34	25.19	64	23.70
จบ ป.4	95	70.37	94	69.63	189	70.00
สูงกว่า ป.4	1	0.74	2	1.48	3	1.11
<u>การศึกษาของมารดา</u>						
ไม่ได้เรียน	17	12.59	12	8.89	29	10.74
ไม่จบ ป.4	30	22.22	44	32.59	77	28.52
จบ ป.4	86	63.70	77	57.04	163	60.37
สูงกว่า ป.4	2	1.48	2	1.48	4	1.48
<u>อาชีพของบิดา</u>						
เกษตรกร	104	77.04	96	71.11	200	74.07
รับจ้าง	20	14.81	22	16.30	42	15.56
ค้าขาย	6	4.44	9	6.67	15	5.56
อื่น ๆ	5	3.70	4	2.96	9	3.33
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	-	-	4	2.96	4	1.48

ตารางที่ 5 (ต่อ)

องค์ประกอบด้านต่าง ๆ	กลุ่มตัวอย่างประชากร					
	จบไปแล้ว 1-4 ปี		จบไปแล้ว 5-8 ปี		รวมผู้จบ 1-8 ปี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพของมาศดา						
เกษตรกร	90	66.67	89	65.93	179	66.30
รับจ้าง	18	13.33	15	11.11	33	12.22
ค้าขาย	15	11.11	21	15.56	36	13.33
อื่น ๆ	2	1.48	3	2.22	5	1.85
ไม่เคยประกอบอาชีพ	10	7.41	7	5.19	17	6.30
ฐานะทางครอบครัว						
ยากจนมาก	5	3.70	1	0.74	6	2.22
ยากจน	19	14.07	22	16.30	41	15.19
ปานกลาง	109	80.74	111	82.22	220	81.48
มั่งมี	2	1.48	1	0.74	3	1.11
มั่งมีมาก	-	-	-	-	-	-
การสนับสนุนของผูกครอง						
ไม่เคยไปโรงเรียน						
ไม่สนับสนุน	4	2.96	6	4.44	10	3.70
สนับสนุน	84	62.22	88	65.19	172	63.70
สนับสนุนมาก	29	21.48	19	14.07	48	17.78
เฉย ๆ	18	13.33	22	16.30	40	14.81

ตารางที่ 5 (ต่อ)

องค์ประกอบด้านต่าง ๆ	กลุ่มตัวอย่างประชากร					
	จบไปแล้ว 1-4 ปี		จบไปแล้ว 5-8 ปี		รวมผู้จบ 1-8 ปี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>แหล่งความรู้ที่ใคร่เพิ่มเติม</u>						
ฟังวิทยุ	78	57.78	90	66.67	168	62.22
ดูโทรทัศน์	83	61.48	80	59.26	163	60.37
ดูภาพยนตร์	29	21.48	23	17.04	52	19.26
อ่าน น.ส.พ	58	42.96	58	42.96	116	42.96
อื่น ๆ	26	19.26	28	20.74	54	20.00
<u>ลักษณะการอ่านหนังสือ</u>						
ไม่ค่อยได้อ่าน	59	43.70	64	47.41	123	45.56
เดือนละครั้ง	8	5.93	5	3.70	13	4.81
สัปดาห์ละครั้ง	27	20.00	18	13.33	45	16.67
วันเว้นวัน	15	11.11	16	11.85	31	11.48
ทุกวัน	26	19.26	32	23.70	58	21.48
<u>ลักษณะการเขียนหนังสือ</u>						
ไม่ค่อยได้เขียน	56	41.48	62	45.93	118	43.70
เดือนละครั้ง	6	4.44	7	5.19	13	4.81
สัปดาห์ละครั้ง	28	20.74	17	12.59	45	16.67
วันเว้นวัน	20	14.81	16	11.85	36	13.33
ทุกวัน	25	18.52	33	24.44	58	21.48

ตารางที่ 5 (ต่อ)

องคประกอบดานต่าง ๆ	กลุมตัวอย่างประชากร					
	จบไปแลว 1-4 ปี		จบไปแลว 5-8 ปี		รวมทุทจบ 1-8 ปี	
	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ
<u>การเรียนเพิ่มเติม</u>						
ไมเคย	98	72.59	84	62.22	182	67.41
เคย	37	27.41	51	37.78	88	32.59
<u>การไดรับความรจาก ร.ร.</u>						
เพียงพอ	83	61.48	60	50.37	151	55.93
ไมเพียงพอ	52	38.52	67	49.63	119	44.07
<u>ทอานหนังสือพิมพ์ประจำ</u>						
<u>หมบาน</u>						
มี	55	40.74	53	39.26	108	40.00
ไมมี	80	59.26	82	60.74	162	60.00
<u>ความจำเป็นของทอาน</u>						
<u>หนังสือพิมพ์ประจำ</u>						
<u>หมบาน</u>						
จำเป็นมากที่สุด	60	44.44	59	43.70	119	44.07
จำเป็นมาก	64	47.41	62	45.93	126	46.67
จำเป็นน้อย	2	1.48	4	2.96	6	2.22
จำเป็นน้อยที่สุด	5	3.70	2	1.48	7	2.59
ไมจำเป็น	4	2.96	8	5.93	12	4.44

ตารางที่ 5 (ต่อ)

องค์ประกอบต่าง ๆ	กลุ่มตัวอย่างประชากร					
	จบไปแล้ว 1-4 ปี		จบไปแล้ว 5-8 ปี		รวมผู้ที่จบ 1-8 ปี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ความต้องการเรียนเพิ่มเติม</u>						
ไม่ต้องการเลย	1	0.74	-	-	1	0.37
ต้องการเล็กน้อย	8	5.93	12	8.89	20	7.41
ต้องการปานกลาง	15	11.11	14	10.37	29	10.74
ต้องการมาก	50	37.04	43	31.85	93	34.44
ต้องการมากที่สุด	61	45.19	66	48.89	127	47.04

จากตารางที่ 5 องค์ประกอบของสภาพการรู้หนังสือของกลุ่มตัวอย่างประชากร
ที่จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้ว สามารถจะสรุปได้ดังนี้

การศึกษาของบิดามารดา กลุ่มตัวอย่างประชากรมีบิดาที่ไม่ได้เรียนหนังสือและไม่จบ
ชั้น ป.4 คิดเป็นร้อยละ 28.52 มีมารดาที่ไม่ได้เรียนหนังสือและไม่จบชั้น ป.4 คิดเป็น
ร้อยละ 39.26

อาชีพของบิดามารดา กลุ่มตัวอย่างประชากรมีบิดาประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ
74.07 ไม่ได้ประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 1.48 ส่วนมารดาประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็น
ร้อยละ 66.30 และไม่ได้ประกอบอาชีพคิดเป็นร้อยละ 6.30

ฐานะทางครอบครัว กลุ่มตัวอย่างประชากรมีฐานะทางครอบครัวปานกลาง
คิดเป็นร้อยละ 81.48 ส่วนประชากรที่มีฐานะทางครอบครัวยากจนมาก มีเพียงร้อยละ
2.22

การสนับสนุนให้เด็กไปโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ผูกครองสนับสนุนให้เด็กไปโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 63.7 ส่วนประชากรที่ผูกครองไม่ให้การสนับสนุนเลยมีร้อยละ 3.7

แหล่งความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติม กลุ่มตัวอย่างประชากรได้รับความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ และจากสื่อมวลชน คือ จากวิทยุ ร้อยละ 62.22 จากโทรทัศน์ ร้อยละ 60.37 จากหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 42.96 ส่วนการได้รับความรู้จากแหล่งอื่น ๆ เช่น หอสมุด การอบรม มีร้อยละ 20.00 และจากการดูภาพยนตร์น้อยมาก เพียงร้อยละ 19.26

ลักษณะการอ่านหนังสือ กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ไม่เคยได้อ่านหนังสือ มีร้อยละ 45.56 กลุ่มที่อ่านหนังสือทุกวันมีร้อยละ 21.48 ส่วนประชากรที่อ่านหนังสือเดือนละครั้งมีร้อยละ 4.81

ลักษณะการเขียนหนังสือ กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ไม่เคยได้เขียนหนังสือ มีร้อยละ 43.70 กลุ่มที่เขียนทุกวัน มีร้อยละ 21.48 ส่วนประชากรที่เขียนหนังสือเดือนละครั้งมีร้อยละ 4.81

การเรียนอบรมเพิ่มเติม กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือเรียนเพิ่มเติมเลย มีร้อยละ 67.41 ส่วนประชากรที่เคยเรียนเพิ่มเติม เคยฝึกหัด เข้ารับการอบรม เช่น ช่างคัลคัม ตัดเสื้อ ลูกเสือชาวบ้าน ไทยอาสาป้องกันชาติ เขาวชนสัมพันธ์ หลกสูทวิชาชีพ ฯลฯ มีร้อยละ 32.59

การได้รับความรู้ไปจากโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างประชากรที่บอกว่าการความรู้ที่ได้รับไปจากโรงเรียนนั้นเพียงพอ มีร้อยละ 55.93 ส่วนกลุ่มที่บอกว่าไม่เพียงพอ ต้องการที่จะได้รับความรู้เพิ่มเติมจากการเรียน ฝึกอบรมเพิ่มเติมอีก มีร้อยละ 44.07

ทอานหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่างประชากรที่อยู่ในท้องถิ่นที่มีทอานหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน มีร้อยละ 40.00 ส่วนประชากรที่อยู่ในท้องถิ่นที่ไม่มีทอานหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน มีร้อยละ 60.00

ความจำเป็นของทอานหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีความเห็นว่า ทอานหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านมีความจำเป็นมาก มีร้อยละ 46.67 มีความเห็นว่าเป็นมากที่สุด มีร้อยละ 44.07 ส่วนกลุ่มที่มีความเห็นว่าไม่จำเป็นมีเพียงร้อยละ 4.44

ความต้องการเรียนอบรมเพิ่มเติม กลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีความต้องการที่จะเรียนอบรมเพิ่มเติมมากที่สุด มีร้อยละ 47.04 ต้องการมาก มีร้อยละ 34.44 ส่วนผู้ที่ไม่ต้องการเลย มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษา

2.1 การวิเคราะห์สภาพการรู้หนังสือแยกตามระยะเวลาที่จบ, อาชีพ และสภาพเศรษฐกิจต่างกัน

ตารางที่ 6 แสดงการร้อยละของผู้ที่มีสภาพการรู้หนังสืออยู่ในเกณฑ์คือ ทำแบบทดสอบได้คะแนน รวมทั้งแต่ 50% ขึ้นไป แยกตามระยะเวลาที่จบ,อาชีพและรายได้

ผู้ ผู้จบชั้นประถม ศึกษา	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง	วิชาคณิตศาสตร์		วิชาภาษาไทย		รวม 2 วิชา	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>แยกตามระยะเวลาที่จบ</u>							
1-4 ปี	135	85	62.96	110	84.48	105	77.78
5-8 ปี	135	99	73.33	125	92.59	122	90.37
รวมจบ 1-8 ปี	270	184	68.15	235	87.04	227	84.07
<u>แยกตามอาชีพ</u>							
เกษตรกร	54	34	62.96	44	81.48	43	79.63
รับจ้าง	54	32	59.26	47	87.04	44	81.48
ค้าขาย	54	43	79.63	49	90.74	48	88.89
อื่น ๆ	54	37	68.52	49	90.74	48	88.89
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	54	41	75.93	46	85.19	44	81.48
<u>แยกตามรายได้</u>							
ต่ำกว่า 2,000	100	57	57.00	85	85.00	83	83.00
2,001-4,000	62	40	64.52	52	83.87	49	79.03
4,001-8,000	49	39	79.59	46	93.88	46	93.88
8,001 บาทขึ้นไป	29	26	89.66	27	93.10	27	93.10
ไม่มีรายได้	30	26	86.67	26	86.67	27	90.00

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่าจำนวนผู้ทรมสภาพการรუნึ่งสืออยู่ในเขตททกกำหนดของ
 ผู้ทจบชั้นประถมศึกษาไปแลว เป็นเวลา 5-8 ปี มีจำนวน 122 คน คิดเป็นรอยละ 90.37
 มากกว่าจำนวนผู้ทรมสภาพการรუნึ่งสือของผู้ทจบชั้นประถมศึกษาออกไปแลวเป็นเวลา 1-4 ปีซึ่ง
 มีจำนวน 105 คน คิดเป็นรอยละ 77.78

จำนวนผู้ทรมสภาพการรუნึ่งสืออยู่ในเขตททกกำหนดของผู้ทจบชั้นประถมศึกษาออกไปแลว
 ในกลุ่มทอาชีพคทาชายและอาชีพอื่น ๆ มีจำนวน 48 คนคิดเป็นรอยละ 88.89 มากกว่า
 กลุ่มทอาชีพเกษตร, รับจ้างและไมคใดประกอบอาชีพ ส่วนอาชีพทรมสภาพการรუნึ่งสืออยู่ในเขต
 ททกกำหนดน้อยกว่าทุกอาชีพ คืออาชีพเกษตร มีจำนวน 43 คน คิดเป็นรอยละ 79.63

จำนวนผู้ทรมสภาพการรუნึ่งสืออยู่ในเขตททกกำหนดของผู้ทจบชั้นประถมศึกษาออกไปแลว
 ในกลุ่มทมรายค 4,001 - 8,000 บาท มีจำนวน 46 คน คิดเป็นรอยละ 93.88 มาก
 กว่ากลุ่มทมรายคอื่น ๆ สำหรับกลุ่มทรมสภาพการรუნึ่งสืออยู่ในเขตททกกำหนดน้อยกว่าทุกกลุ่ม คือ
 กลุ่มทมรายค 2,001 - 4,000 บาท มีจำนวน 49 คน คิดเป็นรอยละ 79.03

สถาบันวิจัยประชากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2 การเปรียบเทียบสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาตามช่วงเวลา
หลังเรียนจบ,อาชีพและสภาพเศรษฐกิจต่างกัน

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนของผู้ที่สภาพการรู้หนังสือตามเกณฑ์กำหนด
ระหว่างผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 1-4 ปี กับผู้จบ
ชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 5-8 ปี

วิชา	กลุ่ม	\bar{X}	S_X	Z
วิชาคณิตศาสตร์	จบไปแล้ว 1-4 ปี	14.329	3.424	2.93*
	จบไปแล้ว 5-8 ปี	15.676	2.707	
วิชาภาษาไทย	จบไปแล้ว 1-4 ปี	28.31	4.65	2.87*
	จบไปแล้ว 5-8 ปี	29.98	4.20	
วิชาคณิตศาสตร์ และภาษาไทย	จบไปแล้ว 1-4 ปี	41.704	7.56	2.91*
	จบไปแล้ว 5-8 ปี	44.45	6.50	

$$* P < .05 \quad (Z = 1.96)$$

ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 Z มีค่า = 1.96 แต่ Z ที่ได้จากการคำนวณ
มีค่ามากกว่า 1.96 ดังนั้นค่าเฉลี่ยของคะแนนในวิชาคณิตศาสตร์, ภาษาไทยและของวิชา
คณิตศาสตร์และภาษาไทยรวมกัน ของผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 1-4 ปี
กับผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 5-8 ปี แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ .05

ตารางที่ 8 สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
วิชาคณิตศาสตร์ ระหว่างกลุ่มที่มีอาชีพแตกต่างกัน

แหล่ง	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	79.897	$\frac{79.897}{4} = 19.974$	
ภายในกลุ่ม	182	1730.841	$\frac{1730.841}{182} = 9.51$	$\frac{19.974}{9.51}$
ทั้งหมด	186	1810.738		= 2.1

จากตารางที่ 8 พบว่าผลคะแนนประเมินที่ศึกษาออกไปแล้วในกลุ่มที่มีอาชีพ เกษตร
รับจ้าง, ค้าขาย, อื่น ๆ และไม่ได้ประกอบอาชีพ มีค่า F ที่คำนวณได้ไม่มีความสำคัญระดับ
.05 แสดงว่าค่าเฉลี่ยในวิชาคณิตศาสตร์ของทุกกลุ่มอาชีพไม่แตกต่างกันที่ระดับความมั่นใจ
สำคัญทางสถิติ .05

สถาบันวิจัยประชากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
วิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทมิฬอาชีพแตกต่างกัน

แหล่ง	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	71.48	$\frac{71.48}{4} = 17.87$	$\frac{17.87}{19.444}$
ภายในกลุ่ม	230	4472.12	$\frac{4472.12}{230} = 19.444$	$= 0.92$
ทั้งหมด	234	4543.6		

จากตารางที่ 9 พบว่าผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วในกลุ่มทมิฬอาชีพ เกษตร
รับจ้าง, ค้ายาย, อื่น ๆ และไม่ได้ประกอบอาชีพ มีค่า F ที่คำนวณได้ ไม่น้อยสำคัญระดับ
.05 แสดงว่าค่าเฉลี่ยในวิชา ภาษาไทยของทุกกลุ่มอาชีพ ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัย
สำคัญทางสถิติ .05

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนของพหุเมตริกการรู้หนังสืออยู่ในเกณฑ์กำหนด ระหว่างกลุ่มหมออาชีพแตกต่างกัน

แหล่ง	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	425.73	$\frac{425.73}{4} = 106.433$	
ภายในกลุ่ม	222	13114.04	$\frac{13114.04}{222} = 59.072$	$\frac{106.433}{59.072}$
ทั้งหมด	226	13539.77		$= 1.8$

จากตารางที่ 10 พบว่าผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วในกลุ่มหมออาชีพ เกษตร ไร่ ไร่สวน, ตำบายน, ไร่ ไร่ และไม้ไผ่ประกอบอาชีพ มีค่า F ที่คำนวณได้ ไม่น้อยสำคัญที่ระดับ 0.05 แสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนของพหุเมตริกการรู้หนังสือของทุกกลุ่มอาชีพไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สถาบันวิจัยประชากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
วิชาคณิตศาสตร์ ระหว่างกลุ่มที่มีรายได้แตกต่างกัน

แหล่ง	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	250.696	$\frac{250.696}{4} = 62.674$	62.674
ภายในกลุ่ม	183	1564.304	$\frac{1564.304}{183} = 8.548$	8.548
ทั้งหมด	187	1815.0		$= 7.33^*$

$$* P < .05 \quad (.05 F_{4,188} = 2.42)$$

จากตารางที่ 11 พบว่าผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วในกลุ่มที่มีรายได้ 5 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 2,000 บาท , 2,001-4,000 บาท , 4,001-8,000 บาท , 8,001 บาท ขึ้นไปและไม่มีรายได้ มีสภาพความรุดานคณิตศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 นั่นคือ ผู้ที่มีรายได้อันแตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยในวิชาคณิตศาสตร์แตกต่างกัน ดังนั้น เมื่อต้องการทราบต่อไปว่าจะแนบเฉลี่ยของกลุ่มรายได้ใดบ้างที่แตกต่างกันหรือใดคะแนนสูงกว่ากันอย่างมีนัยสำคัญ จึงทดสอบอัตราส่วน F โดยวิธีการของเซฟเฟ ไดผลดังตารางที่ 12 และตารางที่ 13

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในวิชาชีพศาสตร์ ของกลุ่มที่มีรายได้
5 กลุ่ม

กลุ่มที่มีรายได้	n	\bar{X}	S.D.
1. รายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท	57	14.39	3.37
2. รายได้ 2,001 - 4,000 บาท	40	13.98	2.12
3. รายได้ 4,001 - 8,000 บาท	39	15.28	2.98
4. รายได้ 8,001 บาทขึ้นไป	26	17.65	2.38
5. ไม่มีรายได้	26	14.81	3.05
N = 188			

ตารางที่ 13 อัตราส่วน F โดยวิธีของเซฟเฟ เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
วิชาคณิตศาสตร์ระหว่างกลุ่มที่มีรายได้นแตกต่างกัน

กลุ่มที่มีรายได้น		รายได้น ต่ำกว่า 2,000	รายได้น 2,001 4,000	รายได้น 4,001 8,000	รายได้น 8,001 ขึ้นไป	ไม่มีรายได้น
	X	14.39	13.98	15.28	17.65	14.81
รายได้นต่ำกว่า 2,000 บาท	14.39	--	0.12	0.54	5.55*	0.09
รายได้น 2,001-4,000 บาท	13.98	--	--	0.98	6.21*	0.32
รายได้น 4,001-8,000 บาท	15.28	--	--	--	2.56	0.1
รายได้น 8,001 บาทขึ้นไป	17.65	--	--	--	--	3.07*

$$* P < .05 \quad (.05 F_{4,265} = 2.37)$$

จากตารางที่ 13 ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยการทดสอบอัตราส่วน F ตามวิธีของเซฟเฟ ปรากฏว่าอัตราส่วน F ในการเปรียบเทียบกลุ่มต่าง ๆ มีดังนี้

1. กลุ่มรายได้นต่ำกว่า 2,000 บาท กับกลุ่มรายได้น 2,001-4,000 บาทเป็น 0.12
2. กลุ่มรายได้นต่ำกว่า 2,000 บาท กับกลุ่มรายได้น 4,001-8,000 บาทเป็น 0.54
3. กลุ่มรายได้นต่ำกว่า 2,000 บาท กับกลุ่มไม่มีรายได้น เป็น 0.09
4. กลุ่มรายได้น 2,001-4,000 บาท กับกลุ่มรายได้น 4,001-8,000 บาทเป็น 0.98
5. กลุ่มรายได้น 2,001-4,000 บาท กับกลุ่มไม่มีรายได้น เป็น 0.32
6. กลุ่มรายได้น 4,001-8,000 บาท กับกลุ่มไม่มีรายได้น เป็น 0.1

ทั้งนี้ 6 กลุ่มต่างก็ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยในวิชาคณิตศาสตร์ของกลุ่มที่มีรายได้นต่าง 6 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน

อัตราส่วน F ในการทดสอบเปรียบเทียบกลุ่มอื่น ๆ มีดังนี้

1. กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท	กับกลุ่มรายได้ 8,001 บาทขึ้นไปเป็น	5.55
2. กลุ่มรายได้ 2,001-4,000 บาท	กับกลุ่มรายได้ 8,001 บาทขึ้นไปเป็น	6.21
3. กลุ่มรายได้ 4,001-8,000 บาท	กับกลุ่มรายได้ 8,001 บาทขึ้นไปเป็น	2.56
4. กลุ่มรายได้ 8,001 บาทขึ้นไป	กับกลุ่มไม่มีรายได้	เป็น 3.07

ทั้ง 4 กลุ่มต่างก็มีนัยสำคัญระดับ $\alpha = 0.05$ แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยใน

ความรู้ด้านคณิตศาสตร์ ของกลุ่มที่มีรายได้ทั้ง 4 กลุ่มแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มแล้ว พบว่ากลุ่มที่มีรายได้ 8,001 บาทขึ้นไปมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 17.65 มากกว่าทุกกลุ่ม และกลุ่มที่มีรายได้ 2,001 - 4,000 บาทมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ 13.98

สถาบันวิจัยประชากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
วิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มที่มีรายได้แตกต่างกัน

แหล่ง	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	635.48	$\frac{635.48}{4} = 158.87$	158.87
ภายในกลุ่ม	231	4101.66	$\frac{4101.66}{231} = 17.756$	17.756
ทั้งหมด	235	4737.14		$= 8.95^*$

$$* P < .05 \quad (.05 F_{4,236} = 2.37)$$

จากตารางที่ 14 พบว่าผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วในกลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท , 2,001 - 4,000 บาท , 4,001 - 8,000 บาท , 8,001 บาทขึ้นไป และไม่มีรายได้ มีสภาพความรู้ความภาษาไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 นั่นคือ ผู้ที่มีรายได้ต่างกันมีค่าเฉลี่ยในวิชาภาษาไทยแตกต่างกัน เพื่อต้องการทราบต่อไปว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่าแตกต่างกันหรือค่าเฉลี่ยสูงกว่ากันอย่างไรจึงทดสอบอัตราส่วน F โดยวิธีการของเซฟเฟ ได้ผลดังตารางที่ 15 และตารางที่ 16

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในวิชา ภาษาไทย ของกลุ่มที่มีรายได้ 5 กลุ่ม

กลุ่มที่มีรายได้	n	\bar{X}	S.D.
1. รายได้น้อยกว่า 2,000 บาท	85	27.66	4.13
2. รายได้ 2,001 - 4,000 บาท	52	28.19	4.50
3. รายได้ 4,001 - 8,000 บาท	46	30.33	3.90
4. รายได้ 8,001 บาทขึ้นไป	27	32.59	3.84
5. ไม่มีรายได้	26	29.92	4.39
N = 236			

ตารางที่ 16 อัตราส่วน F โดยวิธีของเซฟเฟ เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
วิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มที่มีรายได้แตกต่างกัน

กลุ่มรายได้		รายได้ ต่ำกว่า 2,000	รายได้ 2,001 ถึง 4,001	รายได้ 4,001 ถึง 8,000	รายได้ 8,001 ขึ้นไป	ไม่มีรายได้
	\bar{X}	27.66	28.19	30.33	32.59	29.92
รายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท	27.66	-	0.13	3.0*	7.01*	1.43
รายได้ 2,001-4,000 บาท	28.19	-	-	1.57	4.84*	0.73
รายได้ 4,001-8,000 บาท	30.33	-	-	-	1.22	0.04
รายได้ 8,001 บาทขึ้นไป	32.59	-	-	-	-	1.33

* $P < .05$ ($.05 F_{4,265} = 2.37$)

จากตารางที่ 16 ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยการทดสอบอัตราส่วน F ความวิธการของเซฟเฟ่ ปรากฏว่าอัตราส่วน F ในการเปรียบเทียบกลุ่มต่าง ๆ มีดังนี้

1. กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท กับกลุ่มรายได้ 2,001-4,000 บาท เป็น 0.13
2. กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท กับกลุ่มไม่มีรายได้ เป็น 1.43
3. กลุ่มรายได้ 2,001-4,000 บาท กับกลุ่มรายได้ 4,001-8,000 บาท เป็น 1.57
4. กลุ่มรายได้ 2,001-4,000 บาท กับกลุ่มไม่มีรายได้ เป็น 0.73
5. กลุ่มรายได้ 4,001-8,000 บาท กับกลุ่มรายได้ 8,001 บาทขึ้นไป เป็น 1.22
6. กลุ่มรายได้ 4,001-8,000 บาท กับกลุ่มไม่มีรายได้ เป็น 0.04
7. กลุ่มรายได้ 8,001 บาทขึ้นไป กับกลุ่มไม่มีรายได้ เป็น 1.33

ทั้ง 7 คู่ต่างก็ไม่มีนัยสำคัญระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยในวิชาภาษาไทยของกลุ่มที่มีรายได้ทั้ง 7 คู่ไม่แตกต่างกัน

อัตราส่วน F ในการทดสอบเปรียบเทียบกลุ่มอน ๆ มีดังนี้

1. กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท กับกลุ่มรายได้ 4,001-8,000 บาท เป็น 3.0
2. กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท กับกลุ่มรายได้ 8,001 บาทขึ้นไป เป็น 7.01
3. กลุ่มรายได้ 2,001-4,000 บาท กับกลุ่มรายได้ 8,001 บาทขึ้นไป เป็น 4.84

ทั้ง 3 กลุ่มต่างกัมมันต์สำคัญระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยใน

ความรุดานภาษาไทยของกลุ่มที่มีรายได้อ่าง 3 กลุ่ม แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มแล้ว พบว่ากลุ่มที่มีรายได้อ่าง 8,001 บาทขึ้นไปมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 32.59 มากกว่าทุกกลุ่มและกลุ่มที่มีรายได้อ่างต่ำกว่า 2,000 บาทมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ 27.66

สถาบันวิจัยประชากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนของผู้ทดสอบสภาพการรู้หนังสืออยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด ระหว่างกลุ่มที่มีรายได้อันแตกต่างกัน

แหล่ง	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	2427.42	$\frac{2427.42}{4} = 606.855$	606.855
ภายในกลุ่ม	227	1037.17	$\frac{1037.17}{227} = 45.684$	45.684
ทั้งหมด	231	12797.59		$= 13.28^*$

* $P < .05$ ($.05 F_{4,232} = 2.37$)

จากตารางที่ 17 พบว่าผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วในกลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่า 2,000 บาท , 2,001 - 4,000 บาท , 4,001 - 8,000 บาท , 8,001 บาทขึ้นไป และไม่มีรายได้อันแตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยของสภาพการรู้หนังสือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือผู้ที่มีรายได้อันต่างกันมีค่าเฉลี่ยในสภาพการรู้หนังสือแตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อต้องการทราบต่อไปว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่มีรายได้อันต่างกันหรือใดคะแนนสูงกวากันอย่างมีนัยสำคัญ จึงทดสอบอัตราส่วน F โดยวิธีการของเซฟเฟ ไทผลดังตารางที่ 18 และตารางที่ 19

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของผู้ที่มีสภาพการรู้หนังสือ
อยู่ในเกณฑ์กำหนด ของกลุ่มที่มีรายได้แตกต่างกัน

กลุ่มที่มีรายได้	n	\bar{X}	S.D.
1. รายได้น้อยกว่า 2,000 บาท	83	39.61	7.23
2. รายได้ 2,001 - 4,000 บาท	49	41.49	6.32
3. รายได้ 4,001 - 8,000 บาท	46	44.37	6.17
4. รายได้ 8,001 บาทขึ้นไป	27	49.93	5.78
5. ไม่มีรายได้	27	43.78	7.20
N	232		

ตารางที่ 19 อัตราส่วน F โดยวิธีของเซฟเฟ เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
ของคะแนนของพฤติกรรมสภาพการรูหนังก้อยู่ในเกณฑ์กำหนด ระหว่างกลุ่ม
ที่มีรายได้อันแตกต่างกัน

กลุ่มที่มีรายได้อันแตกต่างกัน	\bar{X}	รายได้อันต่ำกว่า	รายได้อันถึง	รายได้อันถึง	รายได้อันขึ้นไป	ไม่มีรายได้อัน
		2,000	2,001 ถึง 4,000	4,001 ถึง 8,000	8,001 ขึ้นไป	
	39.61	-	0.6	3.67*	11.87*	1.94
รายได้อันต่ำกว่า 2,000 บาท	41.49	-	-	1.08	6.78*	0.5
รายได้อัน 2,001-4,000 บาท	44.37	-	-	-	2.89*	0.03
รายได้อัน 4,001-8,000 บาท	49.93	-	-	-	-	2.79*
รายได้อัน 8,001 บาทขึ้นไป						

* $P < .05$ ($.05 F_{4,232} = 2.37$)

จากตารางที่ 19 ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ โดยการทดสอบอัตรา
ส่วน F สถิติการของเซฟเฟ ปรากฏว่าอัตราส่วน F ในการเปรียบเทียบกลุ่มต่าง ๆ
มีดังนี้

1. กลุ่มรายได้อันต่ำกว่า 2,000 บาท กับกลุ่มรายได้อัน 2,001-4,000 บาท เป็น 0.6
2. กลุ่มรายได้อันต่ำกว่า 2,000 บาท กับกลุ่มไม่มีรายได้อัน เป็น 1.94
3. กลุ่มรายได้อัน 2,001-4,000 บาท กับกลุ่มรายได้อัน 4,001-8,000 บาท เป็น 1.08
4. กลุ่มรายได้อัน 2,001-4,000 บาท กับกลุ่มไม่มีรายได้อัน เป็น 0.5
5. กลุ่มรายได้อัน 4,001-8,000 บาท กับกลุ่มไม่มีรายได้อัน เป็น 0.03

ทั้ง 5 คู่ต่างก็ไม่มีนัยสำคัญระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยใน
สภาพการรูหนังก้อยของกลุ่มที่มีรายได้อัน 5 คู่ ไม่แตกต่างกัน

อัตราส่วน F ในการทดสอบเปรียบเทียบกลุ่มอื่น ๆ มีดังนี้

1. กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท	กับกลุ่มรายได้ 4,001-8,000บาทเป็น	3.67
2. กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท	กับกลุ่มรายได้ 8,001บาทขึ้นไป	เป็น 11.87
3. กลุ่มรายได้ 2,001-4,000บาท	กับกลุ่มรายได้ 8,001บาทขึ้นไป	เป็น 6.78
4. กลุ่มรายได้ 4,001-8,000บาท	กับกลุ่มรายได้ 8,001บาทขึ้นไป	เป็น 2.89
5. กลุ่มรายได้ 8,001บาทขึ้นไป	กับกลุ่มไม่มีรายได้	เป็น 2.79

ทั้ง 5 คุณค่าความสำคัญระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยใน สภาวะ การรบกวนของกลุ่มที่มีรายได้ทั้ง 5 นี้ แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม แล้ว พบว่ากลุ่มที่มีรายได้ 8,001 บาทขึ้นไป มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 49.93 มากกว่าทุกกลุ่ม และกลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาทมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ 39.61

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาสภาพการรบกวนห้องของผู้ทจบชั้น
ประถมศึกษาในภาคเหนือ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการรบกวนห้องของผู้ทจบชั้นประถมศึกษาในภาคเหนือ
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการรบกวนห้องตามช่วงเวลาหลังเรียนจบ, อาชีพ

และสภาพเศรษฐกิจต่างกัน

สมมุติฐานในการวิจัย

ในการศึกษาสภาพการรบกวนห้องและองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะมีผลต่อสภาพการรบกวน
ห้องของผู้ทจบการศึกษาในระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานในการวิจัยไว้ดังนี้

สภาพการรบกวนห้องของผู้ทจบชั้นประถมศึกษาตามช่วงเวลาหลังเรียนจบ, อาชีพ
และสภาพเศรษฐกิจต่างกัน จะแตกต่างกัน

ในการท่ววิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการทดสอบความรูของกลุ่มตัวอย่างประชากรโดย
ใช้แบบทดสอบวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างประชากรได้แก่ผู้ทจบการศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือ 7 ออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 1 - 8 ปีจากโรงเรียนต่าง ๆ
ในจังหวัดเชียงใหม่, เชียงใหม่และลำปาง จำนวน 27 โรงเรียน รวม 270 คน

ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างประชากรโดยวิธีการเลือกแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบทดสอบความรู้ด้านภาษาไทยซึ่งประกอบไปด้วยทักษะด้านการอ่านและการเขียน จำนวน 40 ข้อ และแบบทดสอบความรู้ด้านคณิตศาสตร์ชั้นมูลฐาน จำนวน 20 ข้อ ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบทดสอบด้านภาษาไทยและคณิตศาสตร์ คือ 0.81 และ 0.83 เรียงตามลำดับ

ผลการวิจัย

1. ผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 1 - 8 ปี ที่มีสภาพการรู้หนังสืออยู่ในเกณฑ์กำหนด ทดลองความรู้ความสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพพบ มีจำนวนทั้งสิ้น 227 คน คิดเป็นร้อยละ 84.07
2. การวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาแยกตามระยะเวลาที่จบ, อาชีพและสภาพเศรษฐกิจต่างกัน พบว่า
 - 2.1 ผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 5 - 8 ปี มีจำนวนร้อยละ 90.37 ที่มีสภาพการรู้หนังสืออยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดมีจำนวนมากกว่ากลุ่มที่จบออกไปเป็นระยะเวลา 1 - 4 ปี
 - 2.2 ในการศึกษาสภาพการรู้หนังสือแยกตามกลุ่มอาชีพพบว่า ผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วในกลุ่มที่มีอาชีพค้าขายและอื่น ๆ มีจำนวนร้อยละ 88.89 ที่มีสภาพการรู้หนังสืออยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดมากกว่าอาชีพเกษตรกร, รับจ้างและไม่ได้ประกอบอาชีพ ส่วนกลุ่มที่มีอาชีพเกษตรกรมีจำนวนผู้ที่มีสภาพการรู้หนังสือน้อยกว่าทุกกลุ่ม โดยมีเพียงร้อยละ 79.63
 - 2.3 ในการศึกษาสภาพการรู้หนังสือแยกตามกลุ่มรายได้พบว่า ผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วในกลุ่มที่มีรายได้ 4,001 - 8,000 บาท มีจำนวนร้อยละ 93.88 ที่มีสภาพการรู้หนังสืออยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดมากกว่าทุกกลุ่ม ส่วนกลุ่มที่มีรายได้ 2,001 - 4,000 บาทมีจำนวนผู้ที่มีสภาพการรู้หนังสือน้อยกว่าทุกกลุ่ม โดยมีเพียงร้อยละ 79.03

3. การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบสภาพการรบกวนสิ่งแวดล้อมตามช่วงเวลาหลังเรียนจบ อาชีพและสภาพเศรษฐกิจต่างกัน พยว

3.1 ค่าเฉลี่ยของคะแนนในวิชาคณิตศาสตร์, ภาษาไทยและของทั้งสองวิชา รวมกันของผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 5 - 8 ปี สูงกว่ากลุ่มที่จบชั้น ประถมศึกษาออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 1 - 4 ปี ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

3.2 ค่าเฉลี่ยของคะแนนในวิชาคณิตศาสตร์, ภาษาไทยและของทั้งสองวิชา รวมกันของผู้จบชั้นประถมศึกษาในกลุ่มที่มอาชีพ เกษตร, รับจ้าง, ทายาย, อน ๆ และไม่ได้ ประกอบอาชีพ ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

3.3 ค่าเฉลี่ยของคะแนนในวิชาคณิตศาสตร์, ภาษาไทยและของทั้งสองวิชา รวมกันของผู้จบชั้นประถมศึกษาในกลุ่มที่มีรายได้ ต่ำกว่า 2,000 บาท, 2,001 - 4,000 บาท, 4,001 - 8,000 บาท, 8,001 บาทขึ้นไปและกลุ่มไม่มีรายได้ แตกต่างกันที่ระดับ ความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อพิจารณา ค่าเฉลี่ยของคะแนนแต่ละกลุ่มแล้วพบว่ากลุ่มที่มี รายได้ 8,001 บาทขึ้นไปได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดในวิชาคณิตศาสตร์, ภาษาไทยและของทั้งสอง วิชา รวมกัน ส่วนกลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาทมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดในวิชาภาษาไทย และของทั้งสองวิชา รวมกัน และกลุ่มที่มีรายได้ 2,001 - 4,000 บาทมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ในวิชาคณิตศาสตร์

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างประชากร

1.1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เรียนจบชั้นประถมศึกษา ออกไปแล้ว จำนวนทั้งหมด 270 คน เป็นเพศชาย 110 คน คิดเป็นร้อยละ 40.74 เป็นเพศหญิง 160 คน คิดเป็นร้อยละ 59.26 กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ยังเป็น โสดมีร้อยละ 92.96 แต่งงานแล้วมีร้อยละ 7.04

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาทมีร้อยละ 37.04 เป็นกลุ่มที่มีปัญหามากในด้านเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน มีรายได้น้อยไม่สมดุลกับรายจ่ายเป็นผลทำให้สภาพการรื้อหนังสือค่อนข้างต่ำซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกรมสามัญศึกษา (2512 : 49) พบว่าผู้ที่อยู่ในจังหวัดที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ ประชาชนมีรายได้น้อยจะมีสภาพการรื้อหนังสือต่ำ นอกจากนั้นการใช้ภาษาถิ่นคือภาษาไทยเหนือกลุ่มตัวอย่างประชากรใช้ในการติดต่อสื่อสารกันเป็นส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 62.59 นั้นซึ่งอาจจะ เป็นผลทำให้สภาพการรื้อหนังสือไม่อยู่ในเกณฑ์ที่ดีเท่าที่ควร ผลงานวิจัยที่พบนี้ไปสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2520 : 85) พบว่า การที่ประชากรใช้ภาษาถิ่นในชีวิตประจำวันมากและต้องเรียนภาษาไทยกลางในโรงเรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วไม่ได้ใช้ภาษาไทยกลาง มีผลทำให้สภาพการรื้อหนังสือ โดยเฉพาะด้านภาษาไทยมีค่าเฉลี่ยต่ำ ส่วนในด้านกรณีนับถือศาสนาอื่นไม่มีผลต่อการวิจัยครั้งนี้ เพราะส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 99.36 นอกนั้นนับถือศาสนาอื่น ๆ มีเพียงร้อยละ 0.74

1.2 ภูมิหลังทางการศึกษา จากงานวิจัยพบวากลุ่มตัวอย่างประชากรที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วเป็นผู้ที่โตเป็ดรเช่นคนเมือเรียนจบอยู่ในช่วง 61.00 - 70.99% ซึ่งนับว่าส่วนมากจะมีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง การเดินทางไปโรงเรียนค่อนข้างสะดวก มีการขาดเรียนน้อยที่สุดและมีอุปกรณ์การเรียนเพียงพอ กลุ่มตัวอย่างประชากรที่จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วร้อยละ 38.52 เคยสอบตกซ้ำชั้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งซ้ำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นจำนวนครึ่งหนึ่งของประชากรที่เคยสอบตกซ้ำชั้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา (2511) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและมีการสอบตกซ้ำชั้นมาก สำหรับสาเหตุที่ไม่เรียนต่อในระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างประชากรร้อยละ 75 ให้เหตุผลว่าเพราะยากจน ฐานะทางบ้านไม่ดี ไม่มีทุนเรียนต่อเพราะการศึกษาในระดับมัธยมไม่ใช่เป็นการศึกษาภาคบังคับที่รัฐจัดให้ ต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก ประกอบกับระยะทางไกลเดินทางลำบากเนื่องจากโรงเรียนมัธยมจะมีเพียงอำเภอละ 1 - 2 โรงเรียน

1.3 ข้อมูลที่เป็นองค์ประกอบของสภาพการรู้หนังสือ กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เรียนจบชั้นประถมศึกษา มีบิดาที่ไม่ได้เรียนหนังสือและไม่จบชั้นประถมปีที่ 4 มีร้อยละ 28.52 และมีมารดาที่ไม่ได้เรียนหนังสือไม่จบชั้นประถมปีที่ 4 ร้อยละ 39.26 มีบิดาประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างร้อยละ 89.63 มีมารดาประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างร้อยละ 78.52 จากผลทบทวนจะเห็นได้ว่า การศึกษาและการประกอบอาชีพของบิดาและมารดาจะมีอิทธิพลต่อการรู้หนังสือของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2520 : 71) เรื่อง รายงานการวิจัยประสิทธิภาพโรงเรียนประถมศึกษา องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ทพบว่า บิดามารดามีการศึกษาตอนช่วงค่ำและมีอาชีพเกษตรกรรมเด็กรู้หนังสือจะมีผลการเรียนต่ำซึ่งจะตรงกันข้ามกับผลงานวิจัยที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีฐานะทางครอบครัวปานกลางจะมีสภาพการรู้หนังสือค่อนข้างสูงนำไปสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกรมสามัญศึกษา (2512 : 47) ทพบว่า กลุ่มประชากรที่มีฐานะทางครอบครัวปานกลาง ผู้ปกครองสนับสนุนส่งเสริมให้มาโรงเรียนจะมีสภาพการรู้หนังสือค่อนข้างสูง

การได้รับความรู้เพิ่มเติมจากสื่อมวลชนและแหล่งความรู้อื่น ๆ มีดังนี้ จากวิทยุและโทรทัศน์ มีร้อยละ 62.22 จากหนังสือพิมพ์รายวันและรายสัปดาห์ มีร้อยละ 42.96 จากแหล่งอื่น ๆ เช่น หอสมุด การอบรม มีร้อยละ 20 จากงานวิจัยที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างประชากรที่จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 5 - 8 ปีเป็นกลุ่มที่หาคะแนนเฉลี่ยได้สูงสุดและได้รับความรู้เพิ่มเติมจากสื่อมวลชนมาก ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2520 : 72) ทพบว่า อิทธิพลของสื่อมวลชนมีส่วนช่วยให้สภาพการรู้หนังสือเพิ่มขึ้น

ด้านการอ่านและการเขียนหนังสือหลังจากเรียนจบไปแล้ว กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ไม่ค่อยได้อ่านและไม่ค่อยได้เขียนหนังสือมีร้อยละ 45.56 และ 43.70 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่อ่านและเขียนทุกวันมีเพียงร้อยละ 21.48 ในเรื่องนี้ มาร์จอรี ดาย (Margorie Dye 1964 : 1) กล่าวว่า " ทักษะในการอ่านและการเขียนเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการฝึกฝนอยู่เสมอ หากละเลยจะเป็นผลต่อสภาพการรู้หนังสือโดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านเป็นทักษะ

ที่สำคัญในการแสวงหาความรู้ในด้านต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต " ดังนั้นการที่ประชากรไมคอยโคอานโคเขียนจึงเป็นผลต่อสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปได้

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือเรียนเพิ่มเติมเลยหลังจากจบชั้นประถมศึกษาไปแล้วมีร้อยละ 67.41 ส่วนกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เคยเรียนและรับการอบรมเพิ่มเติมมีร้อยละ 32.59 การได้รับความรู้เพิ่มเติมและทบทวนอยู่เสมอมีผลทำให้สภาพการรู้หนังสือดีขึ้น ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของประคินันท์ อปรมัย (2518 : 16) ที่กล่าวว่า " สิ่งใดก็ตามถ้าขาดการฝึกฝนสิ่งที่เรียนไปแล้ว ไม่ได้รับการอบรมทบทวนในสิ่งที่เรียนไปแล้วหรือได้รับความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมย่อมทำให้เกิดการลืมได้ง่าย "

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่อยู่ในท้องถิ่นหม้อทอหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านและเห็นว่าทอหนังสือพิมพ์มีความจำเป็นมาก มีร้อยละ 44.07 กลุ่มนี้สามารถทำคะแนนเฉลี่ยในการรู้หนังสือได้สูง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กุหลาบ หวังศิริสกุล (2517) ที่ผลการวิจัยพบว่า ผู้จบการศึกษาจากโครงการแก้ไขการไม่รู้หนังสือแบบเบ็ดเสร็จและผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในถิ่นหม้อทอหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านมีความคงอยู่ของการรู้หนังสือสูงกว่าผู้อยู่ในถิ่นที่ไม่ทอหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านและจากผลงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ร่วมกับกรมสามัญศึกษา (2520 : 31) เรื่อง การศึกษาบทบาทของสื่อมวลชนต่อการศึกษารวมทั้งของชาวบ้าน " ได้ผลงานวิจัยสอดคล้องกันเช่นกัน

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ควาความรู้ที่ได้รับจากโรงเรียนไปนั้นยังไม่เพียงพอมีร้อยละ 44.07 และต้องการเรียนอบรมเพิ่มเติมใหม่ความรู้เพิ่มขึ้นมากที่สุดมีร้อยละ 47.04 กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ต้องการเรียนตอนใดคะแนนเฉลี่ยในวิชาคณิตศาสตร์และภาษาไทยรวมกันอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง อาจจะเป็นเพราะมีความสนใจในความรู้ วิทยาการใหม่ ๆ ต้องการที่จะปรับปรุงฐานะความเป็นอยู่ การทำงาน สภาพเศรษฐกิจและยกระดับความรู้ของตนเองอยู่เสมอเพื่อทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการดำรงชีวิต

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษา

2.1 ผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 1 - 8 ปี มีสภาพการรู้หนังสืออยู่ในเกณฑ์กำหนด ทดสอบความรู้ในด้านการอ่าน การเขียนและการคิดคำนวณ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 84.07 ส่วนผู้ที่ไม่ยอมรับว่ามีสภาพการรู้หนังสืออยู่ในเกณฑ์กำหนด มีร้อยละ 15.93 ส่วนมากจะเป็นผู้ที่ไม่มีรายได้ประกอบอาชีพเกษตรและรับจ้างซึ่งเป็นผลต่อสภาพการรู้หนังสือ

2.2 ผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 5 - 8 ปี มีจำนวนผู้ที่มีสภาพการรู้หนังสือไต่มาสูงกว่ากลุ่มที่จบออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 1 - 4 ปี แต่เดิมนักจิตวิทยาการศึกษาที่มีความเห็นตรงกันว่า " ระยะเวลาจะเป็นตัวแปรทำให้ผลต่อการจำและการล้มมาก " ดังนั้น ผลการวิจัยตรงกันจึงไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของนักจิตวิทยา ดังกล่าว ทั้งนี้เนื่องจากผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ เพิ่มเติม มองเห็นความจำเป็นของการอ่าน การเขียนหนังสือและได้รับความรู้เพิ่มเติมจากสื่อมวลชนในต่างต่าง ๆ ผลการวิจัยตรงกันสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกรมสามัญศึกษา (2512:41) ที่พบว่า เด็กที่ออกจากโรงเรียนไปแล้วเป็นระยะเวลา 1 - 3 ปี มีสภาพการรู้หนังสือค่อนข้างต่ำ ความสามารถจะลดลงทันทีแต่เมื่อจบไปแล้ว 4 - 6 ปี ความรู้ความสามารถจะค่อย ๆ เพิ่มขึ้นตามลำดับ

2.3 ผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วในกลุ่มอาชีพ กายาและอาชีพอื่น ๆ มีจำนวนผู้ที่มีสภาพการรู้หนังสือตามเกณฑ์มากกว่าอีก 3 กลุ่มอาชีพ ทั้งนี้เนื่องจากอาชีพกสิกรรมมีโอกาสได้ติดต่อดูสาร วิทยุ ในการอ่านและการเขียนอยู่เสมอตลอดจนการคิดคำนวณซึ่งมีความจำเป็นเกี่ยวพันไปถึงอาชีพของตนเอง ส่วนอาชีพอื่น ๆ เช่น นักการภารโรง พนักงานสุขาภิบาล, ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ, ยาสูบ, ชลประทาน, ลูกจ้างขายของหนาราน ฯลฯ ก็มีโอกาสดูวิทยุในการอ่านและการเขียนเช่นเดียวกันกับอาชีพกสิกรรม สำหรับอาชีพเกษตรกรรับจ้างและไม่ได้อประกอบอาชีพ โอกาสที่จะได้ใช้ความรู้เดิมทบทวนอยู่เสมอหรือรับประสบการณ์

ใหม่ ๆ เพิ่มเติมมามาก ทำให้สภาพการรู้หนังสือต่ำกว่ากลุ่มอาชีพค้าขายและอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกรมสามัญศึกษา (2512 : 17) พบว่า การประกอบอาชีพต้องใช้เวลา ความรู้ช่วยให้สภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วดีขึ้น

2.4 ผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วในกลุ่มที่มีรายได้ 4,001 - 8,000 บาทมีจำนวนผู้รู้สภาพการรู้หนังสืออยู่ในเขตที่กำหนดได้ใกล้เคียงกับกลุ่มรายได้ 8,001 บาทขึ้นไปและมีจำนวนมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ อีก 3 กลุ่ม เพราะผู้ที่มีรายได้อีก เศรษฐกิจดี โอกาสที่จะได้รับความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่าง ๆ เช่น การมีวิทยุ โทรทัศน์หรือการซื้อหนังสือพิมพ์ นิตยสารต่าง ๆ มาอ่านนั้นย่อมจะมีโอกาสมากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อย ผลการวิจัยตรงนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของกรมสามัญศึกษา (2512 : 49) พบว่า ผู้อยู่ในจังหวัดที่มีปัญหาทาง เศรษฐกิจ ประชาชนมีรายได้น้อยจะมีสภาพการรู้หนังสือต่ำ

3. การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบสภาพการรู้หนังสือแยกตามช่วงเวลาหลังเรียนจบ อาชีพและสภาพเศรษฐกิจที่ต่างกัน ของผู้จบชั้นประถมศึกษา

3.1 ค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทดสอบวิชาคณิตศาสตร์, ภาษาไทยและทั้งสอง วิชารวมกันของผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 5 - 8 ปีสูงกว่ากลุ่มที่จบชั้น ประถมศึกษาออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 1 - 4 ปี ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยและสอดคล้องกับงานวิจัยของกรมสามัญศึกษา (2512 : 41) พบว่า การที่นักเรียนออกจากโรงเรียนไปแล้วเป็นระยะเวลา 1 - 3 ปี จะมีสภาพการรู้หนังสือค่อนข้างต่ำ ความสามารถจะลดลงทันที เมื่อจบไปแล้วในระยะเวลา 4 - 6 ปี ความรู้ความสามารถจะค่อย ๆ เพิ่มขึ้นตามลำดับ กลุ่มที่จบชั้นประถมศึกษาออกไป ในระยะเวลา 1 - 4 ปีจะมีรายได้ต่ำจากการทำงานเนื่องจากขาดประสบการณ์ความชำนาญ ในการทำงานจะมีสภาพการรู้หนังสือต่ำ ส่วนผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้ว 5 - 8 ปี มีความรับผิดชอบสูง มีฐานะที่เพิ่มขึ้นตามวัยเมื่อไปประกอบอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ช่วย ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติม มีประสบการณ์ในการทำงานมองเห็นความจำเป็นของการอ่านการเขียน หนังสือที่จะมีส่วนช่วยยกระดับการทำงานของตนเองให้ก้าวหน้ามีประสิทธิภาพ ตลอดจนมี โอกาสได้รับความรู้เพิ่มเติมจากสื่อมวลชนในด้านต่าง ๆ ทำให้สภาพการรู้หนังสือดีกว่ากลุ่ม ที่จบออกไปแล้ว 1 - 4 ปี

3.2 ค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทดสอบวิชาคณิตศาสตร์, ภาษาไทยและทั้งสองวิชารวมกันของผู้จบชั้นประถมศึกษาในกลุ่มที่มีอาชีพ เกษตร, รับจ้าง, ค้าขาย, อื่น ๆ และไม่ได้ประกอบอาชีพ ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัย แต่จากผลการวิจัยของ กถล นิรันดร์ศิริโรจน (2521) พบว่าประชากรที่มีภูมิลำเนาต่าง ๆ กัน เพศและอาชีพต่างกันมีระดับการรู้หนังสือ ภาษาไทย เลขคณิต ไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกรมสามัญศึกษา (2512 : 83) พบว่าการเปรียบเทียบสภาพการรู้หนังสือตามอาชีพ ปรากฏว่า การมีอาชีพต่าง ๆ นั้นไม่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางด้านภาษาไทยและคณิตศาสตร์แตกต่างกัน จากการทดสอบเก็บข้อมูลของผู้วิจัยพบว่าผู้จบชั้นประถมศึกษาจากโรงเรียนเดียวกัน มีระบบการเรียนการสอนในหลักสูตรเดียวกัน ได้รับความรู้ประสบการณ์จากครูผู้สอน ผ่านการวัดผลออกไปแล้วมีความรู้พื้นฐานและความสามารถอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อไปประกอบอาชีพต่าง ๆ แล้วกลับมาทำแบบทดสอบการรู้หนังสือ ซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานในการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ โดยผู้ทำแบบทดสอบไม่ได้ใช้ความรู้จากการประกอบอาชีพเขาช่วยมากนัก คะแนนเฉลี่ยก็อยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกันเมื่อทดสอบตามวิธีการทางสถิติ

3.3 ค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทดสอบวิชาคณิตศาสตร์, ภาษาไทยและทั้งสองวิชารวมกันของผู้จบชั้นประถมศึกษาในกลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่า 2,000 บาท, 2,001 - 4,000 บาท, 4,001 - 8,000 บาท, 8,001 บาทขึ้นไปและกลุ่มที่ไม่มีรายได้นั้นแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัย เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนในทุกกลุ่มแล้ว ปรากฏว่า กลุ่มรายได้น้อยกว่า 8,001 บาทขึ้นไปมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด กลุ่มรายได้น้อยกว่า 4,001 - 8,000 บาท, กลุ่มไม่มีรายได้น้อยกว่า 2,001 - 4,000 บาท, กลุ่มรายได้น้อยกว่า 2,000 บาทมีคะแนนเฉลี่ยเรียงลงไปตามลำดับ เมื่อทดสอบค่า F ตามวิธีการของเซฟเฟ พบว่ากลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่า 4,001 - 8,000 บาทและ 8,001 บาทขึ้นไป มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างจากกลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่า 2,000 บาท, กลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่า 2,001 - 4,000 บาท และกลุ่มที่ไม่มีรายได้นอกจากนี้ไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า ระยะเวลาดำเนินการใหม่ ๆ จะสัมพันธ์กับการประกอบอาชีพและการมีรายได้น้อยทำให้เกิดปัญหาในด้านเศรษฐกิจ

ขาดเวลาและโอกาสในการหาความรู้เพิ่มเติม การได้อ่านใดเขียนทบทวนความรู้ในสิ่งที่เรียนมาแล้ว ซึ่งผลการวิจัยตรงนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของกรมสามัญศึกษา (2512 : 49) พบว่า กลุ่มประชากรที่มีรายได้น้อย มีปัญหาในด้านเศรษฐกิจจะทำให้สภาพการรบกวนหนังสือตำราสำหรับกลุ่มที่มีรายได้น้อยมีโอกาสที่จะได้รับความรู้เพิ่มเติมจากการเรียน การฝึกอบรม จากสื่อมวลชนในด้านต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ หอสมุด มีมากกว่ากลุ่มที่มีรายได้น้อย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1.1 ควรมีการส่งเสริมผู้จบการศึกษาออกจากโรงเรียนไปแล้วให้ได้รับการอบรมฝึกฝนความรู้เพิ่มเติมให้ตามวิชาชีพ โดยผู้ที่มีส่วนรวม เช่น หน่วยงานอาชีพเคลื่อนที่ โรงเรียนสารพัดช่าง เป็นผู้ดำเนินการหรือให้โรงเรียนเปิดสอนแบบกลุ่มสนใจ หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียน เช่น กรมการศึกษานอกโรงเรียน จะต้องจัดให้มีรายการส่งเสริมความรู้เพิ่มเติมทางวิทยุ โทรทัศน์ แก่ผู้จบการศึกษาออกจากโรงเรียนไปแล้ว เช่นเดียวกับรายการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ใช้วิทยุและโทรทัศน์เป็นสื่อ ความสำเร็จการกระจายเสียงทางสถานีวิทยุท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น จัดรายการเสริมความรู้ทางโทรทัศน์เพิ่มมากขึ้นกว่าที่หาอยู่ในขณะนี้ เพราะสื่อมวลชนเมื่อที่ผลต่อชีวิตประจำวันมากที่สุด จากการสำรวจสัมภาษณ์ประชากรที่ผ่านมาพบว่า ประชากรทั่วประเทศมีวิทยุเฉลี่ยแล้ว ครอบครัวยุคละ 2.3 เครื่อง

1.3 จากงานวิจัยพบว่า ผู้จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วและอยู่ในถิ่นที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านมาเฉลี่ยใน สภาพการรหนังสือสูง ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้ อานหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านเพิ่มขึ้นให้ครบทุกหมู่บ้านจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้และป้องกันการลืมนหนังสือให้กับประชาชนโคตที่สุด และควรขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ผลิตหนังสือ เอกสาร วารสารต่าง ๆ ช่วยจัดส่งไปให้ผู้อานหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านด้วย

1.4 จากงานวิจัยพบว่า แหล่งความรู้รอบ ๆ เช่นห้องสมุด ผู้จบการศึกษาออกไปแล้วไม่ได้รับความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งนี้เลย ควรให้ โรงเรียนเทมห้องสมุดของตนเองหรือมี ห้องสมุดประชาชนภายในโรงเรียนดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมาใช้บริการให้มากยิ่งขึ้นและทางสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำลังรณรงค์เรื่องห้องสมุดประจำ กลุ่มโรงเรียนและห้องสมุดเคลื่อนที่ กควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาใช้บริการด้วย หรือ ห้องสมุดเคลื่อนที่ของกองการศึกษาผู้ใหญ่ วิทยาลัยครูต่าง ๆ ควรไปบริการประชาชนตามแหล่ง ชุมชนต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีระหว่างชุมชนกับหน่วยราชการ

2. สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียน

2.1 สำหรับการจัดกิจกรรมการสอนในโรงเรียน ครูผู้สอนควรจะได้เริ่ม ได้ฝึกทักษะการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณอยู่เสมอควบคู่กับการให้ความรู้พื้นฐานในด้าน สปช. ลักษณะนิสัยและการงานพื้นฐานอาชีพ เพราะเมื่อผู้เรียนจบการศึกษาออกไปแล้วจะได้ ี ความรู้ด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณในการเพิ่มพูนความรู้ในด้านวิชาชีพให้กับตนเอง และครูผู้สอนควรจะได้เนนให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของแหล่งความรู้ต่าง ๆ ในชุมชนที่จะเป็น ประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ การเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ตลอดจนการแสวงหาความรู้ เพิ่มเติมจากสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่นวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ ทั้งในขณะที่เรียนและจบการ ศึกษาออกไปแล้ว

2.2 ในอนาคตโรงเรียนทุกแห่งจะต้องมีบทบาทเป็นศูนย์บริการชุมชนในด้าน แหล่งความรู้ สรรพวิทยาการต่าง ๆ การอบรม การฝึกหัด ครูผู้สอนจะมีบทบาทเป็นผู้นำ กระตุ้นให้ประชาชนในท้องถิ่นใฝ่ใจหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 การมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบสภาพการรู้หนังสือของกลุ่มอาชีพต่าง ๆ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรเพิ่มมากขึ้น

3.2 การมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบสภาพการรู้หนังสือของผู้จบการศึกษาผู้ใหญ่ ระดับ 3 กับผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.3 การมีการวิจัยศึกษาสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521

3.4 การมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

ก้อ สวัสดิ์พาณิชย์. "เสียงหาจากการประถมศึกษา". ประชาศึกษา ปีที่ 33 ฉบับที่ 7
เมษายน, 2525.

กมลรัตน์ หล้าสว่าง. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย,
2524.

กุหลาบ หวังศิริสกุล. "ความคงอยู่ของการรู้หนังสือของผู้จบการศึกษาจากโครงการแก้ไขการ
ไม่รู้หนังสือแบบเบ็ดเสร็จ" วิทยานิตยสารครูศาสตร์มหาบัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการ
ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.

กองการวิจัย, กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. "การทดสอบความรู้ภาษาไทยของนักเรียน
ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ. 2505" การวิจัยทาง
การศึกษา เล่ม 10 (กันยายน), 2505.

การศึกษาผู้ใหญ่ กอง, กรมสามัญศึกษา. "ห้องสมุดประชาชน" เอกสารเผยแพร่ 2520.

การศึกษานอกโรงเรียน กรม. สถิติการศึกษานอกโรงเรียน ปี 2523. กรุงเทพฯ :
หนังสือพิมพ์, 2524.

เจือ สตะเวทิน. ผู้สอน จันทร์เกษม. ฉบับ 97 (พฤศจิกายน - ธันวาคม) 2513.

จำเนียร ช่างโชติและคณะ. จิตวิทยาการเรียนรู้ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา,
2515.

ชม ภูมิภาค. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2516.

ชัยพร วิชชาวัธ. "พัฒนาการใหม่ในวิชาจิตวิทยาการเรียนรู้และการจำ" วารสารครูศาสตร์
ปีที่ 2 ฉบับที่ 5 - 6 (สิงหาคม - พฤศจิกายน), 2525.

ชาญชัย อาจิมสมาจาร. ประมวลบทความการศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ: พระพัฒนา, 2524.

ดกส นรินทรศิริโรจน. "ระดับการรู้หนังสือของประชากรในอำเภออัญบุรี จังหวัดปทุมธานี" วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

บุหงา วัฒนะ. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ : เจริญวิทยการพิมพ์, 2521.

บุญถิ่น อัตถากร. ประมวลบทความการวางแผนทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2515.

บุรี กุลพิจิตร. "ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาเลขคณิตของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ในภาคการศึกษา 1 " วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2507.

ประสาร พิทยธรรมา. จิตวิทยาการศึกษา กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต, 2521.

ประคินันท์ อูปรมย์. จิตวิทยา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศรีอนันต์, 2518.

ประคอง วรรณสุต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. ภาควิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

ไพบลอย อินทรวีชา. " การศึกษาเบื้องต้นเสร็จเพื่อมาลง " วารสารการศึกษาผู้ใหญ่. (มีนาคม - เมษายน) 2519.

มยุรี ศรีชัย. " ระดับการรู้หนังสือของชุมชนการศึกษาผู้ใหญ่ระดับสอง " วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.

- มานิตย์ ไชยกิจ. " การสร้างแบบวัดการรู้หนังสือของคนไทย " วิทยานิพนธ์รัฐศาสตร์
มหาบัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- โมฬิมหิต อับดุลกาเดร์. " ทำไมไม่เจ็บ ป.4 บางคนอ่านหนังสือไม่ออก " รวมบทความ
สำคัญเรื่องการศึกษาผู้ใหญ่หรือการศึกษานอกระบบโรงเรียน. พระนคร :
อักษรบัณฑิต, 2520.
- วิชาการ กรม. กระทรวงศึกษาธิการ. การสัมมนาเรื่องการศึกษาเพื่อมวลชน. กรุงเทพฯ
มหานคร : ประเสริฐการพิมพ์, 2517.
- วิระชัย มีช่อธรรมและสุภัตรา เพชรวิสุทธิ์. การศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ :
อักษรบัณฑิต, 2520.
- ตุกร ศรีแสน. การศึกษานอกโรงเรียน. กาทสินธุ์ : โรงพิมพ์ประสานการพิมพ์, 2521.
- เสวต สายะวารานนท์. " ความจำเป็นที่จะต้องมีหนังสือของผู้ใหญ่ " รวมบทความการศึกษาผู้ใหญ่.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศรีหงส์, 2515.
- สำนึกศึกษา กรม. รายงานการวิจัย เรื่อง " สภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 " 4
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2512.
- สุชัย ธีรการ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย,
2524.
- สมาน แสงมลิ. " การประเมินศึกษาในปีที่ 200 ของกรุงรัตนโกสินทร์ " ประชาศึกษา.
ปีที่ 33 ฉบับที่ 7 (เมษายน) , 2525.
- สมทรง อิศวกุล. " ระดับการรู้หนังสือของผู้สำเร็จการศึกษาจากโครงการแก้ไขการไม่รู้
หนังสือแบบเบ็ดเสร็จ " วิทยานิพนธ์รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- สันทัต อินทริกานนท์ละคนะ. " ปัญหาในการอ่าน " รายงานวิชาพัฒนาการสอนอ่านในระดับ
ประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาคปลาย, 2522.

สือ เสถบุตร. New Model English & Thai Dictionary. กรุงเทพฯ :
 ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

สมาคมสตรีอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย. การศึกษานอกโรงเรียนเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2525.

สุพจน์ ประเสริฐศรี. "ประเทศไทยกับความหวังที่จะมีประชากรหนึ่งสัปดาห์ร้อยละ 10"
 รามบทความการศึกษาผู้ใหญ่ เล่ม 2. กรุงเทพฯ : กรมศาสนา, 2518.

สำนักงานการศึกษาระหว่างชาติ. เจเนอวา องค์การยูเนสโก ปารีส. การประชุมระหว่างชาติ
 เรื่องการศึกษาประชาชน ครั้งที่ 27 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2507.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. แผนการศึกษาแห่งชาติ. ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ
 เล่มที่ 77 ตอนที่ 86 20 ตุลาคม 2503.

สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. การศึกษาบทบาทของสื่อสาร
 มาลชนตอการศึกษาของชาวบาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2521.

_____ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและกระทรวงศึกษาธิการ กรมสามัญศึกษา
 รายงานการวิจัย : การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ 2520.

_____ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. รายงานผู้ไม่รู้หนังสือในประเทศไทย.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2517.

_____ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. รายงานการวิจัยประสิทธิภาพโรงเรียน
 ประถมศึกษา. "องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษากรุงเทพมหานคร " 2520.

เอกวิทย์ ฅ กลาง. "คุณภาพการประถมศึกษา " ประชาศึกษา. ปีที่ 33 ฉบับที่ 7
 (เมษายน), 2525.

อุณา นพคุณ. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล, 2523.

อำไพ สุจริตกุล. " เขาผลิตครูประถมศึกษากันอย่างไร " ศูนย์ศึกษา. (มกราคม-กันยายน)
 2515.

เอกสารอื่น ๆ

โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา พ.ศ. 2525 - 2534 สำนักงานการประถมศึกษา

เอกสารโรเนียว.

กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา. คู่มือการดำเนินการการศึกษาผู้ใหญ่แบบเปิดเสรี

เอกสารโรเนียว.

ภาษาอังกฤษ

Ahmed Mushtang. " Retention of Literacy Skills in Adults "

Literacy work 2. (May) 1973.

Dye Marjorie and others. Literacy : the Essential Skill.

Newyork : Committee on World Literacy and Christian
Literature 1964.

Gillette Arthur. Youth and Literacy. Paris : UNESCO, 1972.

Gray W.S. The Teaching of Reading and Writing. Paris : UNESCO
1956.

Herbert J. Klausmeier and Richard E. Ripple . Learning and
Human Abilities. 3rd .ed. Singapore Harper International
Edition, 1971.

Luebre Paul T. " Toward a Difinition of Literacy " Community
Development Journal . January, 1966.

Mathur J.C. " Functional Literacy " Functional Literacy and
Family Life Planning Education . Lucknow : Literacy House
Lucknow, 1972.

- Neilson William Allan. Webster's New International Dictionary of The English Language. 2d.ed. Newyork : G & C Merrian Company Publish Spring Field Mass, 1955.
- Simmons John I. " Toward an Evaluation of Literacy and Adult Education in Developing Country. " A Pilot Study Literacy Work 1 (January), 1972.
- Tripathi Virenda. A Guide to Functional Literacy for Literacy Administrator and Workers . Lucknow : New Jysti Press, 1970.
- Unesco. Regional Office for Education in Asia . Work Oriented Functional Literacy : Reading and Follow - up Materials Bangkok : Unesco Regional Office for Education in Asia, 1969.

ภาคผนวก ก๖
 รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

วิชาภาษาไทย

1. ศาสตราจารย์ชอุ่มประณี นาคกรทรพ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กัญญากร บัญช้อย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประคอง สุธงสาร
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนัส สุขขันธ์
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรรยา ชีวพันธ์

วิชาคณิตศาสตร์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คางเคือน อ่อนนวม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชรินทร์ ตรีชาติ
3. อาจารย์ชวลี พงษ์เจริญ

ภาคผนวก ข.
สูตรที่ใช้ในการวิจัยและวัดจำนวน

การคำนวณหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบทดสอบวัดการรู้หนังสือ
วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้สูตรของ กูดอร์ ริชาร์ดสัน 21 (Kuder Richardson 21)

$$\text{สูตร K-R 21 : } r_{xx} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\bar{X} (n - \bar{X})}{n S_X^2} \right]$$

r_{xx} = สัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง

n = จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ

\bar{X} = มีชื่อนี้ เลขคณิตของคะแนนของผู้ถูกทดสอบทั้งหมด

S_X^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ถูกทดสอบทั้งหมด

$$\sum X = 3344 \quad \sum X^2 = 47419$$

$$n = 20 \text{ ข้อ} \quad N = 270 \text{ คน}$$

$$\bar{X} = 12.39 \quad S_X^2 = 22.23$$

แทนค่าลงในสูตร

$$r_{xx} = \frac{20}{20-1} \left[1 - \frac{12.39 (20 - 12.39)}{20 (22.23)} \right]$$

$$= 1.053 \left[1 - \frac{94.288}{444.6} \right]$$

$$= 1.053 [1 - 0.212]$$

$$= 1.053 [0.788]$$

$$r_{xx} = 0.83$$

ค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง วิชาคณิตศาสตร์ เป็น 0.83

การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ของคะแนน
ผลการทดสอบ ในวิชาเลขคณิต ของผู้จบการศึกษาออกไปแล้วเป็นระยะ
1 - 4 ปี กับผู้จบการศึกษาออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 5 - 8 ปี

ก. กลุ่มที่จบ 1 - 4 ปี

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$$\sum X = 1218 \quad \sum X^2 = 18450$$

$$N = 85$$

$$\bar{X} = \frac{1218}{85} = 14.329$$

$$\begin{aligned} S.D. &= \sqrt{\frac{\sum X^2}{N} - \left(\frac{\sum X}{N}\right)^2} \\ &= \sqrt{\frac{18450}{85} - \left(\frac{1218}{85}\right)^2} \\ &= \sqrt{217.059 - 205.332} \\ &= \sqrt{11.727} \\ &= 3.424 \end{aligned}$$

ข. กลุ่มที่จบ 5 - 8 ปี

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$$\sum X = 1552 \quad \sum X^2 = 25056 \quad N = 99$$

$$\bar{X} = \frac{1552}{99} = 15.677$$

$$\begin{aligned} S.D. &= \sqrt{\frac{\sum X^2}{N} - \left(\frac{\sum X}{N}\right)^2} \\ &= \sqrt{\frac{25056}{99} - \left(\frac{1552}{99}\right)^2} \\ &= \sqrt{253.091 - 245.761} \\ &= \sqrt{7.33} \\ &= 2.707 \end{aligned}$$

การเปรียบเทียบสภาพความรู้ด้านคณิตศาสตร์ ระหว่างผู้ที่จบการศึกษาออกไปแล้วเป็น
ระยะเวลา 1-4 ปี กับผู้ที่จบการศึกษาออกไปแล้วเป็นระยะเวลา 5-8 ปี
โดยใช้ Z test

1. ตั้งสมมติฐาน $H_0 : \mu_1 = \mu_2$

2. หาความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของมีซิมเลขคณิตทั้งสองกลุ่ม

$$\sigma(\bar{X}_1 - \bar{X}_2) = \sqrt{\frac{\sigma_1^2}{N_1} + \frac{\sigma_2^2}{N_2}}$$

$\sigma(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)$ = ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

σ^2 = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N = จำนวนตัวอย่างประชากร

$$\begin{aligned} \sigma(\bar{X}_1 - \bar{X}_2) &= \sqrt{\frac{(3.424)^2}{85} + \frac{(2.707)^2}{99}} \\ &= \sqrt{0.138 + 0.074} \\ &= \sqrt{0.212} \\ &= 0.46 \end{aligned}$$

3. กำหนดอัตราส่วนวิกฤติ

$$\begin{aligned} Z &= \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sigma(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)} \\ &= \frac{15.677 - 14.329}{0.46} \\ &= 2.93 \end{aligned}$$

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยวิชา
คณิตศาสตร์ ระหว่างกลุ่มที่มีรายได้ 5 กลุ่ม

	n	$\sum X$	$\sum X^2$	\bar{X}
กลุ่ม A รายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท	57	820	12442	14.39
กลุ่ม B รายได้ 2,001 - 4,000 บาท	40	559	7995	13.98
กลุ่ม C รายได้ 4,001 - 8,000 บาท	39	596	9454	15.28
กลุ่ม D รายได้ 8,001 บาทขึ้นไป	26	459	8251	17.65
กลุ่ม E ไม่มีรายได้	26	385	5943	14.81

$$N = 188 \quad T = 2819$$

$$\begin{aligned} SS_t &= \sum X_A^2 + \sum X_B^2 + \sum X_C^2 + \sum X_D^2 + \sum X_E^2 - \frac{T^2}{N} \\ &= 12442 + 7995 + 9454 + 8251 + 5943 - \frac{(2819)^2}{188} \\ &= 44086 - 42270.0 \\ &= 1815 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} SS_a &= \frac{a^2}{n_a} + \frac{b^2}{n_b} + \frac{c^2}{n_c} + \frac{d^2}{n_d} + \frac{e^2}{n_e} - \frac{T^2}{N} \\ &= \frac{(820)^2}{57} + \frac{(559)^2}{40} + \frac{(596)^2}{39} + \frac{(459)^2}{26} + \frac{(385)^2}{26} - \frac{(2819)^2}{188} \\ &= 11796.491 + 7812.025 + 9108.103 + 8103.115 + 5700.962 \\ &\quad - 42270.0 \\ &= 250.696 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} SS_w &= 1815 - 250.696 \\ &= 1564.304 \end{aligned}$$

ตัวอย่าง สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
วิชา คณิตศาสตร์ ระหว่างกลุ่มที่ทรายได้แตกต่างกัน

แหล่ง	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	250.696	$\frac{250.696}{4} = 62.674$	$\frac{62.674}{8.548}$
ภายในกลุ่ม	183	1564.304	$\frac{1564.304}{183} = 8.548$	$= 7.33^*$
ทั้งหมด	187	1815.0		

* $P < .05$ ($.05 F_{4,188} = 2.42$)

สถาบันวิจัยประชากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทดสอบค่า F ตามวิธีการของเซฟเฟ

	\bar{X}	n
กลุ่ม A รายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท	14.39	57
กลุ่ม B รายได้ 2,001 - 4,000 บาท	13.98	40
กลุ่ม C รายได้ 4,001 - 8,000 บาท	15.28	39
กลุ่ม D รายได้ 8,001 บาทขึ้นไป	17.65	26
กลุ่ม E ไม่มีรายได้	14.81	26

สูตร F ในการทดสอบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่

$$F = \frac{(M_1 - M_2)^2}{MS_W \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right) (k - 1)}$$

$$k = 5 \quad MS_W = 8.548 \quad \text{ขั้นแห่งความเป็นอิสระ} = 4,188 = 2.42$$

ตัวอย่าง กลุ่ม A กับกลุ่ม B รายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท

รายได้ 2,001 - 4,000 บาท

$$F = \frac{(14.39 - 13.98)^2}{8.548 \left(\frac{1}{57} + \frac{1}{40} \right) (5 - 1)}$$

$$= 0.12$$

กลุ่ม A กับกลุ่ม D รายได้ต่ำกว่า 2,000 บาทกับรายได้ 8,001 บาทขึ้นไป

$$F = \frac{(14.39 - 17.65)^2}{8.548 \left(\frac{1}{57} + \frac{1}{26} \right) (5 - 1)}$$

$$= 5.55$$

ภาคผนวก ก.

แบบทดสอบและแบบสอบถาม

แบบทดสอบคณิตศาสตร์ชั้นพื้นฐานคำชี้แจง

1. แบบทดสอบชุดนี้มีจำนวน 20 ข้อ ให้เวลาในการทำ 30 นาที
 2. ให้ผู้ตอบอ่านคำถามแล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยไปทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ อย่าทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในแบบทดสอบฉบับนี้
1. แต่งทำงานโตค้างวันละ 63 บาท
แต่งจะต้องทำงานกี่วันจึงจะได้เงิน
693 บาท?
ก. 8 วัน
ข. 9 วัน
ค. 10 วัน
ง. 11 วัน 2. กุ้งทะเล 1 กิโลกรัมราคา 96 บาทถ้าซื้อ 2 กิโล
กรัมราคาเท่าไร?
ก. 9.60 บาท
ข. 14.00 บาท
ค. 16.00 บาท
ง. 19.20 บาท 3. น้ำตาลทราย 6 กิโลกรัมราคา 78 บาท
ถ้าซื้อครึ่งกิโลกรัม ต้องให้เงินเขาเท่าไร?
ก. 4.00 บาท
ข. 5.50 บาท
ค. 6.00 บาท
ง. 6.50 บาท | <ol style="list-style-type: none"> 4. ถนนสายหนึ่งยาว 24 กิโลเมตร น้ำท่วม
เสียหาย 8 กิโลเมตร ความเสียหายคิด
เป็นเศษส่วนเท่าไรของทางทั้งหมด?
ก. $\frac{1}{3}$
ข. $\frac{1}{6}$
ค. $\frac{1}{7}$
ง. $\frac{1}{8}$ 5. ฟาร์มแห่งหนึ่งมีไก่ 540 ตัวขายไปครึ่งหนึ่ง
ต่อมาเป็นโรคตายเสีย $\frac{1}{3}$ ของที่ขายไป
ฟาร์มแห่งนี้เหลือไก่ทั้งหมดเท่าไร?
ก. 170 ตัว
ข. 180 ตัว
ค. 200 ตัว
ง. 210 ตัว |
|---|--|

6. ค่ากระแสไฟฟ้าราคาหน่วยละ 2.75 บาท
ถ้าใช้กระแสไฟฟ้าเดือนละ 40 หน่วย
จะต้องเสียค่ากระแสไฟฟ้าเดือนละเท่าไร?

- ก. 80.75 บาท
- ข. 101.00 บาท
- ค. 110.00 บาท
- ง. 210.00 บาท

7. มีเงินอยู่ 100 บาทซื้อผักราคา 25.75 บาท
น้ำตาลทรายราคา 12.50 บาทและน้ำปลา
ราคา 15.50 บาท จะเหลือเงินเท่าไร?

- ก. 46.25 บาท
- ข. 58.75 บาท
- ค. 61.75 บาท
- ง. 72.00 บาท

8. ถ้าโดยสารรถไฟไปสถานีแห่งหนึ่ง ผู้ใหญ่
คนละ 20.50 บาท เด็กเสียครึ่งราคา
ถ้ามีผู้ใหญ่อยู่ 6 คนและเด็กอยู่ 3 คน
จะต้องเสียค่าโดยสารรวมเป็นเงินเท่าไร?

- ก. 152.50 บาท
- ข. 152.75 บาท
- ค. 153.50 บาท
- ง. 153.75 บาท

9. ซื้อวิทยุในราคาผ่อนส่งเครื่องหนึ่งราคา
450 บาท ต้องผ่อนใช้เดือนละ 50 บาท
อยากทราบว่ากี่เดือนจะผ่อนใช้ค่าวิทยุหมด?

- ก. 7 เดือน
- ข. 8 เดือน
- ค. 9 เดือน
- ง. 10 เดือน

10. ดินสอ 3 แท่งราคา 4.50 บาท ถ้าซื้อ
10 แท่งจ่ายเงินให้เขาเท่าไร?

- ก. 9.00 บาท
- ข. 13.50 บาท
- ค. 15.00 บาท
- ง. 17.00 บาท

11. ไก่ 4 ตัวราคาเท่ากับเป็ด 3 ตัว ถ้า
เป็ดราคาตัวละ 36 บาท ไก่ราคา
ตัวละเท่าไร?

- ก. 24 บาท
- ข. 27 บาท
- ค. 36 บาท
- ง. 48 บาท

12. ร้านอุดมพาณิชย์ประกาศลดราคาสินค้า
ทุกชนิด 20% หนูแจ๋วซื้อกางเกงยีนส์
มาตัวหนึ่งซึ่งบิตรราคาไว้ 150 บาท
หนูแจ๋วต้องจ่ายค่ากางเกงยีนส์จริง ๆ
เท่าไร?

- ก. 100 บาท
- ข. 110 บาท
- ค. 120 บาท
- ง. 140 บาท

13. จำนวนอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นบนถนนหลวง
ประจำเดือนมกราคม มี 900 ราย
จากรถยนต์ 70% จากจักรยานยนต์ 20%
จากรถจักรยาน 2 ล้อ 10% อุบัติเหตุที่
เกิดขึ้นจากรถจักรยานยนต์มีจำนวนกี่ราย?

- ก. 560 ราย
- ข. 270 ราย
- ค. 180 ราย
- ง. 90 ราย

14. พี่ที่แล้วขานาทำนาโคขาว 12,500
เกวียน ปีนี้ฝนแล้งปริมาณข้าวที่ได้จึง
ลดลง 4% อยากทราบว่าปีนี้ขานา
ทำนาโคขาวกี่เกวียน?

- ก. 12,000 เกวียน
- ข. 11,000 เกวียน
- ค. 10,000 เกวียน
- ง. 9,000 เกวียน

15. บ้าเมี้ยนฝากเงินไว้ในธนาคาร 16,700
บาทได้ดอกเบี้ย 8% ต่อปี พอสิ้นปี
บ้าเมี้ยนเอาดอกเบี้ยฝากรวมกันไว้กับ
เงินเก่า ดังนั้นบ้าเมี้ยนจะมีเงินฝาก
อยู่ในธนาคารเท่าไร?

- ก. 17,360 บาท
- ข. 18,036 บาท
- ค. 18,056 บาท
- ง. 19,036 บาท

16. เส้นตรงเส้นหนึ่งยาว 20 ซม. ถ้าใช้
มาตราส่วน 1:4 เราจะต้องลากเส้น
ตรงยาวเท่าไร?

- ก. 4 ซม.
- ข. 5 ซม.
- ค. 6 ซม.
- ง. 7 ซม.

17. นายแดงมีที่ดินอยู่ 2 แปลงติดกันรั้วกันที่
1 ไร่ 60 ตารางวา และ 2 ไร่ 40
ตารางวา นายแดงแบ่งออกเป็นแปลง
แปลงละ 100 ตารางวา จะแบ่ง
ทั้งสิ้นได้กี่แปลง?

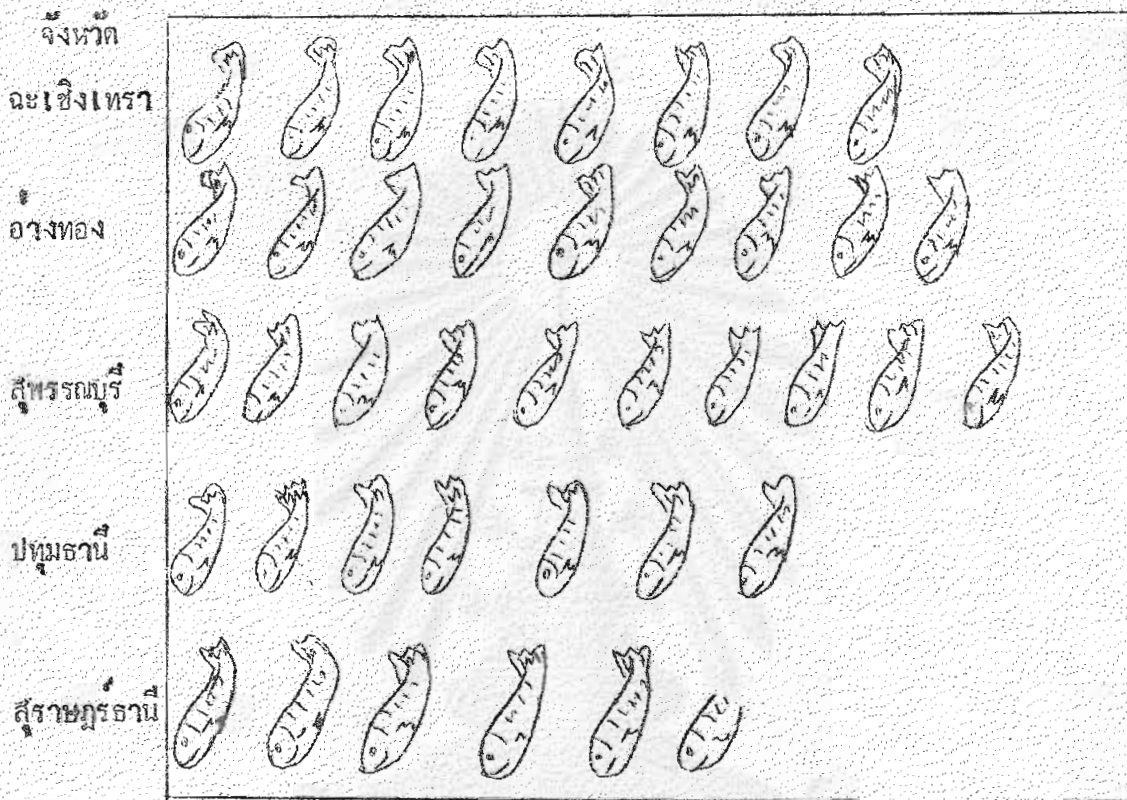
- ก. 10 แปลง
- ข. 11 แปลง
- ค. 12 แปลง
- ง. 13 แปลง

18. ถนนสายหนึ่งยาว 7 กิโลเมตรลาดข้าง
ไปได้ยาว 3,264 เมตร เหลือส่วนที่
ยังไม่ได้ลาดข้างอีกยาวเท่าไร?

- ก. 1,736 เมตร
- ข. 2,763 เมตร
- ค. 3,736 เมตร
- ง. 4,764 เมตร

คำสั่ง จงใช้ข้อมูลข้างล่างนี้ ตอบคำถามข้อ 19 ถึงข้อ 20

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 7 มกราคม 2526 ได้ลงข่าวเกี่ยวกับโรคระบาดปลา ซึ่งทำให้ปลาในจังหวัดต่าง ๆ ตายเป็นจำนวนมาก ดังแผนภูมิข้างล่างนี้

จำนวนปลาที่ตาย = 1,000,000 ตัว

19. โรคระบาดปลาครั้งนี้ทำให้ปลาที่จังหวัด

สุราษฎร์ธานีตายเป็นจำนวนเท่าไร?

- ก. 6,000,000 ตัว
- ข. 5,500,000 ตัว
- ค. 5,300,000 ตัว
- ง. 4,500,000 ตัว

20. ปลาที่จังหวัดสงขลาตายมากกว่าที่

จังหวัดปทุมธานีเท่าไร?

- ก. 200,000 ตัว
- ข. 500,000 ตัว
- ค. 1,000,000 ตัว
- ง. 2,000,000 ตัว

แบบทดสอบภาษาไทย

แบบทดสอบชุดที่ 1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง

.....

คำชี้แจง แบบทดสอบชุดนี้มีจำนวน 7 ข้อให้ผู้ตอบอ่านคำถามแล้วเลือกคำตอบที่เห็นว่าถูกเพียง
คำตอบเดียวแล้วไปทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. คำใดที่อ่านออกเสียงวรรณยุกต์เช่นเดียวกับ

กับคำว่า "ทิศ"

ก. อธิธิทิศข. ศักคลิตค. บับบง. สสถิต

2. คำใดที่อ่านออกเสียงวรรณยุกต์เช่นเดียวกับ

กับคำว่า "ปราณ"

ก. ลิบสามข. สลฐานค. สามนยง. สมภาษณ์

3. คำที่ขีดเส้นใต้ในข้อใดอ่านออกเสียง

ตัวสะกดเหมือนกับคำว่า "เพียร"

ก. เพยียงข. กลมเกี้ยวค. การเป็ยง. คมเลี่ยม

4. คำที่ขีดเส้นใต้ในข้อใดอ่านออกเสียง

ตัวสะกดเหมือนกับคำว่า "ภาพ"

ก. กราบไหวข. กายกรรมค. มหภาพง. พกกาด

5. ข้อใดอ่านออกเสียงผิด?

ก. อินทรี อ่านว่า อิน-ทะ-รีข. อินทรา อ่านว่า อิน-ทราค. จันทรา อ่านว่า จัน-ทราง. อินทรี อ่านว่า อิน-ซี

6. ข้อใดอ่านออกเสียงผิด?

ก. ลูกตา อ่านว่า ลู-ก-ตาข. ตูกตา อ่านว่า ตู-ก-ตาค. จักจัน อ่านว่า จัก-กะ-จันง. ตักกแตน อ่านว่า ตัก-กะ-แตน

7. ข้อใดอ่านออกเสียงผิด?

- ก. คำหรับ อ่านว่า คำ - หรับ
- ข. คำราบ อ่านว่า คำ - หราบ
- ค. บำราบ อ่านว่า บำ - หราบ
- ง. บำราศ อ่านว่า บำ - หราศ

แบบทดสอบชุดที่ 2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน วัดความเข้าใจจากเนื้อเรื่อง คำชี้แจง แบบทดสอบชุดนี้จะมีเรื่องให้อ่าน 3 เรื่อง ให้ผู้สอบอ่านเนื้อเรื่องที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามท้ายเรื่อง โดยเลือกคำตอบที่เห็นว่าถูกเพียงคำตอบเดียวแล้วไปทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบจากข้อ 7.

จงอ่านเนื้อเรื่องจากบทสนทนาต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 8. ถึงข้อ 10.

- ลูก : " สวัสดีครับ คุณแม่ ผมกลับมาแล้วครับ "
- แม่ : " สวัสดีค่ะ เป็นอย่างไรบ้างผลการสอบของลูกปอม "
- ลูก : " ผมสอบได้ครับ คุณแม่ "
- แม่ : " ไດ้ที่เท่าไร ละลูก "
- ลูก : " ไດ้ที่ 3 ครับ "
- แม่ : " เก่งมากลูก แล้ว วิทยกับอุดม ที่อยู่ชั้น ป.4 ห้องเดียวกับลูกละ "
- ลูก : " วิทย ก็สอบได้ครับ แต่เขาเสียใจ อุดมสอบตกครับ "
- แม่ : " ตายจริง นี่อุดมก็ต้องอยู่ซ้ำชั้นอีกปีละสิ "
- ลูก : " ครับ แล้วคุณแม่จะมีรางวัลอะไรให้ผมบ้างครับ "
- แม่ : " แม่จะจ้ดเลี้ยงฉลองนะซีลูก "
- ลูก : " ขอบคูลู คุณแม่มากครับ "

8. การสนทนาที่เกิดขึ้นเมื่อไร?

- ก. วันเลี้ยงฉลอง
- ข. วันเลื่อนชั้นนักเรียน
- ค. วันโรงเรียนปิดเทอม
- ง. วันประกาศผลสอบไล่ปลายปี

9. ในปีการศึกษาต่อไป ปอมจะอยู่ชั้นอะไร?

- ก. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- ข. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
- ค. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- ง. ยังไม่ทราบแน่ชัด

10. ใครที่น่าจะเสียใจที่สุดเมื่อทราบผลการสอบ
ของเด็กทั้งสามคนนี้?

- ก. ป่อม
- ข. คุณแม่ของป่อม
- ค. คุณแม่ของอุดม
- ง. คุณแม่ของวิทย์

จงอ่านเนื้อเรื่องต่อไปนี้ให้เข้าใจ แล้วตอบคำถาม ข้อ 11. ถึงข้อ 15

สารส้มยา ผาตสมาน เป็นสมุนไพรรักษาโรค ประโยชน์ของสารส้มเนื่องจากมีฤทธิ์เป็นยา
ผาตสมานอย่างแรงถ้ารู้จักใช้จะใช้รักษาโรคได้หลายอย่าง ซ้ำยังหาง่ายและราคาถูกอีกด้วย
สารส้มใช้แก้โรคต่อไปนี้

1. หูเป็นน้ำหนวก ใช้สารส้ม 2 ก้อน ก่อนขนาดเท่าเม็ดมะขามเปียก ละลายในน้ำ
หนึ่งแฉวยน้ำธรรมดา ใช้ล้างหูและหยอดหู หยอดครั้งละ 2 หยด วันละ 4 - 6 ครั้ง
2. ห้ามเลือด เอาสารส้มผงหรือเอาสารส้มละลายน้ำให้ขุ่นที่สุด ใสลงในแผลสดห้าม
เลือดและใช้ฉีดเข้ารูทวารที่มีเลือดไหลออกมา เช่นทวารหนัก ทวารเบาและรูหู
3. โรคผิวหนัง ใช้สารส้ม 2 - 3 ก้อนละลายในน้ำ 1 แก้ว ทาแก้โรคผิวหนัง
4. ระบายกลิ่นเหม็น ใช้สารส้ม 5 ก้อน ละลายในน้ำ 1 แก้วใช้เป็นยาทา
ระบายกลิ่นเหม็น

ขอควรระวังในความเป็นพิษของสารส้ม น้ำสารส้มที่ขุ่นมาก ๆ ทำลายเนื้อได้
ดังนั้น ต้องระวังอย่าใช้น้ำสารส้มขุ่นมากเกินไป

11. ข้อใดเป็นวิธีการใช้สารส้มเกี่ยวกับการ
รักษาหูเป็นน้ำหนวก?

- ก. ละลายน้ำฉีดเข้ารูหู
- ข. ละลายน้ำทาและหยอดหู
- ค. ละลายน้ำล้างและหยอดหู
- ง. ละลายน้ำให้ขุ่นที่สุดแล้วหยอดหู

12. ถ้าเราใช้สารส้มมากกว่า 5 ก้อน
ละลายในน้ำเพื่อใช้ทาระบายกลิ่นตัว
จะมีผลเป็นอย่างไร?

- ก. กลิ่นตัวจะหายไปทันที
- ข. กลิ่นตัวจะมีเพิ่มขึ้น
- ค. อาจทำให้ผิวหนังบริเวณนั้นได้
รับอันตราย
- ง. ไม่บังเกิดผลใด ๆ กับบริเวณ
ผิวหนังที่ทา

13. ข้อใดเป็นอันตรายจากการใช้สารส้อมที่ไม่ถูกวิธี?

- ก. ทำลายกล้ามเนื้อและเส้นโลหิต
- ข. ทำลายระบบประสาท
- ค. ทำลายระบบหายใจ
- ง. ทำลายเนื้อผิวหนัง

14. คุณสมบัติในข้อใดของสารส้อมที่คนนิยมใช้ นอกเหนือไปจากการรักษาโรค?

- ก. ไม่ละลายน้ำง่าย
- ข. ราคาถูก หาง่าย
- ค. แข็งแรง ตกไม่แตก
- ง. รูปร่างสวยไม่มีสีไม่ฝักใฝ่

15. ประโยชน์ของสารส้อมที่นอกเหนือไปจากการรักษาโรค ที่เราใช้กันอยู่คือข้อใด?

- ก. ละลายในน้ำอุ่นใส่ทำขนม
- ข. ละลายในน้ำอุ่นให้ใส่ตกตะกอน
- ค. ละลายในน้ำเชื่อมให้เจือจาง
- ง. ละลายในน้ำส้มเพื่อให้รสเข้มข้น

อ่านเนื้อเรื่องต่อไปนี้ให้เข้าใจ แล้วตอบคำถาม ข้อ 16 ถึงข้อ 20

ในปัจจุบันถุงพลาสติกสีสดใสชนิดมีหูหิ้ว หรือที่เรียกกันสั้น ๆ ว่า "ถุงหิ้ว" ได้รับความนิยมมาก เพราะใช้บรรจุสิ่งของที่มีขนาดเล็กและน้ำหนักเบาตลอดจนนำไปบรรจุอาหารต่าง ๆ ได้ ในการบรรจุอาหารมีข้อที่น่าสนใจเกี่ยวกับความปลอดภัยของผู้บริโภค คือปรากฏว่าได้มีการนำเอาถุงหิ้วมาใช้บรรจุอาหารสดหรืออาหารที่พร้อมจะรับประทานได้ทันที เช่นบรรจุเนื้อสด มะพร้าวหูกกวยเตี๋ยวลูกทอดงอก เป็นต้น

ถุงหิ้วเหล่านี้โดยมากทำจากพลาสติกชนิดที่มีสีสดใส เมื่อนำมาบรรจุอาหาร โอกาสที่สีและสารประกอบอื่น ๆ จากพลาสติกจะละลายลงสู่อาหารได้มากน้อยขึ้นอยู่กับสาเหตุหลายประการ เช่น ชนิดของอาหาร, อุณหภูมิและระยะเวลาที่สัมผัสกับอาหารที่บรรจุอยู่ ดังนั้น จึงขอเตือนให้ทราบว่าถุงพลาสติกชนิดมีหูหิ้วไม่เหมาะที่จะนำมาใช้บรรจุอาหารที่มีไขมันหรืออาหารที่พร้อมจะรับประทานได้ทันที ถ้าจะบรรจุอาหารประเภทนี้แล้วควรห่อหรือบรรจุในภาชนะอื่น ๆ เสียก่อน.

16. ดงทุ้งหิวทำมาจากวัสดุอะไร?

- ก. อีลาสติก
- ข. พลาสติก
- ค. พลาสลอน
- ง. ไบโพลีเมอร์

17. ข้อใดเป็นอันตรายที่ได้รับจากการใช้
ดงทุ้งหิว?

- ก. เชื้อโรคเข้าสู่อาหารได้ง่าย
- ข. อาจทำให้อาหารเสียบูดเน่าเร็ว
- ค. สารจากดงทุ้งหิวจะละลายลงสู่
อาหาร
- ง. รสของอาหารจะเปลี่ยนไป
จากเดิม

18. อาหารชนิดใดที่ไม่ควรบรรจุในดงทุ้งหิวเลย?

- ก. อาหารร้อน
- ข. อาหารเย็น
- ค. อาหารแห้ง
- ง. อาหารกระป๋อง

19. ข้อใดควรปฏิบัติก่อนการใช้ดงทุ้งหิว?

- ก. ปิ้งอาหารให้สุกเสียก่อน
- ข. ล้างอาหารให้สะอาดเสียก่อน
- ค. ล้างในคางทิ้มแล้วบรรจุ
ลงในห่อ
- ง. ห่อหรือบรรจุอาหารในภาชนะ
อื่นก่อน

20. เหตุใดดงทุ้งหิวจึงเป็นที่นิยมใช้กันมากในท้องตลาด?

- ก. เพราะรูปร่างสวยงาม
- ข. เพราะราคาถูกหาซื้อได้ง่าย
- ค. เพราะบรรจุอาหารได้ทุกชนิด ปลอดภัย
- ง. เพราะใช้บรรจุสิ่งของที่มีขนาดเล็กและน้ำหนักเบา

แบบทดสอบชุดที่ 3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน

21. คำใดเขียนได้ถูกต้อง?

- ก. ส้อาด
- ข. สะบาย
- ค. สะควก
- ง. สหัต

22. คำใดเขียนได้ถูกต้อง?

- ก. ชนี
- ข. ชลอ
- ค. ชะโงก
- ง. ชะนิต

23. คำใดเขียนได้ถูกต้อง?

- ก. สะไบ
- ข. สะกค
- ค. สะกัต
- ง. สะบู

คำสั่ง. ตั้งแคชข้อ 24-27 จงพิจารณาข้อความที่ขีดเส้นใต้ว่าข้อความใดเขียนไม่ถูกต้อง

24. นักวิทยาศาสตร์ได้ศึกษาเรื่องของสสาร (ก.) (ข.)

และทราบว่า สสารทั้งหลายประกอบด้วย (ค.)

ชิ้นสสารที่เล็กมากจนเรามองไม่เห็น

เรียกว่า โมเลกุล (ง.)

25. โบสถ์เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูป (ก.) (ข.) (ค.)

ส่วนวิหารเป็นที่ประดิษฐานของพระพุทธรูป (ง.)

26. ในระหว่างที่เรานอนหลับนั้นร่างกายจะได้ซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอหรือชุดโซมอย่างเต็มที่ (ก.) (ข.) (ค.)

ประสาทใต้ออกซิเจน (ง.)

27. ผู้ที่เจ็บไข้ได้ป่วยบางส่วน (ก.)

เสื่อมคุณภาพไปจำเป็นต้องทำการ (ข.)

ปริมาณอาหารบางประเภทมากขึ้นกว่าเดิม (ค.) (ง.)

28. จงเลือกใช้คำมาเติมลงในช่องว่างให้เหมาะสม.

เด็กชายอำนาจทำความดีที่ได้รับ.....

เป็นการตอบแทน

- ก. รางวัล
- ข. คำขวัญ
- ค. ชื่อเสียง
- ง. เกียรติยศ

29. ข้อความในข้อใดสื่อความหมายใดคและถูกต้องตามหลักภาษา?

- ก. สะพานนหามผาน
- ข. หามผานบนสะพาน
- ค. หามเดินบนสะพาน
- ง. สะพานนหามคนผาน

30. ประโยคใดมีใจความคลุมประโยคอื่นไวทั้งหมด?

- ก. คนในสมัยโบราณใช้ช้างทำศึก
- ข. ช้างเป็นสัตว์ที่มีประโยชน์มาก
- ค. งาช้างใช้ทำเครื่องประดับบ้าน
- ง. ช้างสามารถลากซุงและของหนัก

คำสั่ง ตั้งแต่ข้อ 31-34 จงพิจารณาข้อความ

ประโยคในข้อใดเขียนได้ใจความดีที่สุด

- 31. ก. พระพรป้าใหม่ประจำชนถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- ข. ประจำชนถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระพรป้าใหม่
- ค. ประจำชนถวายพระพรป้าใหม่แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- ง. พระพรป้าใหม่แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประจำชนถวาย

- 32. ก. จากคลองระบายน้ำที่สร้างพิธีกรรมชลประทานเปิดประตูน้ำ
- ข. เปิดประตูน้ำที่กรรมชลประทานจากคลองที่สร้างพิธีไปเปิดประตูน้ำ
- ค. กรรมชลประทานระบายน้ำจากคลองที่สร้างพิธีไปเปิดประตูน้ำ

ง. กรรมชลประทานเปิดประตูน้ำระบายน้ำที่สร้างพิธีจากคลอง

- 33. ก. ร่างกายของคนเราต้องการอาหารจำนวนไม่เท่ากัน
- ข. คนเราต้องการอาหารร่างกายจำนวนไม่เท่ากัน

- ค. อาหารร่างกายคนเราต้องการจำนวนไม่เท่ากัน
- ง. คนเราต้องการจำนวนอาหารร่างกายไม่เท่ากัน

- 34. ก. ถนนที่ขรุขระด้วยความยากลำบากรถยนต์วิ่งไป
- ข. ถนนที่ขรุขระรถยนต์วิ่งด้วยความยากลำบาก
- ค. รถยนต์วิ่งด้วยความขรุขระไปบนถนนที่ยากลำบาก
- ง. รถยนต์วิ่งไปบนถนนที่ขรุขระด้วยความยากลำบาก

คำสั่ง ตั้งแต่ข้อ 35-40 จงนำข้อความที่ให้มาทั้งสามข้อไปเรียงเป็นเรื่องราวที่ได้

ใจความเหมาะสม

ตัวอย่าง

- 0. 1. ต้องรับประทาน
 - 2. ผักเป็นพืชที่ทุกครัวเรือน
 - 3. เป็นอาหารประจำวัน
- ก. 1 2 3 (ค.) 2 1 3
- ข. 2 3 1 ง. 3 2 1

35. 1. วันตรุษจีน
2. ของคนจีนนั้นเอง
3. ก็คือวันขึ้นปีใหม่
- ก. 1 2 3
ข. 2 3 1
ค. 1 3 2
ง. 3 2 1

36. 1. ศาสนาทุกศาสนา
2. ทำความดีละเว้นความชั่ว
3. สอนให้คนทุกคน
- ก. 2 3 1
ข. 3 2 1
ค. 1 2 3
ง. 1 3 2

37. 1. เรียกว่าเมฆ
2. ไอน้ำที่เกาะเป็นกลุ่ม
3. ลอยขึ้นที่สูง
- ก. 2 3 1
ข. 2 1 3
ค. 3 2 1
ง. 3 1 2

38. 1. ระดมจังหวัด
2. จังหวัดกาฬสินธุ์
3. จัดงานชุมนุมยุวเกษตรกร
- ก. 2 1 3
ข. 1 3 2
ค. 2 3 1
ง. 3 2 1

39. 1. ประสบอุบัติเหตุสาหัสมากมาย
2. เนื่องจากเกิดโรคระบาด
3. พอลานน้ำจึงแข็งเคี้ยวปลา
- ก. 2 3 1
ข. 2 1 3
ค. 3 2 1
ง. 3 1 2

40. 1. เพื่อให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุข
2. ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจ
หลายอย่าง
3. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- ก. 1 3 2
ข. 3 2 1
ค. 3 1 2
ง. 1 2 3

.....

แบบสอบถามสถานภาพภูมิหลัง

เรื่อง

สภาพการรู้หนังสือของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาในภาคเหนือ

คำชี้แจง

(แบบสอบถามนี้เฉพาะผู้ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาที่ 6 หรือ 7 ไปแล้ว ตั้งแต่ปีการศึกษา 2517 - 2524)

1. ให้กรอกข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง
2. ให้ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน
3. แบบสอบถามนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาและการศึกษานอกระบบโรงเรียน ไม่เกิดความเสียหายใด ๆ แก่ตัวผู้ตอบ

หมวดที่

1. ข้อมูลพื้นฐานภูมิหลังทางการศึกษา
 1. ชื่อโรงเรียนที่เคยศึกษาก่อนจบการศึกษา.....
 2. สถานที่ตั้ง หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 3. ท่านเรียนจบชั้นประถมศึกษาที่ ป.6 ป.7
ปีการศึกษาที่จบ..... หรือจบมาแล้ว.....ปี
 4. เมื่อท่านเรียนจบชั้นประถมศึกษาที่ 6 หรือ 7 ได้เปอร์เซ็นต์เท่าไร?

☐ 50.00 - 60.99%	☐ 71.00 - 80.99%
☐ 61.00 - 70.99%	☐ 81% ขึ้นไป
 5. เวลาเรียนหนังสือท่านขาดเรียนเป็นอย่างไร?

☐ ขาดเรียนมาก	☐ ขาดเรียนน้อยที่สุด
☐ ขาดเรียนพอประมาณ	☐ ไม่ขาดเลย
 6. เมื่อท่านเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาที่ 1 - 6 หรือ 7 ท่านเคยสอบตกซ้ำชั้นหรือไม่

☐ ไม่เคยสอบตก	☐ เคยสอบตก ซ้ำชั้นประถมศึกษาที่.....
-----------------------------------	--
 7. การเดินทางไปโรงเรียนของท่านเป็นอย่างไร?

☐ ลำบากมาก	☐ สะดวก
☐ ลำบาก	☐ สะดวกมาก
☐ ปานกลาง	

8. เวลาไปโรงเรียนท่านมีอุปกรณ์ หนังสือ สมุด ปากกา ฯลฯ พอเพียงหรือไม่

- ไม่มีเลย มีเล็กน้อย มีพอเพียง

9. เหตุใดท่านจึงไม่เรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษา เพราะ.....

.....

หมวดที่ 2. ข้อมูลทั่วไป

1. อายุ.....ปี เพศ ชาย หญิง

2. อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....

3. ท่านเป็นโสดหรือแต่งงานแล้ว โสด แต่งงานแล้ว
ถ้าแต่งงานแล้ว ยังไม่มีบุตร มีบุตรแล้ว.....คน

4. อาชีพที่ท่านทำในปัจจุบัน

- เกษตรกรรม ไต่แก.....
 รับจ้าง ไต่แก.....
 กายาย ไต่แก.....
 อื่น ๆ ไต่แก.....
 ไม่ได้ประกอบอาชีพ ไต่แก.....

5. ท่านมีรายได้ประมาณปีละเท่าไร?

- ต่ำกว่า 2,000 บาท 4,001 ถึง 8,000 บาท
 2,001บาทถึง 4,000 บาท 8,001 บาทขึ้นไป

หรือมีรายได้ประมาณเดือนละ.....บาท

6. ภาษาที่ท่านใช้มากที่สุดและใช้เป็นอันดับรองลงไป คือ

6.1 ภาษา.....

6.2 ภาษา.....

6.3 ภาษา.....

7. ศาสนาที่ท่านนับถือ

- ศาสนาพุทธ ศาสนาฮินดู
 ศาสนาอิสลาม ศาสนาอื่น ๆ ไต่แก.....
 ศาสนาคริสต์

หมวดที่ 3. ข้อมูลที่เป็นองค์ประกอบของการคงสภาพการรู้หนังสือ

1. บิดา จบการศึกษาชั้นไหน.....มารดา จบการศึกษาชั้นไหน.....
2. อาชีพของบิดา.....อาชีพของมารดา.....
- 3.ฐานะทางครอบครัวของท่านเป็นอย่างไร

☐ ยากจนมาก	☐ มีเงิน
☐ ยากจน	☐ มีเงินมาก
☐ ปานกลาง	
4. ผู้ปกครองสนับสนุนให้ท่านไปโรงเรียนหรือไม่

☐ ไม่สนับสนุน	☐ สนับสนุนมาก
☐ สนับสนุน	☐ เฉย ๆ
5. หลังจากจบการศึกษาไปแล้ว ท่านได้รับความรู้เพิ่มเติมจากสื่อมวลชนและแหล่งความรู้อื่น ๆ ในด้านใดบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)

☐ ฟังวิทยุ สถานี.....
☐ ดูโทรทัศน์ ช่อง.....
☐ ดูภาพยนตร์
☐ อ่านหนังสือพิมพ์ รายวัน ชื่อ.....รายสัปดาห์ ชื่อ.....
☐ อื่น ๆ โดยยก.....
6. เมื่อท่านเรียนจบไปแล้ว ท่านได้อ่านหนังสือมากน้อยเพียงใด

☐ ไม่ค่อยได้อ่าน	☐ วันเว้นวัน
☐ เดือนละครั้ง	☐ ทุกวัน
☐ สัปดาห์ละครั้ง	
7. เมื่อท่านเรียนจบไปแล้ว ท่านได้มีโอกาสเขียนหนังสือบ้างหรือไม่

☐ ไม่ค่อยได้เขียน	☐ วันเว้นวัน
☐ เดือนละครั้ง	☐ ทุกวัน
☐ สัปดาห์ละครั้ง	

8. ท่านเคยเรียน, เข้ารับการอบรมหรือฝึกหัดเพิ่มเติม หลังจากเรียนจบชั้นประถมศึกษา
ไปแล้วหรือไม่
- ไม่เคย
- เคย ถ้าเคย เรียน, อบรมฝึกอะไร.....
9. ท่านคิดว่าความรู้ที่ได้รับจากโรงเรียนไปนั้นเพียงพอหรือไม่
- เพียงพอ ไม่เพียงพอ
10. หมู่บ้านของท่านมีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านหรือไม่
- มี ไม่มี
11. ท่านคิดว่าที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านมีความจำเป็นเพียงไร
- จำเป็นมากที่สุด จำเป็นน้อยที่สุด
- จำเป็นมาก ไม่จำเป็น
- จำเป็นน้อย
12. ท่านต้องการ เรียน อบรม ฝึกหัดเพิ่มเติม ให้มีความรู้เพิ่มเติมหรือไม่
- ไม่ต้องการเลย ต้องการมาก
- ต้องการเล็กน้อย ต้องการมากที่สุด
- ต้องการปานกลาง

.....
ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

ประวัติผู้เขียน

นายวีระพล ทองเจิม เกิดวันที่ 25 ธันวาคม 2491 ที่ตำบลข้างกลาง
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ สำเร็จการศึกษาเบื้องต้น จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก เมื่อปีการศึกษา 2518 ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่ง อาจารย์ 1 โรงเรียน
สนิมหาพน วิทยา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ การทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับทุนอุดหนุน
การวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 2,500 บาท